

Bundel - Vergadering Algemeen Bestuur Laborijn van 11 juli 2025

- 1 Opening en vaststelling agenda
- 2 Vaststelling verslag AB-overleg 12 december 2024
Verslag AB 12 december 2024 definitief
- 3 Mededelingen
- 4 Besluitvorming
- 4.1 Vaststelling jaarrekening 2024 + bespreking accountantsverslag (accountants aanwezig om 09.00 uur)
Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024 DB aan AB
Jaarrekening 2024 (w.g.) - GR Laborijn
Aanbiedingsbrief accountantsverslag en jaarrekening 2024
Controleverklaring jaarrekening 2024 (w.g.) - GR Laborijn
Accountantsverslag 2024 (w.g.) - GR Laborijn
- 4.2 Normenkader 2025
Aanbieding normenkader 2025 AB 11-7-2025
Normenkader 2025
- 4.3 Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Laborijn
Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Laborijn
Bestuursvoorstel Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Laborijn
Bijlage 1 bij aanwijzingsbesluit elektronische kanalen
- 4.4a DVO met Aalten ondersteuning arbeidsinschakeling en participatie Oekraïense ontheemden (na emailconsultatie AB op 18 april)
Oplegger DVO's
DVO met Aalten ondersteuning arbeidsinschakeling en participatie Oekraïense ontheemden
- 4.4b DVO Uitvoering Wet Inburgering voor gemeente Oude IJsselstreek door Laborijn (na emailconsultatie AB op 18 april)
DVO uitvoering Wet Inburgering voor gemeente Oude IJsselstreek door Laborijn
- 4.4c DVO beschut werk Oude IJsselstreek
DVO Beschut Werk Oude IJsselstreek
- 5 Verlenging opdracht accountant
Oplegger verlengen opdracht accountant
Verlengingsbrief Stolwijk en Kelderman
- 6 Ter informatie
- 6.1 Stand van zaken nieuwbouw (mondelinge toelichting Ted Kok)
- 7 Rondvraag
- 8 Sluiting

oppakken voor Doetinchem en Aalten.	
4.1 2^e begrotingswijziging 2024 Het AB heeft kennisgenomen van de 2^e gewijzigde begroting 2024 en van de door de Raden toegestuurde brief om af te zien van het geven van zienswijzen en de door het Dagelijks Bestuur geformuleerde reactie daarop. Er is € 120.000 minder uitgegeven voor re-integratie dan vooraf gepland. In Aalten is een tekort op de BUIG. Laborijn heeft, gezien de financiële positie van haar deelnemende gemeenten, forse besparingsmaatregelen getroffen. De maatregelen hebben geleid tot een bepaalde voorzichtigheid bij professionals in de uitvoering, waardoor er minder uitgegeven is voor re-integratie dan begroot. Geconstateerd wordt dat er dit jaar relatief weinig geld besteed is aan kinderopvang vergoedingen. Hiervoor is niet direct een verklaring. Dit wordt gevolgd om te bepalen of dit structureel is of dat er sprake is van minder vergoedingen vanuit voorzichtigheid. 4.2 Wijziging controleverordening en financiële verordening 4.3 Management letter De voorzitter heet de accountants welkom. De accountant geeft een toelichting op de managementletter. De auditcommissie heeft het DB een positief advies gegeven op de management letter. Complimenten aan de organisatie dat de actiepunten goed zijn opgepakt en vanuit de organisatie een goede prioritering is gegeven. Bij de voorbereidingen van de nieuwbouw zijn de kosten potentieel het grootste risico. Hierover zijn door de accountant adviezen gegeven.	De programma indeling en benaming worden expliciet vastgesteld, inclusief het nieuwe programma inburgering. De mutaties in de reserves worden vastgesteld. Het AB besluit de 2e begrotingswijziging 2024 vast te stellen. Het AB stemt in met wijziging van de controleverordening en de financiële verordening. Het AB besluit de management letter vast te stellen.
5. Kwartaalrapportage 2^e en 3^e kwartaal 2024 Het BUIG resultaat is voor Aalten, ondanks een stijging in het definitief budget niet positief. Hierover zijn gesprekken gevoerd met Laborijn en is gekeken op	Het AB heeft kennisgenomen van de 2^e en 3^e kwartaalrapportage 2024.

welke onderdelen, los van het landelijke verdeelmodel, dit nog beïnvloedbaar is. Voor de komende jaren is er sprake van een tekort op de re-integratie middelen, waardoor de bestemmingsreserve re-integratie de komende jaren wordt uitgeput. . De passages in de kwartaalrapportage over dit tekort zijn geen toezegging dat Laborijn in de toekomst automatisch meer re-integratiemiddelen ontvangt. Bij het opstellen van de kadernota worden vraagstukken en dilemma's, waaronder deze, besproken met alle partijen.	
<u>6. Rondvraag</u> Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.	
<u>7. Sluiting</u>	

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 11 juli 2025

De secretaris

De voorzitter

J.T. Spruit

drs. E.J. Huizinga MBA

Aanbiedingsbrief jaarstukken 2024

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Betreft: aanbieding jaarstukken 2024

Datum: 11 juli 2025

Inleiding

In dit verslag en de jaarrekening over 2024 blikken we terug op een jaar waarin wederom veel mooie resultaten zijn behaald. Onze professionals hebben met veel inzet een bijdrage geleverd aan het bieden van inkomenszekerheid en het ondersteunen en ontwikkelen van inwoners naar de best passende, zo regulier mogelijke, plek in de samenleving. Een prachtige opgave waar we, in nauwe samenwerking met tal van samenwerkingspartners, met veel plezier en toewijding aan werken. Ook afgelopen jaar hebben we, met gepaste trots, weer mooie 'ervaringsverhalen' in de media kunnen delen over inwoners die concrete stappen zetten in hun ontwikkeling richting bijvoorbeeld betaald werk, participeren, een opleiding of inburgering. Om goed in te spelen op een steeds veranderende vraag of ondersteuningsbehoefte ontwikkelen we onze dienstverlening actief door. Mooie voorbeelden daarvan zijn ons diagnostisch centrum Labowijzer en tal van nieuwe modules in ons trainings- en inburgeringsaanbod. Dat inwoners onze dienstverlening waarderen blijkt uit het betrouwbare continu klanttevredenheidsonderzoek. Daaruit bleek dat 80% aangeeft daadwerkelijk baat te hebben bij de dienstverlening van Laborijn.

In 2024 bedienden we vanuit al onze taken een toenemend aantal inwoners. Daarbij zien we de complexiteit van de problematiek toenemen. Dit vraagt meer dan voorheen om een meer integrale (wet overstijgende) aanpak. We bieden onze professionals veel ruimte om te werken volgens de bedoeling van de wet- en regelgeving. De genoemde toename van inwoners die met een meer complexe vraag om onze dienstverlening verzoeken, gecombineerd met het doorvoeren van noodzakelijke indexaties, heeft impact gehad op het proces om afgelopen jaar te komen tot een sluitende eerste gewijzigde begroting 2024, de begroting 2025 en de meerjarenraming. De meerjarige financiële situatie van onze deelnemende gemeenten (in lijn met het landelijke beeld) maakte dat Laborijn het verzoek kreeg haar uitvoeringskosten te beheersen en de gemeentelijke bijdrage niet verder te laten stijgen dan strikt noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken zijn keuzes gemaakt om de intensiteit van onze dienstverlening voor een deel van de inwoners te beperken. Dit heeft geleid tot een aantal concrete besparingsmaatregelen. Een aantal maatregelen heeft al een direct financieel effect in 2024.

Tegelijkertijd bevatte de meicirculaire in 2024 ook een aantal financiële lichtpuntjes waardoor in het lopende jaar toch meer middelen beschikbaar kwamen dan aanvankelijk verwacht. Het illustreert de complexiteit in ons begroting- en beheersingsproces. In de genoemde circulaire viel met name de toename van het macrobudget Wsw op en leverde een belangrijke bijdrage aan ons positieve jaarresultaat. Het jaarresultaat 2024 is na de mutaties van de bestemmingsreserves € 627.000 positief. In financiële zin valt ook het positieve BUIG-resultaat van € 1,6 miljoen voor de gemeente Doetinchem op. Het aantal uitkeringen en de gemiddelde kostprijs daarvan ligt lager dan waar het Rijk in de toekenning van de BUIG-middelen van uitgaat. Het BUIG-resultaat van de gemeente Aalten valt ruim € 400.000 negatief uit. Dit is in lijn met waarmee rekening werd gehouden en baart ons tegelijkertijd ook zorgen. We zien hier een duidelijk voorbeeld dat de toedeling vanuit het macrobudget niet in de pas loopt met de aanzienlijke lokale opgave, ondanks de forse inspanningen in de begeleiding van inwoners. De BUIG wordt rechtstreek met onze deelnemende gemeenten afgerekend en vormt geen onderdeel van het Laborijn jaarresultaat.

In de meicirculaire heeft het Rijk specifiek middelen beschikbaar gesteld voor de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Deze middelen heeft Laborijn ondergebracht in een bestemmingsreserve waaraan inmiddels, op grond van een door ons bestuur vastgesteld bestedingsplan, solide plannen en projecten zijn gekoppeld. Hiermee geven we de komende tijd een extra impuls aan de doorontwikkeling van Laborijn naar een robuust en toekomstbestendig sociaal werkontwikkelbedrijf voor een brede doelgroep.

Het totale jaarresultaat 2024 bedraagt voor mutatie reserves € 1.410.000 positief.

Dit bestaat uit de afzonderlijke resultaten van de 5 geformuleerde programma's. Hieronder is weergegeven hoe dit resultaat per programma is onderverdeeld. Na mutaties van de reserves resteert een positief resultaat van € 627.000.

Overzicht baten en lasten per programma	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
<u>Baten</u>				
Inkomenszekerheid	30.871	30.739	26.911	30.762
Mensontwikkeling	6.194	6.148	7.629	5.421
Inburgering	3.613	3.856	-	-
Wsw	30.410	30.589	27.563	29.708
Algemene overhead	7.104	7.128	6.837	7.278
Totaal baten	78.192	78.460	68.940	73.168
<u>Lasten</u>				
Inkomenszekerheid	30.832	30.721	26.941	30.849
Mensontwikkeling	6.105	6.127	8.053	6.015
Inburgering	3.549	3.873	-	-
Wsw	24.979	25.016	24.130	24.956
Algemene overhead	11.316	11.204	10.969	10.499
Totaal lasten	76.781	76.940	70.094	72.320
Resultaat voor bestemming	1.410	1.519	-1.154	849
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>				
Toevoeging	-1.120	-1.095	-229	-451
Onttrekking	336	220	1.383	877
<u>Mutatie algemene reserve</u>				
Toevoeging	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-
Resultaat na bestemming reserves	627	644	-	1.276

Voorstel resultaatbestemming

Het dagelijks bestuur stelt voor de jaarrekening zoals opgenomen in hoofdstuk 4 overeenkomstig vast te stellen en het positief resultaat van € 626.798 als volgt te bestemmen:

- € 116.571 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het project oudkomers Aalten;
- € 96.540 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het uitvoeren van de opdracht 'verkenning en verbeterplan doelgroep jongeren' aandeel Aalten (totaal 34%)¹
- € 158.741 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het project oudkomers Doetinchem;
- € 110.782 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het uitvoeren van de opdracht 'verkenning en verbeterplan doelgroep jongeren' aandeel Doetinchem (totaal 43%)
- € 144.164 uit te betalen aan de gemeente Montferland (23%)

Advies auditcommissie

De bevindingen van de jaarrekeningcontrole zijn op vrijdag 4 april 2024 in de auditcommissie toegelicht door Stolwijk Kelderman. De hierbij gemaakte opmerkingen uit de bespreking op 4 april, worden door Stolwijk Kelderman verwerkt in het definitieve accountantsverslag.

Doetinchem, 11 juli 2025

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 11 juli 2025.

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

---

¹ Het aandeel per gemeente is bepaald op basis van het aantal Wsw-medewerkers in 2024.

Jaarstukken Laborijn 2024

Voorwoord

In dit verslag en de jaarrekening over 2024 blikken we terug op een jaar waarin wederom veel mooie resultaten zijn behaald. Onze professionals hebben met veel inzet een bijdrage geleverd aan het bieden van inkomenszekerheid en het ondersteunen en ontwikkelen van inwoners naar de best passende, zo regulier mogelijke, plek in de samenleving. Een prachtige opgave waar we, in nauwe samenwerking met tal van samenwerkingspartners, met veel plezier en toewijding aan werken. Ook afgelopen jaar hebben we, met gepaste trots, weer mooie 'ervaringsverhalen' in de media kunnen delen over inwoners die concrete stappen zetten in hun ontwikkeling richting bijvoorbeeld betaald werk, participeren, een opleiding of inburgering. Om goed in te spelen op een steeds veranderende vraag of ondersteuningsbehoefte ontwikkelen we onze dienstverlening actief door. Mooie voorbeelden daarvan zijn ons diagnostisch centrum Labowijzer en tal van nieuwe modules in ons trainings- en inburgeringsaanbod. Dat inwoners onze dienstverlening waarderen blijkt uit het betrouwbare continu klanttevredenheidsonderzoek. Daaruit bleek dat 80% aangeeft daadwerkelijk baat te hebben bij de dienstverlening van Laborijn.

In 2024 bedienden we vanuit al onze taken een toenemend aantal inwoners. Daarbij zien we de complexiteit van de problematiek toenemen. Dit vraagt meer dan voorheen om een meer integrale (wet overstijgende) aanpak. We bieden onze professionals veel ruimte om te werken volgens de bedoeling van de wet- en regelgeving. De genoemde toename van inwoners die met een meer complexe vraag om onze dienstverlening verzoeken, gecombineerd met het doorvoeren van noodzakelijke indexaties, heeft impact gehad op het proces om afgelopen jaar te komen tot een sluitende eerste gewijzigde begroting 2024, de begroting 2025 en de meerjarenraming. De meerjarige financiële situatie van onze deelnemende gemeenten (in lijn met het landelijke beeld) maakte dat Laborijn het verzoek kreeg haar uitvoeringskosten te beheersen en de gemeentelijke bijdrage niet verder te laten stijgen dan strikt noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken zijn keuzes gemaakt om de intensiteit van onze dienstverlening voor een deel van de inwoners te beperken. Dit heeft geleid tot een aantal concrete besparingsmaatregelen. Een aantal maatregelen heeft al een direct financieel effect in 2024.

Tegelijkertijd bevatte de meicirculaire in 2024 ook een aantal financiële lichtpuntjes waardoor in het lopende jaar toch meer middelen beschikbaar kwamen dan aanvankelijk verwacht. Het illustreert de complexiteit in ons begroting- en beheersingsproces. In de genoemde circulaire viel met name de toename van het macrobudget Wsw op en leverde een belangrijke bijdrage aan ons positieve jaarresultaat. Het jaarresultaat 2024 is na de mutaties van de bestemmingsreserves € 627.000 positief. In financiële zin valt ook het positieve BUIG-resultaat van € 1,6 miljoen voor de gemeente Doetinchem op. Het aantal uitkeringen en de gemiddelde kostprijs daarvan ligt lager dan waar het Rijk in de toekenning van de BUIG-middelen van uitgaat. Het BUIG-resultaat van de gemeente Aalten valt ruim € 400.000 negatief uit. Dit is in lijn met waarmee rekening werd gehouden en baart ons tegelijkertijd ook zorgen. We zien hier een duidelijk voorbeeld dat de toedeling vanuit het macrobudget niet in de pas loopt met de aanzienlijke lokale opgave. We hebben extra ingezet op een projectmatige aanpak die moet bijdragen aan de beheersing van het BUIG resultaat. De BUIG wordt rechtstreek met onze deelnemende gemeenten afgerekend en vormt geen onderdeel van het Laborijn jaarresultaat. In de meicirculaire heeft het Rijk specifiek middelen beschikbaar gesteld voor de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Deze middelen heeft Laborijn ondergebracht in een bestemmingsreserve waaraan inmiddels, op grond van een door ons bestuur vastgesteld bestedingsplan, solide plannen en projecten zijn gekoppeld. Hiermee geven we de komende tijd een extra impuls aan de doorontwikkeling van Laborijn naar een robuust en toekomstbestendig sociaal werkontwikkelbedrijf voor een brede doelgroep.

Jeroen Spruit,
Algemeen directeur

Voorwoord	2
1. Organisatie	5
1.1 Missie en taken	5
1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	6
1.3 Organogram tot en met 31 december 2024	7
2. Jaarverslag	8
2.1 Programma Inkomenszekerheid	10
2.1.1 Programmamalasten	14
2.1.2 Beleidsindicatoren	20
2.2 Programma Mensontwikkeling	21
2.2.1 Programmamalasten	23
2.2.2 Beleidsindicatoren	24
2.3 Programma Inburgering	25
2.3.1 Programmamalasten	27
2.4 Programma Wsw	29
2.4.1 Programmamalasten	31
2.5 Programma Algemene Overhead	32
2.5.1 Programmamalasten	32
2.5.2 Beleidsindicatoren	33
2.6 Verplichte paragrafen	34
2.6.1 Bedrijfsvoering	34
2.6.1.1 Openbaarheidsparagraaf	40
2.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	40
2.6.3 Onderhoud kapitaalgoederen	43
2.6.4 Financiering/treasury	43
2.6.5 Verbonden partijen	45
2.7 Sociaal jaarverslag	46
3. Kerngegevens	54
3.1 Kengetallen algemeen	54
3.2 Kengetallen Ambtelijk (in fte)	54
3.3 Kengetallen Wsw (in fte)	54
3.4 Kengetallen Aan de Slag (in fte)	55
3.5 Kengetallen Participatiewet	55
3.6 Kengetallen Inburgering	56
4. Jaarrekening	57
4.1 Balans per 31 december	57
4.2 Overzicht van baten en lasten	59
4.2.1 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	61
4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	62
4.4 Toelichting op de balans	65
4.4.1 Activa	65
4.4.2 Passiva	68
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	71
4.5.1 Programma Inkomenszekerheid	71
4.5.2 Programma Mensontwikkeling	72
4.5.3 Programma Inburgering	72
4.5.4 Programma Wsw	73
4.5.5 Programma Algemene Overhead	74

4.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	74
4.7 Begrotingsrechtmatigheid	75
4.8 Incidentele baten en lasten	75
4.9 Overzicht algemene dekkingsmiddelen	75
4.10 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	76
4.11 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	76
4.12 WNT-verantwoording	76
4.13 De bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)	78
4.14 Gebeurtenissen na balansdatum	79
4.15 Rechtmatigheidsverantwoording	80
4.16 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	81
5. Overige gegevens	87
5.1 Jaarverslag Ondernemingsraad en Onderdeelcommissie 2024	87
Bijlage 1 Bijdragen gemeenten	89
Bijlage 2 Overzicht aandeel in vermogen per gemeente	92

1. Organisatie

1.1 Missie en taken

De missie van Laborijn is dat iedere inwoner kan meedoen op de best passende plek. Bij voorkeur helpen we inwoners om de stap naar betaald (parttime) werk te zetten. Waar dat (nog) niet lukt ondersteunen we inwoners bij het participeren in de samenleving. We bieden inkomenszekerheid en ondersteunen inwoners actief bij het zetten van stappen in persoonlijke ontwikkeling.

Laborijn is een juridisch zelfstandige organisatie met een dagelijks en een algemeen bestuur op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemende gemeenten zijn Aalten, Doetinchem en Montferland. De gemeente Montferland heeft alleen de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) belegd bij Laborijn. De gemeenten Aalten en Doetinchem hebben de volgende wettelijke en overige taken overgedragen aan Laborijn:

- Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Participatiewet
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw)
- Artikel 1.13 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, met uitzondering van medisch geïndiceerden
- De Wet inburgering 2021

Laborijn voert ook andere taken/diensten uit zoals:

- diverse ondersteunende diensten voor het Werkgeversservicepunt Achterhoek
- dienstverlening gericht op het vinden van werk en verstrekken van leefgeld aan Oekraïense ontheemden van de gemeenten Aalten en Doetinchem
- de Wet Sociale Werkvoorziening voor een deel van de Wsw-medewerkers van de gemeente Bronckhorst
- de Wet Sociale Werkvoorziening voor alle Wsw-medewerkers van gemeente Oude IJsselstreek
- de jobcoaching en loonwaardemetingen voor inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek / uitvoeringsorganisatie STOER
- de begeleiding voor medewerkers nieuw beschut van de gemeente Oude IJsselstreek
- de exploitatie van een werkleercentrum in Zelhem (gemeente Bronckhorst) waarbinnen we ontwikkeltrajecten vormgeven voor inwoners die gebruik maken van de Participatiewet, Wsw en Wet inburgering
- het verzorgen van de invorderingswerkzaamheden bijzondere bijstand voor de gemeente Doetinchem

In de uitvoering van deze taken houdt Laborijn ook rekening met de afspraken en verordeningen die in regionaal verband zijn gemaakt.

De Laborijn-bijdrage aan bestaanszekerheid

Laborijn levert een bijdrage aan de bestaanszekerheid van inwoners, grofweg langs de volgende 4 lijnen:

1. Inkomenszekerheid: we zorgen voor een stabiel inkomen via een dienstverband SW, een dienstverband cao Aan de Slag, een Participatiewet-uitkering of het verstrekken van een loonkostensubsidie waarmee inwoners bij reguliere werkgevers aan het werk blijven. Daarnaast bieden we voor zowel inwoners als zelfstandig ondernemers advies en ondersteuning bij inkomensvraagstukken
2. Ontwikkeling van inwoners: we bieden op alle treden van de Participatieladder trajecten om ontwikkelstappen mogelijk te maken, gericht op 'de best passende plek'
3. Inburgering van inwoners: we bieden inburgeringstrajecten waarmee naast het behalen van de formele inburgering ook duurzame stappen worden gezet naar (betaald) werk of – indien dat nog niet lukt - participatie binnen onze samenleving
4. Levensloopbestendig werkgeverschap doelgroep-collega's: de stijgende gemiddelde leeftijd van onze Wsw-collega's vraagt om begeleiding en maatwerk voor behoud van vitaliteit en werkplezier. Daarbij houden we vast aan onze visie dat we zo veel mogelijk werkplekken invullen in een reguliere setting

Faciliteren van ontwikkeling staat centraal

Onze professionals leveren dagelijks een bijdrage om inwoners mee te laten doen op de voor hen best passende plek in de maatschappij. Wij helpen de inwoner aan betaald werk en als dat (nog) niet lukt bieden we ondersteuning bij het participeren in de samenleving. We zetten hierbij vooral in op het faciliteren van de ontwikkeling van onze inwoners.

Een doorlopende ontwikkellijn

Onze inzet levert bij voorkeur direct een bijdrage aan volledige of gedeeltelijke uitstroom uit de uitkering. Tevens is de inzet bedoeld voor het (aantoonbaar) faciliteren van de ontwikkeling van inwoners in bijvoorbeeld tussenstappen naar inburgering, zorg, maatschappelijke participatie, vrijwilligerswerk en parttime werken. Deze visie vertaalt zich in de inrichting van de organisatie waarmee we een doorlopende ontwikkellijn voor onze inwoners creëren. Het doel is dat inwoners meedoen op de voor hen best passende plek. Het brengen naar deze plek kan ook leiden tot maatschappelijk rendement en tot opbrengsten of besparingen binnen andere delen van het sociaal domein.

Samenwerkingspartners

In het realiseren van onze opgave werken we graag met veel partijen in de regio samen. Dat zijn zowel (inclusieve) werkgevers als tal van partners in het brede sociale domein. Vraagstukken van onze inwoners en werkgevers vragen steeds vaker om een brede integrale kijk en samenwerking.

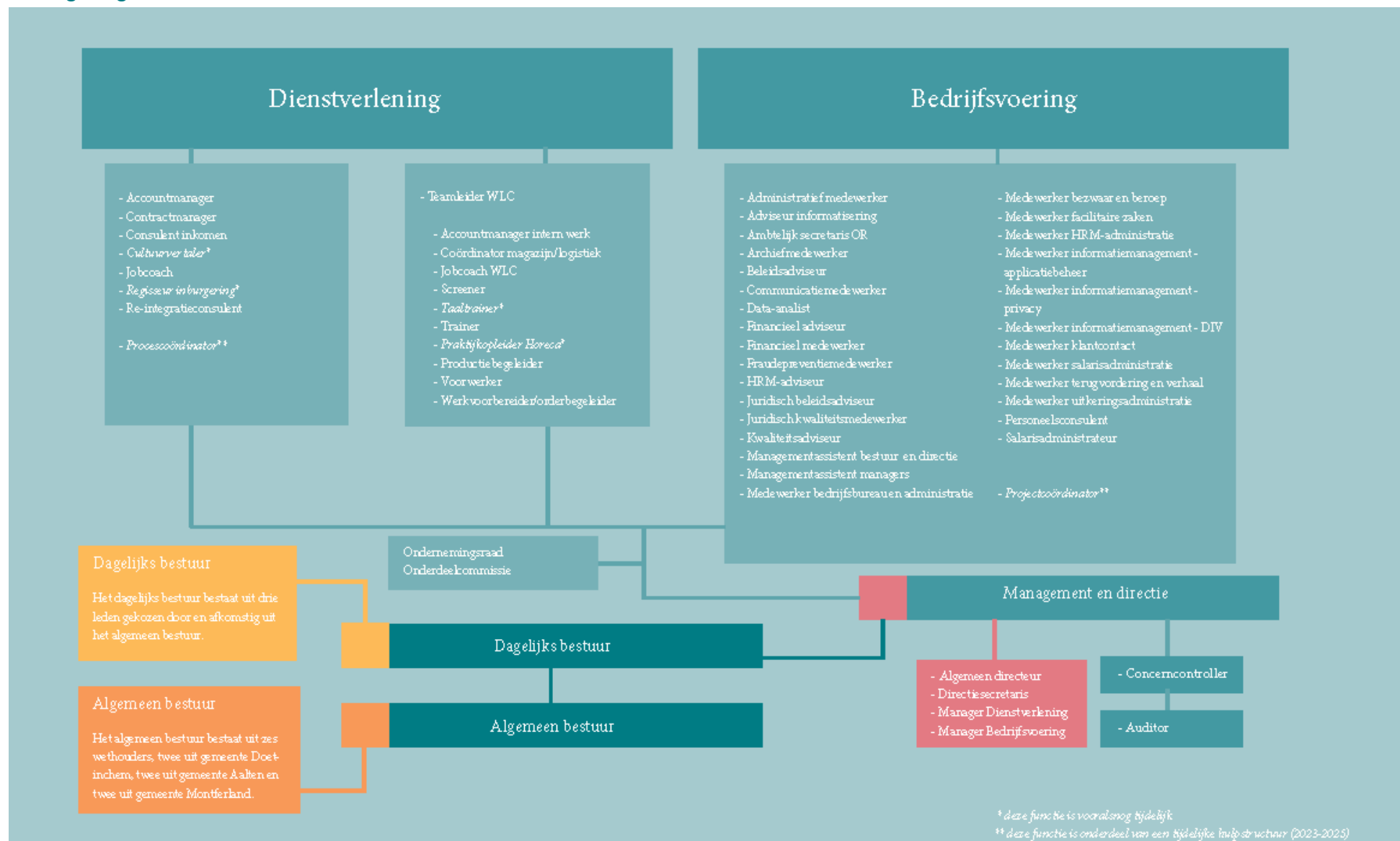
1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

Het algemeen bestuur (AB) bestond in 2024 uit 6 leden: Jeanette Derksen (wethouder gemeente Montferland), Jorik Huizinga (wethouder gemeente Doetinchem en voorzitter), Ted Kok (wethouder gemeente Aalten), Patrick Moors (wethouder gemeente Doetinchem), Joop Wikkerink (wethouder gemeente Aalten) en Ingrid Wolsing (wethouder gemeente Montferland). De heer Moors is vanaf juli 2024 tijdelijk vervangen door mevrouw Rabella Wiersma – de Faria.

Het dagelijks bestuur (DB) van Laborijn is afkomstig uit 3 leden van het algemeen bestuur en bestond in 2024 uit: Jorik Huizinga (voorzitter), Joop Wikkerink en Ingrid Wolsing.

Het algemeen bestuur heeft in het afgelopen jaar 3 keer vergaderd. Het dagelijks bestuur 9 keer. Op de agenda van het AB stonden onder meer de onderwerpen: de verlenging van de DVO's met de gemeente Oude IJsselstreek, de DVO Wsw met gemeente Bronckhorst, de financiële verordening, de controleverordening, de jaarstukken 2023 met het bijbehorende accountantsverslag 2023, de kadernota 2025-2028, de meerjarenbegroting 2025-2028, het normenkader 2024, de eerste en tweede begrotingswijziging 2024.

1.3 Organogram tot en met 31 december 2024

2. Jaarverslag

Het totale jaarresultaat 2024 bedraagt voor mutatie reserves € 1.410.000 positief.

Dit bestaat uit de afzonderlijke resultaten van de 5 geformuleerde programma's. Hieronder is weergegeven hoe dit resultaat per programma is onderverdeeld. Na mutaties van de reserves resteert een positief resultaat van € 627.000.

In alle tabellen zijn de bedragen opgenomen in duizendtallen.

Overzicht baten en lasten per programma	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
<u>Baten</u>				
Inkomenszekerheid	30.871	30.739	26.911	30.762
Mensontwikkeling	6.194	6.148	7.629	5.421
Inburgering	3.613	3.856	-	-
Wsw	30.410	30.589	27.563	29.708
Algemene overhead	7.104	7.128	6.837	7.278
Totaal baten	78.192	78.460	68.940	73.168
<u>Lasten</u>				
Inkomenszekerheid	30.832	30.721	26.941	30.849
Mensontwikkeling	6.105	6.127	8.053	6.015
Inburgering	3.549	3.873	-	-
Wsw	24.979	25.016	24.130	24.956
Algemene overhead	11.316	11.204	10.969	10.499
Totaal lasten	76.781	76.940	70.094	72.320
Resultaat voor bestemming	1.410	1.519	-1.154	849
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>				
Toevoeging	-1.120	-1.095	-229	-451
Onttrekking	336	220	1.383	877
<u>Mutatie algemene reserve</u>				
Toevoeging	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-
Resultaat na bestemming reserves	627	644	-	1.276

In paragraaf 4.2.1 is het voorstel tot resultaatbestemming opgenomen.

De mutatie bestemmingsreserves is in 2024 als volgt:

Mutatie bestemmingsreserve	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging
Risico einde DVO Wsw	-229	-229
Risico einde DVO WLC Bronckhorst	-51	-67
Re-integratiemiddelen	-5	-
Infrastructuur werkontwikkelbedrijf	-724	-724
Vakantiegelden en -dagen	-35	-
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	-75	-75
Toevoeging	-1.120	-1.095
Re-integratiemiddelen	-	106
Uitbetaling vakgeld/dagen Wsw Bronckhorst	172	-
Tozo	70	70
Vakantiegelden en -dagen	2	-
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	21	44
Frictiekosten uittreding OIJ	71	-
Onttrekking	336	220
Per saldo toevoeging	-783	-875

In onderstaande tabel is het verloop van alle reserves in boekjaar 2024 weergegeven.

Verloop reserves	Saldo 31 december 2023	Resultaat- bestemming 2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31 december 2024
Algemene reserve	2.337	-	-	-	2.337
Bestemmingsreserves					
- Wsw vakantiegelden- en dagen	1.665	-	35	-174	1.526
- Wsw Rijkssubsidie	335	600	-	-	935
- Re-integratiemiddelen	1.403	500	5	-	1.909
- Organisatieontwikkeling	330	176	-	-	506
- Tozo uitvoering	250	-	-	-70	180
- Frictiekosten Uittreding OIJ	2.739	-	-	-71	2.667
- Risico einde DVO Wsw OIJ	687	-	229	-	916
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen Aalten	87	-	-	-10	77
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen D'chem	270	-	75	-11	335
- Doorontwikkeling infrastructuur	-	-	724	-	724
- Risico einde DVO WLC Bronckhorst	-	-	51	-	51
	7.767	1.276	1.120	-336	9.826
Totaal	10.104	1.276	1.120	-336	12.164

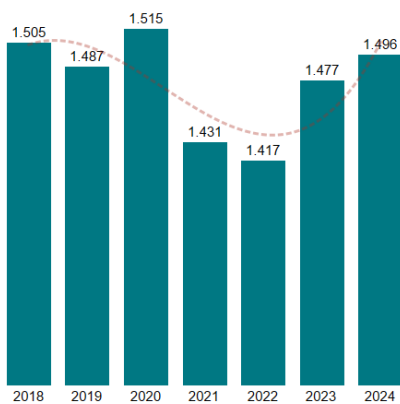
2.1 Programma Inkomenszekerheid

Als we het aantal huishoudens met een uitkering per 31 december bekijken, zien we in 2024 stijging als gevolg van de instroom. Deze instroom is hoger dan begroot. Bij het opmaken van de eerste gewijzigde begroting 2023 was de verwachting gebaseerd op de verwachting van het Rijk, dat het bestand zou gaan dalen in 2023. Laborijn is ultimo 2024 gelijk uitgekomen met de landelijke trend.

In 2024 zien we een stijging van het aantal huishoudens met een uitkering in de gemeenten Aalten en Doetinchem

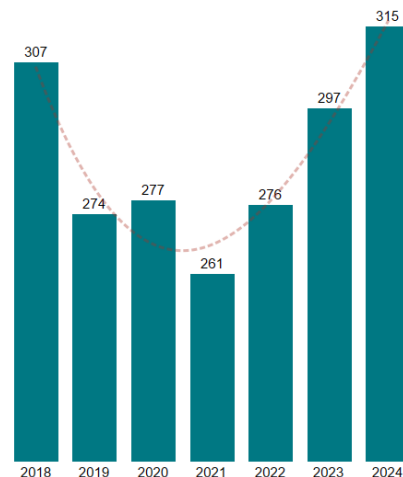
Laborijn

Na een aantal jaren van daling sinds 2018 tot en met 2022, zien we nu al 2 jaar een stijging van het aantal huishoudens in de bijstand. In 2024 is de stijging 1,3%.

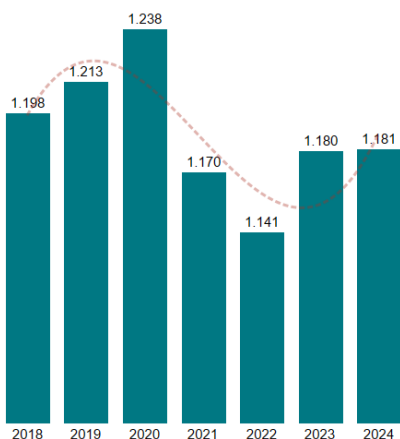

In Aalten zien we net als vorig jaar een groei, dit jaar 6,1%.

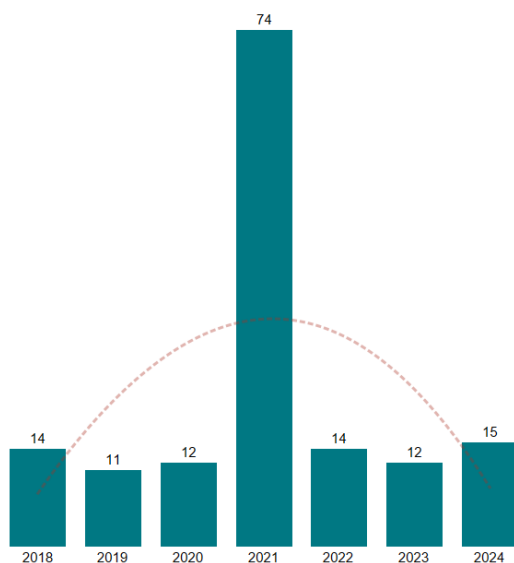
Aalten

Doetinchem

In Doetinchem zien we een minimale groei in 2024 van bijna 0,1%.

De Bbz is apart weergegeven gezien de grote piek in 2021 die is ontstaan door de coronacrisis. Als de gegevens zouden worden opgenomen in de totalen zou dit het beeld vertroebelen.

De volgende tabel laat per gemeente de instroomredenen zien:

Reden instroom bijstandsuitkeringen						
	Aalten		Doetinchem		Laborijn	
Komende van andere gemeente	27	32,1%	36	14,7%	63	19,1%
Komende van het AZC	17	20,2%	39	15,9%	56	17,0%
Einde arbeid	7	8,3%	43	17,6%	50	15,2%
Einde voorliggende voorziening	12	14,3%	29	11,8%	41	12,5%
Einde bijdrage familie/vrienden	3	3,6%	20	8,2%	23	7,0%
Einde studie	8	9,5%	12	4,9%	20	6,1%
Einde huwelijk/relatie			18	7,3%	18	5,5%
Onvoldoende inkomsten uit arbeid	3	3,6%	9	3,7%	12	3,6%
Onvoldoende inkomsten voorliggende voorziening	2	2,4%	9	3,7%	11	3,3%
Interling vermogen	1	1,2%	9	3,7%	10	3,0%
Leeftijd van 18 jaar bereikt	3	3,6%	4	1,6%	7	2,1%
Oorzaak bij partner	1	1,2%	6	2,4%	7	2,1%
Omzetting vanuit periodieke BB			6	2,4%	6	1,8%
Komende uit detentie			3	1,2%	3	0,9%
Andere oorzaak			2	0,8%	2	0,6%
Totaal	84	100,0%	245	100,0%	329	100,0%

‘Door verhuizing’ en ‘Komende van het AZC’ zorgen voor meer dan een derde van de instroom (36,1%). Bij de gemeente Aalten is dit zelfs meer dan de helft (52,3%).

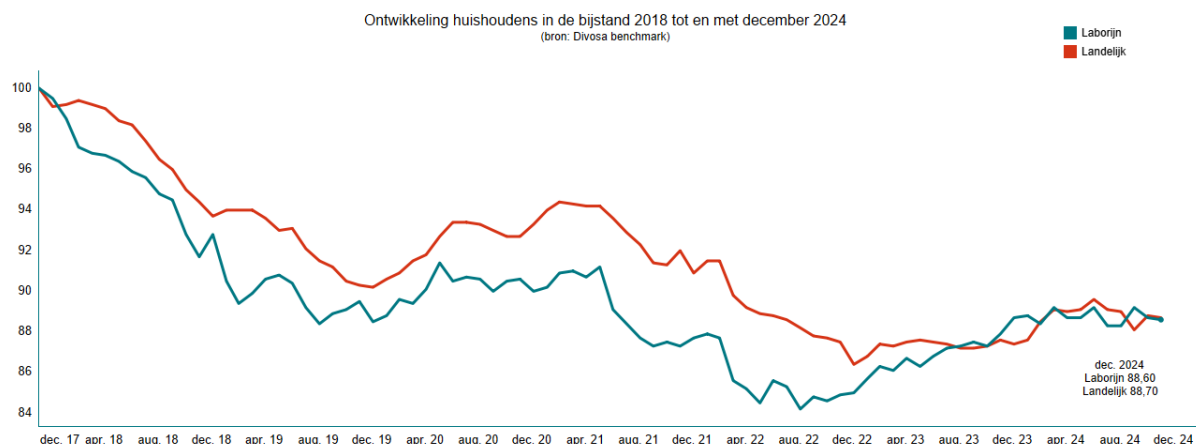
Net zoals onze klanten zich met uiteenlopende redenen melden voor financiële ondersteuning en/of hulp bij het vinden van werk (instroom), zijn er diverse redenen waarom de uitkering weer kan worden beëindigd (uitstroom).

Reden uitstroom bijstandsuitkeringen						
	Aalten		Doetinchem		Laborijn	
Arbeid	20	30,3%	87	35,7%	107	34,5%
Verhuizing	13	19,7%	45	18,4%	58	18,7%
AOW leeftijd	5	7,6%	29	11,9%	34	11,0%
Voorliggende voorziening	5	7,6%	22	9,0%	27	8,7%
Studie	9	13,6%	13	5,3%	22	7,1%
Geen inlichtingen	3	4,5%	13	5,3%	16	5,2%
Overlijden	2	3,0%	10	4,1%	12	3,9%
Relatie	3	4,5%	8	3,3%	11	3,5%
Vermogen	3	4,5%	4	1,6%	7	2,3%
Vrijwillige intrekking	1	1,5%	5	2,0%	6	1,9%
Detentie	2	3,0%	3	1,2%	5	1,6%
ANW			4	1,6%	4	1,3%
Omzetting naar periodieke BB			1	0,4%	1	0,3%
Totaal	66	100,0%	244	100,0%	310	100,0%

Het grootste gedeelte van de uitstroom (34,5%) is het gevolg van onze activiteiten om inwoners te begeleiden naar werk (arbeid in dienstbetrekking). Als tweede voornaamste uitstroomreden zien we verhuizing (18,7%).

Volume BUIG index landelijk en Laborijn t.o.v. december 2017

Ging de afgelopen jaren de dalende instroom sneller dan de landelijke lijn, inmiddels is er een toename van instroom. Laborijn is ultimo 2024 uitgekomen gelijk aan de landelijke trend. Het doel was 1% beter dan het landelijk gemiddelde. In 2023 is veel instroom geweest vanuit verhuizingen en AZC's waardoor de Laborijn-trend dichter naar de landelijke trend is ontwikkeld.

Definitie: Geeft de groei van het aantal betalingen weer en wordt berekend door het aantal betalingen BUIG in de betreffende maand te delen door het aantal betalingen BUIG in december 2017. In formule: Volume BUIG index = (volume BUIG betreffende maand/ volume BUIG referentie maand) x 100. Deze index geeft dus de groei of daling van het aantal betalingen weer. De referentiemaand is december 2017, deze maand heeft het indexcijfer 100. Weergegeven benchmarkgemiddelden zijn ongewogen. Dat wil zeggen dat het gemiddelde van de scores per gemeente is genomen. Uiteraard zijn er per gemeente verschillen in de in- en uitstroom. Bron: Divosa benchmark

Langdurige loonkostensubsidie (LKS)

Door langdurige loonkostensubsidie compenseren wij werkgevers voor medewerkers die een lagere productiviteit hebben en tot het doelgroepenregister behoren. Hiervoor voert Laborijn jaarlijks een loonwaardemeting uit en bieden wij life- en jobcoaching aan om onder andere te sturen op het vergroten van de productiviteit en daarmee de afname van de subsidie.

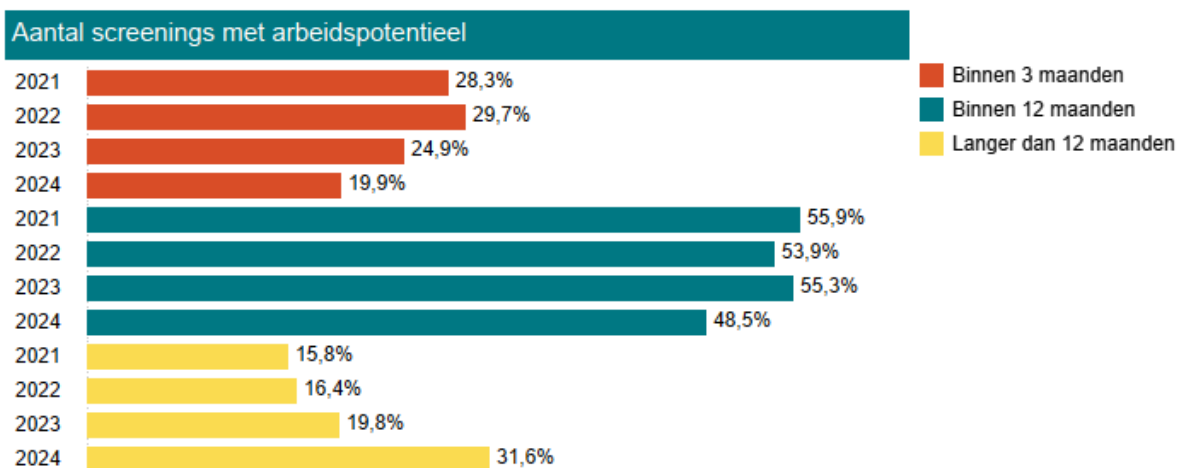
Hieronder is het aantal inwoners weergegeven voor wie het instrument loonkostensubsidie wordt ingezet of ingezet is per ultimo kwartaal:

	Aalten	Doetinchem	Totaal
2023 K4	75	240	315
2024 K1	71	242	313
2024 K2	71	241	312
2024 K3	80	240	320
2024 K4	78	234	312

Het aantal inwoners dat met LKS werkzaam is, is sinds de invoering van de Participatiewet fors gegroeid. De laatste jaren zien we een constanter beeld. In 2024 is het aantal werkenden met een langdurige loonkostensubsidie met 3 afgenomen. De uitstroom binnen de loonkostensubsidie wordt grotendeels veroorzaakt door het beëindigen van een dienstverband.

Screening

Bij de start van onze dienstverlening aan inwoners voeren we een screeningsgesprek. Daarin wordt samen met de inwoner een eerste inschatting gemaakt van het huidige arbeidspotentieel. We zien steeds meer inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt die van onze dienstverlening gebruik maken. Laborijn vindt het belangrijk dat een inwoner optimaal ondersteund wordt in zijn mogelijkheden en ontwikkeling. Onze screeners hebben een spilfunctie bij het bemiddelingsproces van klanten. Tijdens onze screeningsgesprekken ligt de nadruk op het in beeld brengen van het potentieel en het waar mogelijk ondersteunen van de inwoner bij het vinden van passend werk. Inwoners die naar inschatting binnen 3 maanden regulier werk kunnen doen, worden rechtstreeks bemiddeld.

In 2024 hebben de screeners 421 screenings uitgevoerd, waarvan 71% uiteindelijk een uitkering heeft ontvangen. Er zijn 117 inwoners die geen beroep hebben hoeven te doen op een uitkering, nadat ze door screening zijn gesproken. We hebben deze inwoners direct kunnen bemiddelen naar betaald werk, of actief verwezen naar andere (voorliggende) voorzieningen. Van de overige 301 uitgevoerde screenings zijn 60 inwoners direct bemiddelbaar (binnen 3 maanden bemiddelbaar naar werk). We zien dat het percentage inwoners dat direct bemiddelbaar is steeds verder daalt. In 2024 zien we ook een forse stijging in de groep langer dan 12 maanden.

2.1.1 Programmalasten

Binnen het programma inkomenszekerheid worden de kosten van bijstand, langdurige loonkostensubsidie en de overige regelingen verantwoord. De overige regelingen zijn de bijzondere bijstand, de energietoeslag, de individuele inkomenstoelage, de Vangnetvoorziening Zelfstandigen, de Studietoelage, de Bbz kapitaalverstrekkingen en de Tozo. De baten bestaan, naast de terugontvangen uitkeringen, uit de BUIG-budgetten, de bijdragen van de gemeenten voor de overige regelingen en voor de directe salariskosten.

Programma Inkomenszekerheid	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
<u>Bijdragen gemeenten</u>				
Bijstand	24.733	24.714	21.538	22.330
Loonkostensubsidie	3.461	3.377	3.341	2.848
Bijzondere Bijstand	324	310	199	205
Bijzondere Bijstand energietoelage	39	39	-	3.456
Individuele Inkomenstoelage	553	543	500	464
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	75	75	75	100
Studietoelage	181	220	123	117
Bbz kapitaalverstrekkingen	-50	-51	7	4
Tozo	-144	-147	-160	-174
Bijdrage directe salariskosten	1.044	1.044	729	727
	30.215	30.124	26.352	30.076
<u>Overige baten</u>				
Ontvangsten Bijstand	442	397	340	469
Ontvangsten Bijzondere bijstand	9	9	11	16
Ontvangsten Bbz leningen	61	62	48	27
Ontvangsten Tozo	144	147	160	174
	656	615	559	686
Totaal baten	30.871	30.739	26.911	30.762
Lasten				
Bijstand	25.175	25.112	21.878	22.799
Loonkostensubsidie	3.461	3.377	3.341	2.848
Bijzondere Bijstand	333	319	210	220
Bijzondere Bijstand energietoelage	39	39	-	3.456
Individuele Inkomenstoelage	553	543	500	464
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	21	44	105	31
Studietoelage	181	220	123	117
Bbz kapitaalverstrekkingen	11	11	55	31
Directe salariskosten	1.061	1.057	729	883
Totaal lasten	30.832	30.721	26.941	30.849
Saldo baten en lasten	38	19	-30	-87
Toevoeging bestemmingsreserve	-75	-75	-	-100
Onttrekking bestemmingsreserve	21	44	30	31
Resultaat na bestemming	-16	-12	-	-156

Het programma laat een positief saldo van baten en lasten zien van € 38.000. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve saldo op de directe salariskosten van € 16.000 en een overschot op de Vangnetvoorziening Zelfstandigen van € 54.000. Dit positieve saldo wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
<u>Bijdragen gemeenten</u>				
Bijstand	5.253	5.293	4.239	4.465
Loonkostensubsidie	788	748	804	634
Bijzondere Bijstand	53	49	29	34
Bijzondere Bijstand energietoeslag	39	39	-	2.106
Individuele Inkomenstoelag	106	110	100	87
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	-	-	-	-
Studietoelag	29	40	15	14
Bbz kapitaalverstrekkngen	-5	-2	-5	5
Tozo	-13	-14	-30	-17
Bijdrage directe salariskosten	268	268	187	185
	6.516	6.530	5.340	7.513
<u>Overige baten</u>				
Ontvangsten Bijstand	94	80	60	113
Ontvangsten Bijzondere bijstand	4	3	1	4
Ontvangsten Bbz leningen	5	2	15	-
Ontvangsten Tozo	13	14	30	17
	116	99	106	134
Totaal baten	6.633	6.628	5.446	7.647
Lasten				
Bijstand	5.347	5.372	4.299	4.578
Loonkostensubsidie	788	748	804	634
Bijzondere Bijstand	56	52	30	39
Bijzondere Bijstand energietoelag	39	39	-	2.106
Individuele Inkomenstoelag	106	110	100	87
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	10	10	30	4
Studietoelag	29	40	15	14
Bbz kapitaalverstrekkngen	-	-	10	5
Directe salariskosten	272	271	187	224
Totaal lasten	6.647	6.642	5.476	7.691
Saldo baten en lasten	-15	-13	-30	-44
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	10	10	30	4
Resultaat na bestemming	-4	-3	-	-40

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
<u>Bijdragen gemeenten</u>				
Bijstand	19.481	19.422	17.298	17.865
Loonkostensubsidie	2.673	2.629	2.537	2.214
Bijzondere Bijstand	271	261	170	171
Bijzondere Bijstand energietoeslag	-	-	-	1.350
Individuele Inkomenstoelag	447	433	400	376
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	75	75	75	100
Studietoelag	151	180	108	103
Bbz kapitaalverstrekkngen	-45	-49	12	-2
Tozo	-131	-133	-130	-156
Bijdrage directe salariskosten	777	777	542	542
	23.698	23.594	21.012	22.563
<u>Overige baten</u>				
Ontvangsten Bijstand	348	318	280	356
Ontvangsten Bijzondere bijstand	5	6	10	11
Ontvangsten Bbz leningen	56	60	33	27
Ontvangsten Tozo	131	133	130	156
	540	517	453	551
Totaal baten	24.238	24.111	21.465	23.115
Lasten				
Bijstand	19.828	19.740	17.578	18.221
Loonkostensubsidie	2.673	2.629	2.537	2.214
Bijzondere Bijstand	276	267	180	182
Bijzondere Bijstand energietoelag	-	-	-	1.350
Individuele Inkomenstoelag	447	433	400	376
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	11	34	75	27
Studietoelag	151	180	108	103
Bbz kapitaalverstrekkngen	11	11	45	26
Directe salariskosten	788	786	542	659
Totaal lasten	24.185	24.079	21.465	23.158
Saldo baten en lasten	53	32	-	-44
Toevoeging bestemmingsreserve	-75	-75	-	-100
Onttrekking bestemmingsreserve	11	34	-	27
Resultaat na bestemming	-12	-9	-	-117

BUIG-resultaat

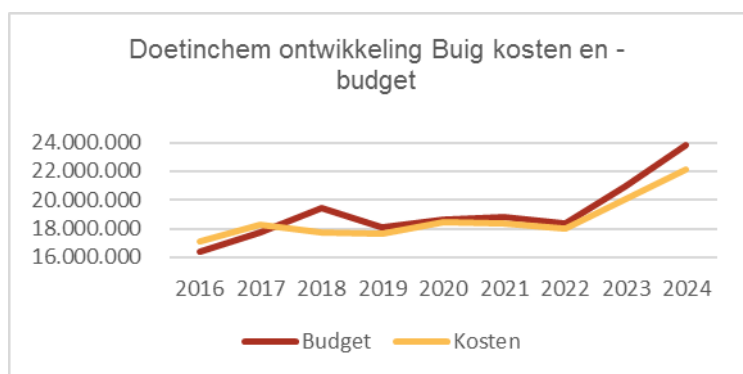
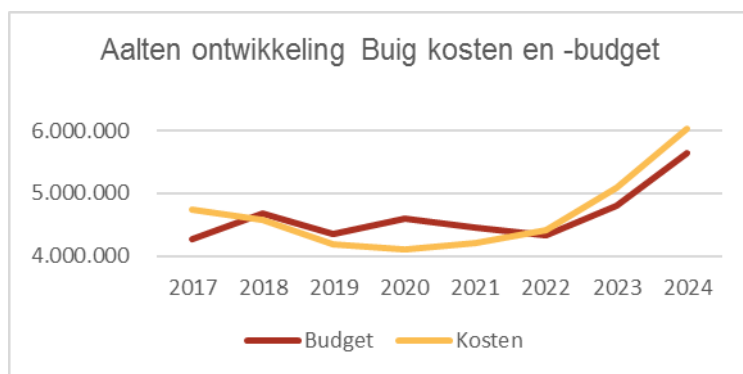
Het resultaat BUIG is over 2024 nagenoeg in overeenstemming met de begroting na wijziging. Voor de gemeente Aalten was een BUIG-tekort verwacht van € 404.000 en voor de gemeente Doetinchem een overschot van € 1.759.000. In werkelijkheid is dit overschot € 103.000 lager voor Doetinchem.

Kosten ten laste van Buig-budget Vergelijking begroot-realiseatie	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Begroot	6.041	22.051	28.091
Realisatie	6.040	22.154	28.194
Resultaat ten opzichte van begroting	-	-103	-103

Als we de kosten ten laste van het BUIG-budget afzetten tegen het budget dat de gemeenten hebben ontvangen van het Rijk, dan realiseert de gemeente Aalten een tekort van € 404.000 (7% van het budget) en de gemeente Doetinchem een overschot van € 1.656.000 (7% van het budget). De gemeente Aalten kan over 2024 geen gebruik maken van de vangnetregeling, daarvoor moet het tekort minimaal 7,5% zijn. Gezien het tekort op de BUIG is in afstemming met de gemeente Aalten gekozen voor aantal aanvullende maatregelen om het BUIG-resultaat positief te (blijven) beïnvloeden, waarbij een aantal van deze maatregelen ook voor gemeente Doetinchem worden toegepast.

Kosten ten laste van Buig-budget Vergelijking Rijksbudget-realiseatie	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Rijksbudget	5.636	23.810	29.446
Realisatie	6.040	22.154	28.194
Resultaat ten opzichte van Rijksbudget	-404	1.656	1.252

In onderstaande grafieken is het meerjarige resultaat op het BUIG-budget per gemeente weergegeven.

Bijzondere bijstand

Een aantal voorzieningen binnen de bijzondere bijstand is direct gerelateerd aan levensonderhoud en wordt om praktische redenen door Laborijn toegekend en uitbetaald. Dit zijn onder andere de aanvullende bijstand voor inwoners onder de 21 jaar en de overbruggingsuitkering voor statushouders. De kosten hiervan zijn begroot op basis van de uitgaven van voorgaande jaren.

De voornaamste uitgaven in 2024 voor de bijzondere bijstand zijn:

- aanvullende bijstand voor jongeren onder 21 jaar (€ 188.000)
- overbruggingsuitkeringen voor statushouders (€ 68.000)
- bijstand voor belastingaanslag (€ 28.000)

Laborijn	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Aanvullende bijstand < 21 jaar	188	180	144	116
Belastingaanslag	28	28	20	27
Eenmalige overbrugging	68	63	28	63
Kosten i/m woonvoorzieningen	17	17	-	-
Leenbijstand	10	10	9	3
Overige algemene levensbehoeften	21	21	9	11
Ontvangsten	-9	-9	-11	-16
Bijdrage gemeenten	324	310	199	205

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Aanvullende bijstand < 21 jaar	16	12	8	3
Belastingaanslag	5	6	6	7
Eenmalige overbrugging	20	19	10	25
Kosten i/m woonvoorzieningen	-	-	-	-
Leenbijstand	1	2	3	-
Overige algemene levensbehoeften	13	13	3	3
Ontvangsten	-4	-3	-1	-4
Bijdrage gemeente	53	49	29	34

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Aanvullende bijstand < 21 jaar	172	168	136	113
Belastingaanslag	23	22	14	20
Eenmalige overbrugging	48	44	18	39
Kosten i/m woonvoorzieningen	17	17	-	-
Leenbijstand	9	8	6	3
Overige algemene levensbehoeften	7	8	6	8
Ontvangsten	-5	-6	-10	-11
Bijdrage gemeente	271	261	170	171

Energietoeslag

In de gemeente Doetinchem zijn er geen betalingen meer geweest voor energietoeslag. Voor de gemeente Aalten is er € 38.700 uitbetaald.

Individuele inkomenstoeslag

De individuele inkomenstoeslag versterkt de bestaanszekerheid van de inwoner. Laborijn blijft samen met onze partners in het sociaal domein veel aandacht geven aan het benutten van de diverse financiële regelingen voor minima.

Vangnetvoorziening zelfstandigen

De activiteiten en vraagstukken van het Ondernemerssteunpunt zijn sterk gegroeid in aantal, verscheidenheid en complexiteit en zijn daarmee een directe afspiegeling van de actualiteit binnen ondernemersland en de verandering van de bevolkingssamenstelling. Middels de middelen uit de vangnetvoorziening zelfstandigen worden ondernemers geholpen.

Studietoeslag

De studietoeslag is een toeslag voor scholieren en studenten die door een lichamelijke of psychische beperking niet in staat zijn om naast hun opleiding te werken. Vanaf 2023 valt de individuele studietoeslag niet meer onder de bijzondere bijstand, maar is een zelfstandige regeling studietoeslag geworden.

Bbz kapitaalverstrekkingen aan ondernemers

Het Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen) biedt mogelijkheden voor ondersteuning van zelfstandigen in financiële problemen. Deze ondersteuning kan bestaan uit een periodieke uitkering voor levensonderhoud, deze wordt verantwoord binnen de BUIG-budgetten, of een lening. Van belang is dat de zelfstandige na ondersteuning weer een inkomen verwerft uit het bedrijf en/of beroep. De lening wordt terugbetaald en de uitkeringen worden afhankelijk van het behaalde inkomen afgeboekt om niet of ook omgezet in een lening.

Na afschaffing van de corona-gerelateerde regelingen, zoals de Tozo-regeling, hebben we veel ondernemers met een relatief bescheiden ondersteuning vanuit de Bbz kunnen helpen. Hiermee hebben we veel zelfstandigen op een effectieve wijze financieel weer in hun kracht gezet, zodat ze zelf weer een inkomen kunnen realiseren.

Laborijn Bbz	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Onderzoekskosten	-	-	50	26
Verstrekingen	11	11	5	5
Aflossingen leningen voor 2020	-39	-40	-45	-15
Aflossingen leningen vanaf 2020	-23	-22	-3	-12
Bijdrage gemeenten	-50	-51	7	4

Eind 2024 staat er bijna € 1,6 miljoen aan verstrekte bedrijfskredieten open.

Van de ontvangen aflossingen op leningen die verstrekt zijn voor 2020, moeten de gemeenten 75% afdragen aan het Rijk.

Specificatie per gemeente:

Gemeente Aalten	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Onderzoekskosten	-	-	10	5
Verstrekkingsen	-	-	-	-
Aflossingen leningen voor 2020	-	-	-15	-
Aflossingen leningen vanaf 2020	-5	-2	-	-
Bijdrage gemeente	-5	-2	-5	5

Gemeente Doetinchem	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Onderzoekskosten	-	-	40	21
Verstrekkingsen	11	11	5	5
Aflossingen leningen voor 2020	-39	-40	-30	-15
Aflossingen leningen vanaf 2020	-17	-20	-3	-12
Bijdrage gemeente	-45	-49	12	-2

2.1.2 Beleidsindicatoren

Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) nemen we de volgende verplichte beleidsindicatoren op.

Sociaal domein

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 180

Gemeente Doetinchem: 310

Heel Nederland: 340

Bron: [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl), data 2024

*Definitie: het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

De Laborijn-gemeenten hebben in vergelijking met alle gemeenten in heel Nederland relatief veel minder mensen in de bijstand per 10.000 inwoners.

2.2 Programma Mensontwikkeling

Het programma mensontwikkeling bevat al onze activiteiten gericht op het actief ondersteunen van ontwikkeling bij inwoners. De dienstverlening helpt inwoners in de voorbereiding en realisatie van de stap naar sociale activering, participatie, re-integratie en richting betaald (parttime) werk. Deze dienstverlening is zo georganiseerd dat er voor inwoners een doorlopende ontwikkellijn en maatwerk mogelijk is. In onderstaande alinea's lichten wij de bijzonderheden toe die in 2024 hebben plaatsgevonden.

Pilot casemanagement Oekraïne gemeente Aalten

Ultimo 2024 verblijven er zo'n 134 Oekraïense vluchtelingen in de gemeente Aalten. Meer dan 70 procent van de beroepsbevolking binnen deze groep is aan het werk in tijdelijke dienstverbanden. Daarnaast doet een aantal Oekraïense inwoners hun best om te integreren door deel te nemen aan bijvoorbeeld taaltrainingen en aan sociale activiteiten via Figulus Welzijn. De gemeente Aalten wil de Oekraïense inwoners stimuleren om nog meer deel te gaan nemen aan georganiseerde activiteiten, zoals vrijwilligerswerk, taaltrainingen, stages en scholing. Deze activiteiten stimuleren de zelfredzaamheid van de inwoners, vergroten hun sociale netwerk, verbeteren de Nederlandse taalbeheersing en verhogen de mogelijkheden voor integratie en werk. Daarnaast wil de gemeente Aalten investeren in duurzame dienstverbanden voor deze groep.

De gemeente Aalten heeft Laborijn gevraagd om een aanpak te ontwikkelen waarin integratie en maatschappelijk deelname van de Oekraïense inwoners vanaf de leeftijd van 18 jaar, centraal staat. Deze proactieve aanpak heeft de naam 'casemanagement' gekregen.

Samen met de gemeente Aalten heeft Laborijn het casemanagement in augustus en september 2024 uitgewerkt. Met inzet van een pilot van 10 weken zijn de processen en werkwijzen van het casemanagement in de praktijk getoetst. De pilot laat zien dat de beoogde resultaten van de nieuwe dienstverlening van Laborijn behaald worden. Deze resultaten zijn:

- het verhogen van de participatiegraad
- de ontwikkeling van taal- en werknemersvaardigheden
- het vergroten van sociale en praktische zelfredzaamheid
- het vergroten van integratie in de gemeente
- het verbeteren van het persoonlijk welbevinden
- het verhogen van het aantal Oekraïense inwoners die (duurzaam) aan het werk zijn
- het verkrijgen van meer inzicht in de ontwikkeling van deze doelgroep

Op basis van de positieve resultaten van de pilot casemanagement wordt nu met de gemeente Aalten toegewerkt naar het opstellen van een DVO voor de reguliere uitvoering van deze nieuwe dienstverlening.

Activerend werken

Activerend werken is een werkwijze die de domeinen werk en zorg samenbrengt voor inwoners die onder de Participatiewet vallen en/of gebruik maken van een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Een aanpak die ertoe leidt dat iedere inwoner een plan wordt geboden waarin het ontwikkelperspectief van de inwoner leidend is en dat waar mogelijk is gericht op betaald werk. Daarbij is de behoefte leidend en wordt deze niet bepaald door de toepasselijke regelgeving. Inwoners moeten daarmee in de maatschappij kunnen meedoen op de voor hen best passende plek.

Activerend werken is in gemeente Doetinchem samen met de gemeente opgestart door de 2 centrale organisaties binnen het sociaal domein: Buurtplein en Laborijn. Door de professionals van deze organisaties is een werkwijze ontwikkeld waarbij vanuit een gezamenlijke focus inwoners een zo veel mogelijk 'ontschotter' dienstverlening wordt geboden. Vanuit die ervaringen wordt de werkwijze verder uitgerold naar een steeds bredere kring van in de gemeente betrokken en geïnteresseerde (zorg)partijen. In 2024 is aan dit

proces verder invulling en uitwerking gegeven.

Laborijn als erkende jobcoachorganisatie voor UWV

Laborijn is sinds het derde kwartaal van 2024 een erkende jobcoachorganisatie voor UWV. De jobcoaches van Laborijn kunnen hierdoor worden ingezet voor een bredere doelgroep. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld de doelgroep Wajongers.

Ziekteverzuim Cao Aan de Slag

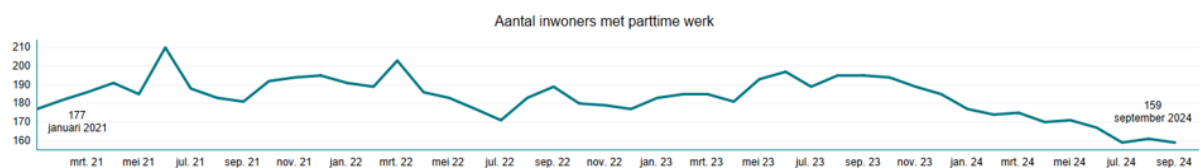
Het verzuimpercentage tot en met het vierde kwartaal van 2024 is 9,6%. Dit is een stijging ten opzichte van 2023 (8,8%). Uit analyse blijkt dat met name de meldingsfrequentie relatief hoog is. Dit is dan ook een belangrijk aandachtspunt binnen deze doelgroep. Naast de zorg voor de medewerker en het gesprek over het frequent verzuim worden hierop aanvullende interventies ingezet, zoals de training 'werknemersvaardigheden', specifiek gericht op jonge werknemers in deze doelgroep.

Uitstroom vanuit parttime werk

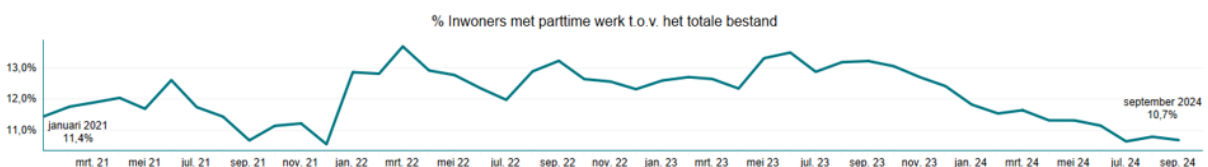
In de periode september 2023 tot en met september 2024 zijn er 64 inwoners gestart met parttime werk. Over diezelfde periode zijn 99 inwoners gestopt met parttime werk. 62 inwoners zijn volledig uitgestroomd uit de bijstand, waarvan 40 inwoners naar werk.

Van de inwoners met parttime werk stroomt 40% volledig uit naar werk. Daarmee levert parttime werk een belangrijke bijdrage aan de opstap naar volledige uitstroom uit de bijstand.

De volgende grafieken lopen een kwartaal achter door het later verrekenen van de inkomsten uit parttime werk.

In deze grafiek is te zien dat het aantal inwoners met parttime werk in 2024 afneemt. Door de sterke vraag naar arbeid zien wij dat inwoners die parttime aan het werk zijn, uitstromen naar betaalde arbeid zonder uitkeringsondersteuning. Daarnaast is de afname te verklaren doordat de impulsregeling parttime werk is gestopt in het tweede halfjaar van 2023. Parttime werk is vaak de start richting volledige uitstroom naar werk. Ondanks dat de pilot niet is gecontinueerd, blijven we parttime werk sterk stimuleren.

In deze grafiek is te zien dat het percentage inwoners met parttime werkt in 2024 tussen de 10% en 11% zit.

In deze grafiek is te zien dat het bedrag aan inkomsten per maand fluctueert. De belangrijkste oorzaak is de seizoensinvloeden.

NUG-dienstverlening

Laborijn biedt ook ondersteuning aan niet-uitkeringsgerechtigden (NUG), inclusief loonkostensubsidie, die zich melden voor ondersteuning bij het verkrijgen van betaald (parttime) werk.

2.2.1 Programmalasten

Binnen dit programma worden de volgende lasten en baten verantwoord:

- de kosten van re-integratie en ontwikkeling van Participatiewet-klanten, kosten voor begeleidend personeel en de kosten voor dienstverbanden Wiw en cao Aan de Slag
- de baten bestaan uit de re-integratiemiddelen die door de gemeenten beschikbaar worden gesteld aan Laborijn, de omzet die wordt behaald door medewerkers Wiw en cao Aan de Slag en de loonkostensubsidie die ontvangen wordt voor deze medewerkers

Programma Mensontwikkeling	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
Arbeidstoeleiding loonkostensubsidie	602	566	643	439
Arbeidstoeleiding omzet	160	150	149	160
Rijksbudget Inburgering	-	-	1.780	-
Bijdrage gemeenten re-integratiemiddelen	3.446	3.446	3.005	2.926
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	1.987	1.987	2.052	1.896
Totaal baten	6.194	6.148	7.629	5.421
Lasten				
Inburgering	-	-	1.780	-
Ontwikkeling Inwoners	201	253	247	193
Nieuwe inwoners	406	403	354	317
Integrale samenwerking	119	124	201	178
Arbeidstoeleiding	1.511	1.529	1.428	1.201
Hulpmiddelen en vergoedingen	123	118	149	424
Interne klantondersteuning	1.841	1.841	1.841	1.784
Directe salariskosten	1.903	1.860	2.052	1.918
Totaal lasten	6.105	6.127	8.053	6.015
Saldo baten en lasten	89	21	-424	-594
Toevoeging bestemmingsreserve	-5	-	-	-5
Onttrekking bestemmingsreserve	-	106	424	573
Resultaat	84	127	-	-27

Dit programma laat een positief saldo van baten en lasten zien van € 89.000.

Binnen het programma mensontwikkeling zien we dat we meer inkomsten hebben ontvangen uit loonkostensubsidie en omzet van de medewerkers in de cao Aan de Slag. Anderzijds vinden sommige uitgaven, zoals de aanschaf van ontwikkeldevices, pas volgend jaar plaats. Dit betekent dat er geen onttrekking uit de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen nodig is.

2.2.2 Beleidsindicatoren

Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) nemen we de volgende verplichte beleidsindicatoren op.

Sociaal domein

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 129

Gemeente Doetinchem: 168

Heel Nederland: 129

Bron: waarstaatjegemeente.nl, peildatum 1e kwartaal 2024.

*Deze indicator toont het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet. Een re-integratievoorziening is een voorziening die door een gemeente wordt ingezet, nadat de gemeente heeft vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen, waarbij het doel op de lange termijn altijd arbeidsinschakeling is. Het is niet relevant of een voorziening door de gemeente zelf wordt uitgevoerd of dat deze door de gemeente wordt ingekocht. Er zijn diverse typen re-integratievoorzieningen: tijdelijke loonkostensubsidie, WIW/ID-baan, participatieplaats, loonkostensubsidie, (Participatiewet), beschut werk, begeleiding op werkring/jobcoach, vervoersvoorziening (woon-werk), andere voorziening voor arbeidsbeperking en overige voorzieningen.

2.3 Programma Inburgering

Binnen dit programma biedt Laborijn inwoners die onder Wet inburgering 2021 vallen een inburgeringsaanbod op maat. Het uitgangspunt daarbij is dat inwoners zo snel mogelijk volwaardig mee kunnen doen. Om dit te bereiken heeft Laborijn een werkwijze ontwikkeld waar het bieden van taalonderwijs binnen de leerroute vanaf de start wordt gecombineerd met een participatietraject op maat. Een optimale combinatie van taalonderwijs en een goede opbouw van verschillende participatieactiviteiten is noodzakelijk om bij inwoners een goede basis te leggen naar zelfredzaamheid. Hierbij moet de kanttekening worden gemaakt dat, gezien de grote verscheidenheid aan achtergronden in deze doelgroep, zelfredzaamheid voor iedereen een andere betekenis heeft.

Om iedere inwoner maximaal te faciliteren in de ontwikkeling heeft Laborijn een modulaire werkwijze voor de participatie-activiteiten ontwikkeld. Iedere module kent specifieke leerdoelen. De eerste modules zijn zeer laagdrempelig en worden ook intern bij Laborijn aangeboden. Vervolgens worden de modules zorgvuldig verder opgebouwd naar modules die inwoners bijvoorbeeld ondersteunen bij het verkennen van de Nederlandse arbeidsmarkt en het vinden van werk. Iedere module kent intensieve begeleiding van een op die module gespecialiseerde professionele trainer.

Laborijn maakt in haar dienstverlening gebruik van cultuurvertalers. Cultuurvertalers zijn medewerkers met een migratieachtergrond die beschikken over ervaringsdeskundigheid en gezamenlijk een grote hoeveelheid cultuur- en taalkennis beschikken. De cultuurvertalers worden gedurende het gehele inburgertraject op allerlei verschillende onderdelen ingezet. Hiermee worden zij de 'vaste gezichten' van de inwoners en op deze wijze wordt tevens geborgd dat de gegeven informatie goed overkomt. Het blijkt in de praktijk dat het inzetten van cultuurvertalers vertrouwen biedt bij inwoners en helpt om de culturele verschillen sneller en beter te overbruggen.

Inburgering succesvol afgerond

De eerste 5 inwoners onder de Wet Inburgering 2021 hebben in het laatste kwartaal van 2024 succesvol hun inburgering afgerond. Dit betekent dat de leerroute is behaald en alle andere verplichte inburgeronderdelen zijn afgerond. Het vervolgtraject na de inburgering is afhankelijk van meerdere factoren, waaronder de gevolgde leerroute en de persoonlijke situatie van de inwoner. Eén van de inwoners heeft de Onderwijsroute bij het Graafschap College afgerond en heeft daarmee een startkwalificatie om door te stromen naar de opleiding MBO2 Elektrotechniek. Een andere inwoner heeft de Z-route afgerond. Tijdens het inburgeringstraject stond het leren van de taal in combinatie met participatie in de samenleving centraal. Vanuit een werkervaringsplaats is de inwoner vervolgens een reguliere betaalde baan aangeboden. Voor deze inwoner heeft met name de combinatie van taalonderwijs, interne participatie bij Laborijn en praktijkervaring bij een Nederlandse werkgever geleid tot dit succes. Er zijn ook inwoners voor wie (direct) uitstromen naar (betaald) werk of een vervolgopleiding na de inburgering nog niet mogelijk is. Deze inwoners blijven intensieve begeleiding krijgen van Laborijn, zodat iedereen kan werken en/of participeren op het hoogst haalbare niveau.

Van Kickstart Academy naar Onderwijsroute

Het ingekochte inburgeraanbod bleek voor een aantal jongere inburgeraars niet volledig geschikt. Het betreft jongeren met een lagere leerbaarheid, maar wel met een grote wens en motivatie om naar een beroepsopleiding van het Graafschap College te gaan. Echter konden zij in verband met de vastgestelde leerbaarheid niet worden toegelaten op de Onderwijsroute die uiteindelijk de toegang biedt tot een beroepsopleiding. In samenwerking met Interbeek is er speciaal voor deze jongeren een intensief programma (Kickstart Academy) ontwikkeld waarbij zij een programma hebben gevolgd gericht op onder andere het vergroten van zelfredzaamheid, empowerment en het leren van de taal. Voor 2 van de jongeren bleek het na het doorlopen van het programma van Interbeek alsnog haalbaar om door te stromen naar de Onderwijsroute. Dit succes leert ons vooral oog te houden voor de droom en

motivatie van inburgeraars en dat het pad dat zij daarvoor dienen te volgen kan afwijken van reguliere routes.

Inburgeraars op de arbeidsmarkt

Laborijn bevindt zich in een nieuwe fase van de uitvoering van de inburgering. Nu een deel van de inburgeraars (een groot deel van) de taaltrajecten en de verschillende modules binnen het participatieprogramma heeft doorlopen, zijn zij klaar om toe te treden tot de arbeidsmarkt. Daarbij constateren wij dat het huidige aanbod binnen het netwerk van Laborijn niet voor alle inburgeraars volstaat, gezien het aantal hoogopgeleide inburgeraars. Om deze doelgroep duurzaam te plaatsen in functies op hoger niveau, is een verbreding van ons werkgeversnetwerk noodzakelijk. Wij intensiveren onze gesprekken met werkgevers om instroom in diverse kantoor- en specialistische functies te realiseren. Op deze manier zorgen we ervoor dat talent optimaal wordt benut en dat inburgeraars op de juiste plek binnen de arbeidsmarkt terechtkomen.

Teamleider inburgering

Per november 2024 heeft Laborijn tijdelijk een teamleider inburgering. Sinds de invoering van de Wet Inburgering 2021 heeft Laborijn aanzienlijke inspanningen geleverd om de dienstverlening ten behoeve van inburgering te ontwikkelen en te integreren binnen de bestaande structuur. Laborijn kent een hoge ambitie ten aanzien van de verdere (door)ontwikkeling van de dienstverlening voor inburgeraars. Dit vraagt om de nodige aandacht en focus en daarom is er besloten om voor een periode van 2 jaar een teamleider aan te stellen. Deze rol zal, naast de (door)ontwikkeling van de inburgerdienstverlening, gericht zijn op de verdere ontwikkeling van de vakgroep en samenwerking met de ketenpartners.

2.3.1 Programmalasten

Binnen dit programma worden de volgende lasten en baten verantwoord:

- de kosten voor de leerroutes, maatschappelijke begeleiding en overige instrumenten ter bevordering van de inburgering van asielstatushouders en gezinsmigranten.
- De baten bestaan uit de 2 specifieke uitkeringen die de gemeenten van het Rijk ontvangen.

Programma Inburgering	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten spuk inburgering	1.545	1.790	-	-
Bijdrage gemeenten spuk onderwijsroute	77	75	-	-
Overheveling spuk-gelden 2022/2023	1.300	1.300	-	-
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	690	690	-	-
Totaal baten	3.613	3.856	-	-
Lasten				
Leerroutes	767	835	-	-
Maatschappelijke begeleiding	259	280	-	-
Onderwijsroute	298	75	-	-
Overige kosten	293	290	-	-
Reservering vooruit ontvangen bedragen	1.305	1.685	-	-
Directe salariskosten	626	707	-	-
Totaal lasten	3.549	3.873	-	-
Saldo baten en lasten	64	-17	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-
Resultaat	64	-17	-	-

De bijdragen van de gemeenten zijn berekend op basis van de door het DUO aangeleverde gegevens waarop de budgetten worden gebaseerd. De definitieve budgetten 2024 van het Rijk worden pas in de loop van 2025 bekend op basis van het aantal inburgeraars in de gemeente op 31 december 2024. Het overschot van € 1,3 miljoen wordt opgenomen op de balans ter financiering van de kosten in de aankomende jaren.

Specificatie per gemeente:

Programma Inburgering Aalten	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten spuk inburgering	470	560	-	-
Bijdrage gemeenten spuk onderwijsroute	24	25	-	-
Overheveling spuk-gelden 2022/2023	302	302	-	-
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	186	186	-	-
Totaal baten	983	1.073	-	-
Lasten				
Leerroutes	221	245	-	-
Maatschappelijke begeleiding	60	80	-	-
Onderwijsroute	75	25	-	-
Overige kosten	81	80	-	-
Reservering vooruit ontvangen bedragen	360	457	-	-
Directe salariskosten	169	191	-	-
Totaal lasten	965	1.078	-	-
Saldo baten en lasten	17	-5	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-
Resultaat	17	-5	-	-

Programma Inburgering Doetinchem	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten spuk inburgering	1.075	1.230	-	-
Bijdrage gemeenten spuk onderwijsroute	53	50	-	-
Overheveling spuk-gelden 2022/2023	998	998	-	-
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	504	504	-	-
Totaal baten	2.630	2.782	-	-
Lasten				
Leerroutes	547	590	-	-
Maatschappelijke begeleiding	200	200	-	-
Onderwijsroute	223	50	-	-
Overige kosten	212	210	-	-
Reservering vooruit ontvangen bedragen	945	1.228	-	-
Directe salariskosten	457	516	-	-
Totaal lasten	2.583	2.795	-	-
Saldo baten en lasten	47	-12	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-
Resultaat	47	-12	-	-

2.4 Programma Wsw

Binnen dit programma doen wij op hoofdlijnen verslag van de activiteiten en de resultaten die in 2024 hebben plaatsgevonden rondom de Wsw.

Dit programma heeft betrekking op de coaching, ontwikkeling, bemiddeling en plaatsing van onze Wsw-medewerkers. Daarnaast ook op de dienstverlening aan onze gedetacheerde Wsw-medewerkers en medewerkers die in begeleid werken werkzaam zijn.

Wsw-extern en omzet detacheringen

In 2024 hebben we een extern detacheringspercentage gerealiseerd van 74%. Landelijk ligt dit rond de 40%. De ontwikkelingen bij de doelgroep heeft een negatief effect op de omzet en het detacheringspercentage gehad. We zien een toename van oudere Wsw-collega's die terugkeren van een detachering naar intern werk. Daarnaast neemt de productiviteit verder af en het ziekteverzuim toe. Naast de verwachte uitstroom door pensionering maken steeds meer Wsw-collega's gebruik van de RVU, de Regeling Vervroegd Uittreden.

Rijksbijdrage Wsw

De Rijksbijdrage voor de Wsw stijgt van € 34.260 (septembercirculaire 2023) per standaard eenheid (SE) in 2024 naar € 37.945 (meicirculaire 2024).

Wsw intern

Binnen de Werkleercentra bieden we (interne) Wsw-medewerkers, al dan niet tijdelijk, passend werk gericht op ontwikkeling. Ultimo 2024 is 26% van de Wsw-collega's intern werkzaam bij Laborijn.

Besparingsmaatregel 'WLC-locatie Ulfthaven sluiten en inwoners onderbrengen in 1 van de andere WLC's'

Eén van de besparingsmaatregelen die in 2024 is doorgevoerd betreft het sluiten van ons Werkleercentrum in Ulfthaven met ingang van 1 januari 2025. Gedurende het vierde kwartaal zijn er op individuele basis al medewerkers overgegaan naar hun nieuwe werkplek. Hierbij is maatwerk geboden naar gelang de individuele behoeften van onze medewerkers. Medio november zijn de overige medewerkers in 2 groepen verhuisd naar de andere WLC's. Er heeft een vloeiende overgang plaatsgevonden. Op 15 november is er een gezamenlijk ontbijt georganiseerd ter afsluiting van het tijdperk 'WLC Ulfthaven'.

2.4.1 Programmalasten

Binnen dit programma worden de volgende lasten en baten verantwoord:

- de kosten voor Wsw-medewerkers die in dienst van Laborijn zijn of begeleid werken, de salariskosten van begeleidend personeel en de af te dragen omzet van de Wsw-medewerkers van Oude IJsselstreek
- de baten bestaan enerzijds uit de Rijksbudgetten Wsw die door gemeenten worden ontvangen en ter beschikking worden gesteld aan Laborijn. Anderzijds worden er inkomsten gegenereerd uit groeps- en individuele detacheringen van Wsw'ers, uit de werkzaamheden die uitgevoerd worden in de hallen en ontvangen wij het lage inkomensvoordeel van UWV

Programma Wsw	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
Omzet groepsdetacheringen	2.949	2.964	3.330	3.146
Omzet individuele detacheringen	2.076	2.073	2.105	1.992
Omzet intern werk	482	479	435	492
Bijdrage vervoerskosten inleners	184	176	174	182
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	146	256	185	288
Verrekening kostendeel OIJ	320	317	297	330
	6.157	6.265	6.525	6.430
Rijksbudget	21.991	22.062	18.688	20.923
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	2.262	2.262	2.350	2.355
Totale baten Wsw	30.410	30.589	27.563	29.708
Lasten				
Loonkosten Wsw	19.490	19.570	18.380	19.219
Vervoerskosten Wsw	663	661	645	680
Overige kosten Wsw	376	382	442	547
Kosten begeleid werken	936	933	814	1.046
Directe productiekosten	23	30	50	20
Omzet deel af te dragen aan OIJ	1.249	1.233	1.450	1.251
Directe salariskosten	2.241	2.206	2.350	2.194
Totale lasten Wsw	24.979	25.016	24.130	24.956
Saldo baten en lasten	5.431	5.573	3.433	4.752
Toevoeging bestemmingsreserve	-724	-724	-	-37
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-
Resultaat	4.707	4.848	3.433	4.715

Dit programma laat een positief resultaat zien van € 5.431.000. Het resultaat is € 142.000 lager dan begroot.

2.5 Programma Algemene Overhead

Onder dit programma worden alle kosten verantwoord die niet worden toegerekend aan de inhoudelijke programma's. Hieronder vallen de kosten van de directie, afdeling bedrijfsvoering (staf, administratie, etc.) en ook die van huisvesting, facilitair en automatisering.

2.5.1 Programmalasten

Algemene overhead	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Realisatie 2023
Baten				
Rentebaten	349	326	207	274
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	911	975	173	649
Inkomsten uit DVO OIJ Wsw	1.477	1.465	1.423	1.287
Opbrengst catering	115	110	86	107
Huuropbrengsten	164	168	111	393
Bijdrage deelnemende gemeenten	3.879	3.879	4.067	3.405
Incidentele baten	209	205	770	1.164
Totaal baten	7.104	7.128	6.837	7.278
Lasten				
Loonkosten	5.932	5.995	5.168	5.408
Overige personeelskosten	690	707	615	715
Huisvestingskosten	1.527	1.504	1.565	1.644
Facilitaire kosten	499	541	603	535
ICT kosten	1.508	1.582	1.385	1.282
Algemene kosten	398	362	310	307
Incidentele lasten	762	513	1.323	608
Totaal lasten	11.316	11.204	10.969	10.499
Saldo baten en lasten	-4.213	-4.076	-4.132	-3.221
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging aan reserve	-315	-296	-229	-308
Onttrekking aan reserve	316	70	929	274
Mutatie algemene reserve				
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-4.212	-4.302	-3.433	-3.255

Het programma algemene overhead laat een negatief saldo van baten en lasten zien van € 4.213.000. De baten vallen € 24.000 lager en de lasten € 112.000 hoger uit.

Specificatie Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten
Onttrekking uit voorzieningen	200	
Overige incidentele baten	9	
Uitvoering project Oekraïne		58
Toevoeging aan voorziening		269
Loonkosten vervanging gedetacheerd personeel		179
Uitvoering Tozo		70
Afrekening vakantiedagen en -geld Bronckhorst		172
Overige incidentele lasten		14
Totaal	209	763
Saldo	-553	

De incidentele baten zijn in totaal € 209.000. Dit betreft de aanpassing van de voorziening groot onderhoud in verband met de aanstaande nieuwbouw.

De incidentele lasten zijn € 763.000. Dit zijn onder andere kosten voor de uitvoering van het project Oekraïne en de Tozo-invordering, het aanpassen van de diverse voorzieningen, vervanging van gedetacheerd personeel en de afrekening met de gemeente Bronckhorst in verband met de overgang van Wsw-personeel.

2.5.2 Beleidsindicatoren

Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) nemen we de volgende verplichte beleidsindicatoren op.

Beleidsindicatoren			
Formatie per 1000 inw oners	1,30	160 fte	123.804 inw oners
Bezetting per 1000 inw oners	1,29	160 fte	123.804 inw oners
Apparaatskosten per inw oner	€ 112	€ 13.922.127	123.804 inw oners
Externe inhuur tov totale loonkosten	11,78%	€ 1.638.966	€ 13.911.175
Overhead tov totale lasten	14,74%	€ 11.316.262	€ 76.781.344

2.6 Verplichte paragrafen

2.6.1 Bedrijfsvoering

Hierbij geven we een toelichting op de voornaamste ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering.

Kwaliteit

Het team Kwaliteit is continu bezig met de kwaliteitsbevordering van de consulenten. Zowel de kwaliteitsadviseurs als ook de juridisch kwaliteitsmedewerkers voeren diverse kwaliteitsonderzoeken uit.

Daarnaast heeft het team Kwaliteit meegewerkt aan diverse projecten. Het betreft bijvoorbeeld de verdere ontwikkeling van de dienstverlening met betrekking tot de Wet Inburgering en de selectie en in gebruik name van een applicatie voor methodisch werken. Met betrekking tot de digitalisering van (onderdelen van) onze dienstverlening, o.a. voorkomend vanuit de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer, zijn mooie stappen gezet. Tenslotte zijn belangrijke processen tegen het licht gehouden en vastgelegd in een nieuwe gebruikersvriendelijke tool. Dat geldt ook voor de richtlijnen van Inkomen, die geüpdatet zijn. Daarmee beschikt eenieder in de organisatie over duidelijkheid qua richtlijnen en werkinstructies, waarmee we de uitvoering van de dienstverlening goed kunnen borgen.

Informatiemanagement

Informatiebeveiliging en Privacy

De informatiebeveiliging en privacy zijn continu onder de aandacht. Bij het aangaan van verschillende dienstverleningsovereenkomsten voert Laborijn de “Data protection impact assessment” (DPIA) uit om de privacy risico's van gegevensverwerking in kaart te brengen. In de uitvoering werken we gestructureerd aan het behoud van een goed bewustzijn op deze thema's met behulp van bijvoorbeeld micro-learnings en kennissessies. Via e-learning zijn er kennistoetsen afgenomen. Met de voorbereidingen voor Nis2 en BIO2 zijn we gestart, zodat we in 2025 compliant zijn op deze richtlijnen. In ‘de week van de integriteit en privacy’ wordt van de organisatie extra aandacht gevraagd door het aanbieden van interessante workshops.

Er zijn het afgelopen jaar 13 datalekken gemeld, waarvan één is gemeld bij Autoriteit Persoonsgegevens en één bij betrokkene. Alle datalekken zijn die volgens procedure afgehandeld.

Frauderisico's

Hieronder volgt het overzicht van onderkende frauderisico's met bijbehorende interne beheersingsmaatregelen.

Frauderisico	Interne beheersingsmaatregel	Restrisico
Debiteuren afboeken in de financiële administratie, (een deel van) het geld op privérekening laten overmaken.	1. Interne controle op memoriaal boekingen m.b.t. afboeken debiteuren 2. Interne controle op buiteninvordering stelling cliëntvorderingen	Laag
Spookfactuur inboeken, aanmaken/muteren stambestand crediteur en factuur betaalbaar stellen	Functiescheiding tussen het inscannen, coderen, inboeken, accorderen en betalen van facturen. Tevens systeemtechnisch een beperkte toegang tot het aanmaken en muteren van stambestanden crediteuren. Interne controle op prestatielevering	Laag

Handmatige betaling invoeren in BNG-bankpakket zonder geldige onderbouwing	Functiescheiding tussen het inboeken van een betaalregel en het accorderen van de betaalregels. Alle betalingen van facturen vanaf € 5.000 worden aangeleverd bij de personen die de betaalbatch accorderen	Midden
Goederen bestellen op naam Laborijn, in privé laten afleveren, prestatie akkoord tekenen in key2financiën	Tweede autorisatie inkoopfactuur Maandelijkse kostenbeoordeling i.v.t. de begroting We werken met een bestelportaal waar een deel van de bestellingen mee wordt gedaan	Midden
Intern werk order laten uitvoeren, facturatie achterwege laten of lager doorvoeren, restant in privé laten uitbetalen	Interne monitoring omzet intern werk. Functiescheiding tussen afspreken prijzen, uitvoeren werkzaamheden en facturatie	Hoog
Opdracht verlenen aan bevriende personen/ondernemers	Integriteitsbeleid Inkoop- en aanbestedingsbeleid Interne controle op proces inkopen en (Europese) aanbestedingen	Hoog
Fictieve medewerker aanmaken en salaris uitbetalen	Interne controle op de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de salarisadministratie Functiescheiding tussen aanmaken medewerker, opstellen arbeidsovereenkomst en verloning	Laag
Fictieve uitkeringsklant aanmaken in Suite en uitkering laten overmaken op privérekening medewerker	Integriteitsbeleid Koppeling met Inlichtingenbureau Koppeling met BRP Systeemcontrole Suite geeft foutmelding bij betalen uitkering. Lijstwerk controle door Financiën bij betaalbatch	Laag
Hoger salaris doorvoeren in Visma dan in aanstellingsbrief staat	Functiescheiding omtrent het invoeren, muteren en betalen van salarissen	Laag
Doorvoeren van eenmalige uitkeringen aan medewerkers zonder dat hier iets aan ten grondslag ligt	Interne controle op eenmalige uitbetalingen Interne controle op de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de salarisadministratie	Laag
Omkoping bevoegde/invloedrijke medewerkers door derden	Integriteitsbeleid	Laag
Het vaststellen van een te hoge loonwaarde bij de werkgever in ruil voor een betaling	Integriteitsbeleid, functiescheiding tussen het uitvoeren van een loonwaardemeting en het vaststellen loonwaardemeting en de betaling. Gebruik van een landelijk gecertificeerd systeem voor de uitvoering van de metingen	Laag

Op basis van de uitgevoerde interne controle is geen fraude geconstateerd.

Beleid & juridisch beleid

Onze beleidsadviseurs houden de wijzigingen in en aanvullingen op de diverse wetten die Laborijn uitvoert, nauwlettend in de gaten. Deze wijzigingen en aanvullingen zorgen ervoor dat Laborijn haar uitvoering moet aanpassen. Of er komen taken bij, zoals bijvoorbeeld de voorbereiding op het innen van de eigen bijdrage van Oekraïners. Dit team heeft dit jaar onder andere onze visie op preventie en handhaving herijkt en beschreven en de richtlijnen voor Inkomen geüpdatet naar de verordeningen van de gemeenten. Het opstellen en toetsen van dienstverleningsovereenkomsten is ook een belangrijke taak die hier is belegd. Daarnaast levert dit team een bijdrage aan diverse regionale projecten, zoals Verbetering Uitwisseling Matchinggegevens.

Continu Klanttevredenheidsonderzoek

Om snel te kunnen reageren en anticiperen hecht Laborijn waarde aan een continue meting van hoe onze inwoners de dienstverlening van Laborijn ervaren. Daarom hebben we een voortdurende uitvraag in de vorm van een continu-KTO (Klanttevredenheidsonderzoek). Een onderzoek gericht op inwoners die gebruik maken van een Participatiewet uitkering. In het continu-KTO wordt de reis van de inwoner binnen Laborijn gevolgd. Naast een 'rapportcijfer' geeft de respons ons ook input om de dienstverlening op detail nog verder te kunnen verbeteren.

Onze voortdurende inspanningen om de betrokkenheid van onze inwoners ook bij het klanttevredenheidsonderzoek te vergroten hebben er ook in 2024 toe geleid dat de betrouwbaarheid over de hele linie van het continu onderzoek meer dan 90% bedraagt. De gepresenteerde resultaten geven een mooi en evenwichtig beeld van de ervaringen van de inwoners met onze dienstverlening.

De reis van de inwoner start met de eerste kennismaking met Laborijn en het verzorgen van de bijstandsaanvraag. Onze klanten beoordelen de dienstverlening in deze fase met een 7,2 (in 2023; 7,0). Vervolgens wordt gekeken naar de klantbeleving waar het gaat om ondersteuning en begeleiding bij het proces van re-integratie/participatie. Dit betreft dienstverlening waarbij we de inwoner gedurende langere tijd begeleiden. Deze fase in dienstverlening is door onze klanten in 2024 gewaardeerd met een mooie 7,5 (in 2023; 7,6).

Een jaar nadat het eerste contact heeft plaatsgevonden wordt de klant nogmaals bevraagd op de dan opgebouwde ervaringen met Laborijn. De inwoners hebben deze fase van ondersteuning en begeleiding in 2024, evenals in 2023, beoordeeld met een 7,2.

Verheugend is om te zien dat ruim 80% van de klanten aangeeft dat het beter met hen gaat na het ontvangen van de begeleiding en ondersteuning door Laborijn.

Continu Klanttevredenheidsonderzoek Wet Inburgering 2021

Als Laborijn hebben we al langere tijd positieve ervaringen met ons continu klanttevredenheidsonderzoek gericht op inwoners met een bijstandsuitkering. Dit leidt tot de behoefte dit instrument ook in te zetten om de klanttevredenheid te onderzoeken onder inwoners die gebruik maken van andere dienstverlening, zoals op basis van de Wet Inburgering 2021.

Met de uitvoering van deze wet is door Laborijn intussen de nodige ervaring opgedaan. Het juiste moment om ook over de uitvoering van deze wet een continu klanttevredenheidsonderzoek op te zetten. Hierin is Laborijn landelijk de eerste uitvoeringsorganisatie die een klanttevredenheidsonderzoek instelt specifiek voor deze doelgroep. Om te ondervinden of het mogelijk is een klanttevredenheidsonderzoek aan de daaraan te stellen vereisten te laten voldoen is in december voor de duur van 12 maanden een pilot gestart. De pilot beperkt zich daarbij tot de eerste fase van het inburgeringstraject, de brede intake en het PIP (Persoonlijk plan Inburgering en Participatie).

Doelstelling is dat aan het eind van de pilotperiode een werkbaar klanttevredenheidsonderzoek is gerealiseerd dat betrouwbare informatie oplevert over hoe de dienstverlening van Laborijn wordt ervaren. Dit los van de feitelijke respons en resultaten, in de pilot gaat het om het ontwikkelen van de methodiek. Wij hopen dat de resultaten inzicht zullen geven in de ervaringen, wensen en behoeften van onze inwoners die vanuit de Wet Inburgering met onze dienstverlening in aanraking komen.

Klantadviesraad

De Laborijn klantadviesraad (KAR) is opgezet als een vertegenwoordiging van inwoners met een Participatiewet-uitkering en leden vanuit de Sociale Raden Aalten en Doetinchem. De leden van de KAR adviseren de directeur gevraagd en ongevraagd over de dienstverlening van Laborijn. De KAR heeft zich sinds de oprichting gaandeweg ontwikkeld van een gecombineerde focus op systeem- en leefwereld naar een focus op de leefwereld van de Laborijn-klant. Hiervoor is in 2024 ook bewust de keuze gemaakt. De gemeentelijke sociale raden worden hierbij gezien als meer gericht op het adviseren op (voorgenomen) beleid. De KAR wil hierop aanvullend zijn en haar rol vervullen in de directe verhouding klant – Laborijn. De KAR heeft haar activiteiten in 2024 hierop toegespitst, onder meer door het organiseren van ontmoetingsmomenten met klanten, zoals de ‘broodje kaas’ bijeenkomsten en plekken te bezoeken waar Laborijn-klanten zijn te ontmoeten (zoals bij de Stadskamer in Doetinchem of de ontmoetingsactiviteiten in De Pol in Aalten). Een uitdaging blijft om structureel voldoende beschikbare leden voor de KAR te kunnen werven.

Interne controle

In 2024 zijn interne controlewerkzaamheden uitgevoerd. De administratieve organisatie en interne beheersingsmaatregelen zijn gecontroleerd op opzet, bestaan en werking volgens het interne controleplan. De bevindingen zijn in periodieke rapportages verantwoord en door de organisatie opgevolgd. In paragraaf 4.13 is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Huisvesting

Laborijn heeft in 2024 gebruik gemaakt van de bestaande werklocaties in Aalten, Doetinchem, Ulft en Zelhem. Op alle locaties wordt onze dienstverlening aangeboden.

Nieuwbouw Doetinchem

In 2021 heeft besluitvorming plaatsgevonden omtrent het realiseren van nieuwbouw voor Laborijn. Op grond daarvan is in 2022 het proces uitgelijnd. Onderdeel daarvan was het doorlopen van Europese aanbestedingen voor de opdracht voor ontwerp (architect) en daarnaast bouw en onderhoud (aannemer) van de nieuwbouw Laborijn. Ook heeft besluitvorming plaatsgevonden over de realisatie van de nieuwbouw op de huidige kavel. In 2023 is besloten dat Laborijn nieuwbouw realiseert voor haar eigen taken en niet voor samenwerkingspartners als zijnde huurders. In 2024 is het definitief ontwerp gereed gekomen en is de opdracht verleend voor het slopen van een deel van het gebouw en het saneren van de grond.

De nieuwbouwplannen zijn inmiddels voelbaar binnen de organisatie. In diverse samenstellingen is nagedacht over de inrichting van het nieuwe pand en het werkconcept. Vanwege de start van de sloopwerkzaamheden begin 2025 was het bovendien noodzakelijk om in te schikken. Zo wordt hal 8 binnenkort gesloopt waardoor Labowijzer naar een andere ruimte moest verhuizen. Bij de noodzakelijke interne verhuizing is alvast voorgesorteerd op het werkconcept van het nieuwe gebouw, waarbij er meer diverse werkplekken zijn (bruis, ruis, rust). Hiermee wil Laborijn tevens de integraliteit en onderlinge kennisdeling bevorderen en medewerkers optimaal ondersteunen bij hun werk.

Facilitair & Inkoop

Op het gebied van inkoop is er 1 Europese aanbesteding doorlopen (Applicatie voor methodisch werken). Daarnaast is de aanbesteding voor de arbodienstverlening nagenoeg

afgerond. Een andere grotere investering betrof een nieuwe heftruck voor de leerlijn Logistiek.

De applicatie Facilitor is gekoppeld aan Outlook om de reserveringen van ruimtes te optimaliseren. De aanmelding en registratie van bezoekers kan nu ook via Facilitor uitgevoerd worden. Er is gestart met een meldingssysteem voor applicatiebeheer en facilitair.

Fiscale aspecten

In 2023 hebben wij een 'fiscaal self assessment' opgesteld en afgestemd met de Belastingdienst. Ook zijn de btw-afspraken vernieuwd. Laborijn en de Belastingdienst zijn een nieuw convenant Horizontaal Toezicht overeengekomen per 22 november 2023 voor een periode van 3 jaar. In 2024 hebben we in afstemming met de Belastingdienst diverse controles uitgevoerd t.a.v. BTW en vennootschapsbelasting.

Drempel schatkistbankieren

De drempel schatkistbankieren is in 2024 niet overschreden.

Onrechtmatigheden

In de financiële verordening van Laborijn is vastgelegd dat onrechtmatigheden van boven de € 50.000 en onder de verantwoordingsgrens van € 779.000 in de paragraaf bedrijfsvoering moeten worden toegelicht.

Bij de interne controle is een onrechtmatigheid van € 87.000 in het programma Inkomenszekerheid vastgesteld. Deze onrechtmatigheid is veroorzaakt doordat niet vastgesteld kon worden of enkele uitkeringen rechtmatig verstrekt waren. Daarnaast is in het eerste halfjaar van 2024 te veel loonkostensubsidie uitbetaald als gevolg van een onjuiste instructie van onze leverancier. Om een goede relatie met de werkgevers te behouden en om de uitvoeringskosten te beperken, heeft het MT besloten de te veel verstrekte loonkostensubsidie niet terug te vorderen. Vanaf 1 juli 2024 is de rekenmethodiek in Suite aangepast, waardoor wel het juiste bedrag aan loonkostensubsidie wordt uitbetaald.

Ten aanzien van het begrotingscriterium is een investeringskrediet overschreden voor in totaal € 13.000. De overschrijdingen in de programma's inkomenszekerheid en algemene overhead bedragen 112.000 en 113.000. De uitgaven in het programma inkomenszekerheid zijn rechtmatig omdat dit open einde regelingen betreffen.

In totaal zijn de onrechtmatigheden € 213.000. Dit bedraagt slechts 0,16% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves.

Onrechtmatigheden	Bedrag (x1.000)
<u>Voorwaarden criterium</u>	
Programma Inkomenszekerheid	87
<u>Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium</u>	
<u>Begrotingscriterium</u>	
Overschrijding investeringskredieten	13
Overschrijding programma inkomenszekerheid (is acceptabel vanwege openeindregeling)	112
Overschrijding programma algemene overhead (niet acceptabel)	113
Totaal	325
Af open eind regeling	-112
Niet rechtmatig	213
Dit is kleiner dan grens van 779K.	

M&O beleid

Het onterecht verstrekken van een uitkering valt onder misbruik van overheidsgelden. Als misbruik heeft plaatsgevonden, de bedragen zijn teruggevorderd en dit getrouw is verwerkt in de jaarrekening, hoeft dit niet meegenomen te worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Om het misbruik te beperken, hebben we een aantal beheersmaatregelen ingericht: er wordt functiescheiding en toetsing toegepast in de processen, misbruik- en oneigenlijk gebruik-risico's worden met medewerkers besproken, er worden gerichte deelonderzoeken uitgevoerd, fraudesignalen worden onderzocht en de signalen van het inlichtingenbureau worden beoordeeld. Deze maatregelen hebben ertoe geleid dat we in 2024 een bedrag van € 154.000 aan onterecht verstrekte uitkeringen als gevolg van schendingen van de inlichtingenplicht hebben kunnen terugvorderen. Van dit bedrag is € 74.000 in 2024 geïncasseerd.

Interne inkoopbeleid

In 2024 is een interne controle uitgevoerd op de naleving van het interne inkoopbeleid. Hierbij is geconstateerd dat in het interne inkoopbeleid beschreven staat dat bij inkopen tot € 30.000 het formulier "verkorte inkoopstrategie" ingevuld moet worden en dat bij inkopen vanaf € 30.000 tot € 50.000 het formulier "uitgebreide inkoopstrategie" ingevuld moet worden, maar dat deze formulieren in de praktijk niet gebruikt worden. Verder zijn er bij de interne controle van het inkoopbeleid geen bijzonderheden geconstateerd.

2.6.1.1 Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Deze Wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. De Woo kent naast een passieve informatieplicht ook een actieve informatieplicht. Er zijn 17 informatiecategorieën aangewezen die actief openbaar gemaakt moeten worden. Dit gebeurt in 4 tranches. Binnen de eerste tranche, die is ingegaan op 1 november 2024, moet de volgende informatie vindbaar zijn:

- alle algemeen verbindende voorschriften
- alle overige besluiten van algemene strekking
- informatie over de organisatie en werkwijze
- bereikbaarheidsgegevens, en
- vergaderstukken en- verslagen van de bestuursvergaderingen

Laborijn voldoet aan de verplichtingen uit de eerste tranche.

2.6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze jaarrekening is het benodigde weerstandsvermogen geactualiseerd en hebben we ook ingeschat wat de eventuele restrisico's zijn waarvan we niet zeker zijn dat we die binnen de begroting kunnen opvangen.

Benodigd weerstandsvermogen

Om tot een onderbouwing van het benodigde weerstandsvermogen te komen, wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

1. identificeren risico's
2. beoordelen en prioriteren risico's
3. analyse van de risico's (kans x financieel gevolg)
4. bepalen benodigd weerstandvermogen (risicobuffer)

Inventarisatie van de risico's

Risico's zijn in dit verband gedefinieerd als onzekere of onverwachte gebeurtenissen die het behalen van de strategische doelstellingen van de organisatie in gevaar brengen. Niet alle risico's zijn in dit verband relevant, zo zijn sommige risico's op een andere wijze afgedekt. Eind 2018 heeft Laborijn de nota weerstandsvermogen opgesteld. Hiertoe is een risico-inventarisatie uitgevoerd. Ultimo 2023 is de berekening geactualiseerd.

Overzicht risico's en weerstandscapaciteit 2024		A	B	C
Risico omschrijving		Kans	Financieel gevolg	Risicobuffer
1	Criminelen weten in te breken in systemen Laborijn en ICT samenwerking en continuïteit komt in gevaar	30%	800	240
2	Locale/regionale ontwikkeling leidt tot forse aanpassing in beleid en koers/uitvoering (vb wijziging bestuurssamenstelling, financiële situatie deelnemende gemeenten	25%	100	25
3	Landelijke wet- en regelgeving verandert onverwacht waardoor Laborijn ontwikkeld beleid moet herzien	40%	200	80
4	Grote stijging van het aantal inwoners door trek naar het werkgebied Laborijn waardoor Laborijn veel hogere lasten heeft om de werkzaamheden naar tevredenheid uit te voeren	25%	358	89
5	Claim als gevolg van niet juist toepassen aanbestedingsregels	5%	500	25
6	Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	20%	2.042	408
7	Risico dat competenties huidige medewerkers onvoldoende aansluit bij toekomstige vraag	30%	220	66
8	Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	50%	273	137
9	Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	10%	440	44
10	Tussentijdse aanpassing van CAO. Loonkosten 2% hoger dan verwacht	40%	335	134
11	Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden ingevuld	25%	200	50
12	Faillissement debiteuren	50%	12	6
13	Twee van de zes grote detachingsklanten vallen weg	50%	316	158
14	Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	25%	50	13
15	Vertraging realisatie nieuwbouw	50%	400	200
16	Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	10%	48	5
17	Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	25%	343	86
18	Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	10%	691	69
19	Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	30%	667	200
20	Detacheringstarieven staan onder druk als gevolg van afnemende productiviteit	50%	51	25
21	Tariefstijging is onvoldoende om stijging van de lasten te dekken	50%	113	57
22	Het lukt onvoldoende om vacatures in te vullen met geschikte kandidaten	40%	298	119
23	Risico nieuwbouw wordt fors duurder	25%	500	125
24	ICT voorzieningen functioneren niet of niet naar behoren door externe omstandigheden (vb crowdstrike)	50%	100	50
Totaal		27%	9.056	2.411

Risico's begroting in vergelijking tot jaarverslag

Overzicht risico's en weerstandscapaciteit 2024		Begroting 2024	Jaarverslag 2024	Verschil
Risico omschrijving		Risicobuffer	Risicobuffer	Risicobuffer
1	Criminelen weten in te breken in systemen Laborijn en continuïteit komt in gevaar	225	241	16
2	Locale/regionale ontwikkeling leidt tot forse aanpassing in beleid en koers/uitvoering (vb wijziging bestuurssamenstelling, financiële situatie deelnemende gemeenten	10	25	16
3	Landelijke wet- en regelgeving verandert onverwacht waardoor Laborijn ontwikkeld beleid moet herzien	25	80	56
4	Grote stijging van het aantal inwoners door trek naar het werkgebied Laborijn waardoor Laborijn veel hogere lasten heeft om de werkzaamheden naar tevredenheid uit te voeren	30	89	60
5	Claim als gevolg van niet juist toepassen aanbestedingsregels	25	25	-
6	Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	430	408	-21
7	Risico dat competenties huidige medewerkers onvoldoende aansluit bij toekomstige vraag	47	66	19
8	Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	230	137	-93
9	Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	202	44	-158
10	Tussentijdse aanpassing van CAO-lonen is 2% hoger dan verwacht	49	134	85
11	Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden ingevuld	38	50	13
12	Faillissement debiteuren	8	6	-2
13	Twee van de zes grote detachingsklanten vallen weg	185	158	-27
14	Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	13	13	-
15	Leegstand in bedrijfspanden door verlies aan capaciteit wegens detachering of wegvallen huurder	38	-	-38
16	Vertraging realisatie nieuwbouw	-	200	200
17	Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	24	5	-19
18	Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	95	86	-9
19	Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	58	69	11
20	Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	284	200	-84
21	Verslechtering productiviteit SW-bestand	24	25	1
22	Tariefstijging is onvoldoende om stijging van de lasten te dekken	-	57	57
23	Het lukt onvoldoende om vacatures in te vullen met geschikte kandidaten	-	119	119
24	Risico nieuwbouw wordt fors duurder	-	125	125
25	ICT voorzieningen functioneren niet of niet naar behoren door externe omstandigheden (vb crowdstrike)	-	50	50
Totaal		2.036	2.411	375

De herijking van de risico's qua kans en impact resulteert ultimo 2024 in een toename van € 375.000. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het risico op extra kosten m.b.t. het de nieuwbouw en het behouden en verkrijgen van personeel toegenomen is. De overige risico's zijn geüpdatet en laten geen grote afwijkingen zien.

Risico's afgedekt via een verzekering

Er zijn verzekeringen afgesloten voor de risico's van brand, bedrijfsschade, transport, werkmaterieel en voertuigen, aansprakelijkheid en rechtsbijstand.

Risico's afgedekt via een voorziening

Deze risico's betreffen onzekere verplichtingen, voortkomend uit activiteiten/transacties in het verleden. Deze verplichtingen zijn onzeker qua omvang en/of tijdstip waarop ze zich voordoen, maar zijn redelijkerwijs in te schatten. Aan de vorming en hoogte van voorzieningen liggen bedrijfseconomische criteria ten grondslag. Bij de toelichting op de balans zijn de verschillende voorzieningen benoemd en wordt bij elke post een nadere toelichting op de ontwikkeling daarvan gegeven, waaronder een overzicht van de onttrekkingen en de toevoegingen.

Vergelijking tussen het benodigde en beschikbare weerstandsvermogen

Met weerstandscapaciteit bedoelen we de beschikbare financiële middelen om onverwachte en substantiële kosten en/of uitgaven te financieren. Binnen Laborijn wordt het weerstandsvermogen gevormd door de post 'Algemene reserve'.

Weerstandscapaciteit in € (x 1.000)	
Algemene reserve begin 2024	2.337
Voorstel resultaatbestemming 2024	-
A. Totaal	2.337
B. Berekend risico (zie tabel)	2.411
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	0,97

Op basis van de hiervoor beschreven methode is ultimo 2024 herrekend dat het weerstandsvermogen € 2,4 miljoen moet zijn. Per ultimo 2024 is de omvang van de post algemene reserve (na resultaatbestemming 2022) € 2,3 miljoen. Ultimo 2024 is het weerstandsvermogen, na verwerking van het voorstel resultaatbestemming, voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

De ratio weerstandsvermogen is 0,97 en blijft binnen de grenzen die zijn vastgelegd in de nota weerstandsvermogen (minimaal 0,8 tot 1,2).

Bestemmingsreserve

Ultimo 2024 zijn er 11 bestemmingsreserves:

1. bestemmingsreserve vakantiegeld Wsw en vakantiedagen
2. bestemmingsreserve nog te besteden Rijkssubsidiegelden Wsw
3. bestemmingsreserve organisatieontwikkeling
4. bestemmingsreserve re-integratiemiddelen
5. bestemmingsreserve Tozo
6. bestemmingsreserve vangnetvoorziening zelfstandigen Aalten
7. bestemmingsreserve vangnetvoorziening zelfstandigen Doetinchem
8. bestemmingsreserve frictiekosten Oude IJsselstreek
9. bestemmingsreserve risico beëindiging Wsw Oude IJsselstreek
10. bestemmingsreserve risico beëindiging WLC Bronckhorst
11. bestemmingsreserve doorontwikkeling infrastructuur werkontwikkelbedrijf

Kengetallen

Gelet op artikel 11, tweede lid onderdeel d van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, dienen in de jaarstukken de volgende kengetallen te worden opgenomen:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Het solvabiliteitsrisico

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een Gemeenschappelijke Regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte voor Laborijn bedraagt 2,3%.

Kengetallen cf. art. 11 lid 2d BBV	2023	Begroot	2024
Netto schuldquote	-13,14%	-11,81%	-13,50%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	-13,14%	-11,81%	-13,50%
Solvabiliteitsratio	58,72%	53,56%	47,61%
Structurele exploitatieruimte	1,12%	1,21%	2,31%

Claims van derden, faillissement verbonden partijen en/of derde partijen

Er zijn er geen claims bekend die niet in de cijfers zijn verwerkt. Er zijn evenmin redenen of aanwijzingen dat de verbonden partijen financiële problemen kennen of zelfs failliet (dreigen te) gaan.

2.6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Voor het groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen en bijbehorende installaties is een voorziening getroffen. De voorziening is bedoeld voor het gelijkmatig spreiden van de onderhoudskosten over een langere periode. Voor het onderhoud aan de bedrijfsgebouwen en de terreininrichtingen is een meerjarig onderhoudsprogramma opgesteld tot het moment van nieuwbouw. Hierin is alleen het noodzakelijk achterstallig onderhoud verwerkt in verband met de verwachte aanpassing van de huisvesting tot het moment van nieuwbouw. Dit programma, dat jaarlijks wordt geactualiseerd, vormt de basis voor de voorziening groot onderhoud. De verschillende posten zijn gebaseerd op offertes, ervaringscijfers en een zo goed mogelijke inschatting van de resterende periode van gebruik van de locaties in Doetinchem.

2.6.4 Financiering/treasury

In 2024 is een lineaire lening aangetrokken van € 5,5 miljoen met een looptijd van 40 jaar (tot 2 december 2064). Het afgesloten rentepercentage is 2,849%. Deze lening is aangetrokken om een deel van de investering in de nieuwbouw te betalen. Aflossing geschiedt jaarlijks. De aflossing van de lening wordt gedaan vanuit de jaarlijks aan de gemeenten in rekening te brengen afschrijvingen of vanuit vrije liquide middelen.

(bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk	verschil
toegestane kasgeldlimiet			
begrote lasten	70.094	70.094	-
percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	
toegestane kasgeldlimiet	5.748	5.748	-
berekening netto vlottende schuld			
vlottende schuld	9.000	6.194	2.806
-/- vlottende middelen	13.909	23.715	9.806
netto vlottende schuld	-4.909	-17.521	12.612
toets kasgeldlimiet			
toegestane kasgeldlimiet	5.748	5.748	-
-/- vlottende schuld	-4.909	-17.521	-12.612
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	10.657	23.269	12.612

(bedragen x € 1.000)	begroot	werkelijk
berekening renterisiconorm		
begrotingstotaal aan lasten	70.094	70.094
percentage regeling	20%	20%
Renterisiconorm in bedrag	14.019	14.019
Berekening renterisico		
renteherzieningen (alleen leningen o/g)	-	5.363
+/- aflossingen	100	-
renterisico	100	5.363
toetsing rentenorm		
renterisiconorm	14.019	14.019
renterisico	100	5.363
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	13.919	8.656

Uit de tabel is af te leiden dat Laborijn onder de renterisiconorm blijft. De rentelasten in 2024 zijn € 13.000 Het renteresultaat 2024 is € 336.000 positief. Er wordt geen rente toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden.

In 2024 is een eerste langlopende lening aangetrokken voor de financiering van de nieuwbouw.

2.6.5 Verbonden partijen

Per 31 december 2024 is Laborijn zowel bestuurlijk als financieel betrokken bij de volgende derde partij:

Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V.

Algemene gegevens

Oprichtingsdatum: 4 december 2007

Inschrijvingsnummer handelsregister Kamer van Koophandel: 09176672

Plaats van vestiging: Doetinchem, 7005 BC Terborgseweg 106

Doel

Het oprichten van, het deelnemen in, het beheren en adviseren van bedrijven en ondernemingen met als doel het verwezenlijken van de doelen van Laborijn met betrekking tot het verkleinen van de afstand van medewerkers tot de reguliere arbeidsmarkt.

Per 31 december 2024 neemt Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. deel in de volgende vennootschappen:

- een belang van 100% in het re-integratiebedrijf Vakwerk.nu B.V.

Bestuurlijke betrokkenheid

Laborijn is 100% aandeelhouder van deze holding en heeft daarmee de volledige bestuurlijke bevoegdheid.

Financiële betrokkenheid

Laborijn is voor 100% aandeelhouder van de vennootschap. Het aandeel bestaat uit 8.990 gewone aandelen en 10 prioriteitsaandelen, elk met een nominale waarde van € 10. Alle aandelen luiden op naam.

Resultaat en vermogen

Volgens de jaarrekening heeft Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. over het boekjaar 2023 een resultaat gerealiseerd van € 3.121 negatief. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2023, inclusief het resultaat over dat boekjaar, € 334.009 (31 december 2022: € 337.130). De jaarrekening 2024 is nog niet opgesteld, daarom zijn de cijfers over 2024 nog niet bekend.

2.7 Sociaal jaarverslag

Wsw

Het aantal Wsw-medewerkers in dienst is in 2024 gedaald van 622 ultimo 2023 naar 582 ultimo 2024. Het aantal Wsw-medewerkers die via begeleid werken werkzaam is, is ook gedaald van 67 ultimo 2023 naar 56 ultimo 2024. Dit is exclusief de inwoners van de gemeente Oude IJsselstreek.

Instroom Wsw

Met de inwerkingtreding van de Participatiewet vindt geen nieuwe instroom meer plaats. Alleen vanuit het zogenaamde zittende bestand kunnen personen terugkeren in de Wsw. Tot het zittende bestand behoren de Wsw-geïndiceerden die op 31 december 2014 een Wsw-dienstbetrekking hadden of in Begeleid werken waren geplaatst. Deze personen kunnen na uitdiensttreding vanaf 1 januari 2015 weer terugkeren in de Wsw, zolang er sprake is van een geldige Wsw-indicatie. In 2024 heeft 1 persoon hiervan gebruik gemaakt. Ook zijn er 4 personen nieuw ingestroomd door naadloze overplaatsing vanuit een ander Wsw-bedrijf.

Uitstroom Wsw

Uitstroom medewerkers met een SW-indicatie	2024
Pensionering	21
2 jaar arbeidsongeschikt	15
Eigen verzoek	10
Naar ander SW-bedrijf in verband met verhuizing	5
Overlijden	4
Totaal	55

De belangrijkste redenen van uitstroom zijn, net als vorig jaar, pensionering en langdurige arbeidsongeschiktheid.

Er zijn 5 personen vanuit Begeleid werken weer in dienst gekomen bij Laborijn.

Aan de Slag

Sinds 1 juli 2021 is de cao Aan de Slag van kracht en ook bij Laborijn in gebruik. Deze cao biedt Laborijn, als uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet, de mogelijkheid om mensen met een arbeidsbeperking een dienstverband aan te bieden. Enerzijds als springplank naar regulier werk en anderzijds als vangnet voor degene voor wie regulier werk (nog) een stap te ver is.

Binnen Laborijn kennen we 2 mogelijkheden waarbij een dienstverband op basis van deze cao wordt ingezet; voor de inwoner met een indicatie Beschut werk en voor de inwoner die is opgenomen in het doelgroepenregister (DGI).

Beschut werk

Laborijn biedt een passende werkplek aan de inwoner met een positief advies voor Beschut werk (deze wordt aangevraagd bij UWV). Daarbij wordt een dienstverband aangeboden op basis van de cao Aan de Slag en behoort een werkplek in een Werkleercentrum, een interne leerlijn of een detachering tot de mogelijkheden.

Op 31 december 2024 waren 24 medewerkers met een indicatie Beschut werk bij Laborijn in dienst met een contract op basis van de cao Aan de Slag: 17 inwoners uit de gemeente Doetinchem, 5 inwoners uit de gemeente Aalten en 2 uit andere gemeenten.

In- en uitstroom beschut werk

4 medewerkers met een DGI hebben de indicatie Beschut werk gekregen en blijven op basis daarvan bij Laborijn in dienst. Zij stromen uit bij DGI en stromen in bij Beschut werk.

In 2024 zijn er geen medewerkers met een indicatie Beschut werk uitgestroomd.

Pilot cao Aan de Slag - DGI

Laborijn is in augustus 2022 gestart met de pilot DGI. Deze pilot is sinds augustus 2024 omgezet naar structureel beleid. Hiermee kan aan 25 inwoners, die vallen onder het doelgroepenregister, een tijdelijk dienstverband worden aangeboden op basis van de cao Aan de Slag. De begeleiding is erop gericht om een goed beeld te krijgen van de arbeids- en ontwikkelmogelijkheden van de medewerker, om daar vervolgens een passend ontwikkeltraject op in te zetten. Laborijn biedt deze kandidaten een werkplek in een Werkleercentrum, een interne leerlijn of een detachering. Eerst met een werkervaringsperiode, opgevolgd met een tijdelijke arbeidsovereenkomst op basis van de cao Aan de Slag. Het doel is uitstroom, bij voorkeur naar een reguliere werkgever (met eventueel loonkostensubsidie en jobcoaching) of wanneer dat niet mogelijk is, naar een andere voorziening zoals bijvoorbeeld Beschut werk.

Op 31 december 2024 waren 22 medewerkers in dienst: 19 inwoners uit de gemeente Doetinchem en 3 uit de gemeente Aalten. Ultimo 2023 waren dit er ook 22.

In- en uitstroom DGI

Er zijn in 2024 15 medewerkers ingestroomd. 11 medewerkers zijn uit dienst gegaan: voor 4 medewerkers bleek een andere voorziening beter passend, 2 medewerkers zijn in dienst getreden bij een reguliere werkgever, 3 zijn om andere redenen uit dienst gegaan, 1 medewerker heeft ontslag op eigen verzoek genomen, 1 medewerker zit in detentie. 4 medewerkers hebben de indicatie Beschut werk gekregen en blijven op basis daarvan bij Laborijn in dienst, maar stromen uit bij DGI.

Generatiepact

Ambtelijke medewerkers hebben de mogelijkheid om vanaf het bereiken van de 60-jarige leeftijd deel te nemen aan het generatiepact. Het generatiepact kent 2 varianten: 80-90-100 en 60-80-100. Op 31 december 2024 maakten 15 ambtelijke medewerkers gebruik van het generatiepact: 4 van de variant 60-80-100 en 11 van de variant 80-90-100.

Bijzondere beloning ambtelijk

In 2024 zijn op grond van het beloningsbeleid de volgende bijzondere beloningen toegekend:

- extra periodiek: 2 medewerkers
- functioneringstoelage: 3 medewerkers
- waarnemingstoelage: 7 medewerkers
- gratificatie: 18 medewerkers

Verder zijn zogenaamde 'boter bij de vis'-beloningen in de vorm van een VVV-bon of diner bon toegekend aan medewerkers die bijzondere inspanningen hebben geleverd.

Bijzondere beloning medewerkers cao Wsw en cao Aan de Slag

In 2024 zijn op grond van het beloningsbeleid Wsw de volgende bijzondere beloningen toegekend:

- incidentele beloning (gratificatie): 6 medewerkers Wsw

Verder zijn ook hier zogenaamde 'boter bij de vis'-beloningen in de vorm van een VVV-bon of diner bon toegekend aan medewerkers die bijzondere inspanningen hebben geleverd.

Seniorenregeling Wsw en Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)

Wsw-medewerkers van 60 jaar en ouder kunnen gebruik maken van de seniorenregeling, waarbij de werktijd met 1/5 deel wordt teruggebracht onder doorbetaling van 92,5% van het loon. Medewerkers van 62 jaar en ouder kunnen gebruikmaken van de seniorenregeling, waarbij de werktijd met 1/5 deel wordt teruggebracht onder doorbetaling van 100% van het loon. Medewerkers van 64 jaar en ouder kunnen gebruik maken van de seniorenregeling, waarbij de werktijd met 2/5 deel wordt teruggebracht onder doorbetaling van 92,5% van het loon. Eind 2024 maakten 148 medewerkers gebruik van de seniorenregeling.

Vanaf 1 oktober 2021 kunnen medewerkers gebruikmaken van de RVU, de Regeling voor Vervroegde Uittreding. De interesse onder Wsw-medewerkers om hiervan gebruik te maken is groot. Deelnemen kan maximaal 24 maanden voor het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. Op 31 december 2024 maakten 23 medewerkers gebruik van deze regeling.

Medewerkerstevredenheid: Wsw, Aan de Slag en ambtelijke medewerkers

In 2024 is besloten het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) anders op te zetten dan voorgaande jaren. Het MTO wordt niet langer 1 keer per 2 jaar uitgezet maar 1 keer per 4 jaar. In plaats van het hoogfrequent inzetten op een omvangrijk en geprotocolleerd onderzoek is het nu mogelijk op basis van ontwikkelingen tussentijds meerdere korte enquêtes uitgezet. In deze enquêtes wordt specifiek ingezoomd op actuele thema's waardoor meer diepgang in de vragen wordt bereikt en wordt ingespeeld op de actualiteit. Het MTO wordt 1 keer per 4 jaar ingezet om alle thema's behorende bij een MTO te kunnen raken en het vergelijk met de benchmark te hebben.

Ontwikkelingsgesprekken Wsw

In 2024 zijn 557 ontwikkelgesprekken gevoerd, 99,6% van het totaal van 559 mogelijke gesprekken. De ontbrekende 0,4 % werd veroorzaakt door arbeidsongeschiktheid, RVU/pensioen en overplaatsingen.

Opleidingen en ontwikkelen algemeen

Naast gezondheid en vitaliteit is opleiden en ontwikkelen onderdeel van duurzame inzetbaarheid. Laborijn heeft voortdurend te maken met veranderingen, zoals wet- en regelgeving en veranderende eisen van onze opdrachtgevers. Om daar adequaat en flexibel op in te kunnen spelen, is het belangrijk dat onze medewerkers 'up to date' blijven. In het kader van duurzame inzetbaarheid is het van belang dat iedereen mee kan blijven doen en dat we onszelf blijven ontwikkelen, een leven lang leren. Door rekening te houden met specifieke wensen en omstandigheden willen we ervoor zorgen dat onze medewerkers gezond, productief en gemotiveerd hun werk kunnen doen. Duurzame inzetbaarheid staat niet op zichzelf maar is onderdeel van een integraal HRM (Human Resource Management) -beleid en instrumentarium.

Visie op opleiden en ontwikkelen

Bij Laborijn willen we de mens benaderen vanuit zijn mogelijkheden. De mens heeft veel potentieel en door je daarop te richten, kun je veel uit jezelf halen. Mogelijkheden en talenten tot ontplooiing brengen, dat inspireert en motiveert. Deze visie op ontwikkelen is voor onze ambtelijke Laborijn-medewerkers niet anders dan voor onze Participatiewet-klanten of Wsw- en Aan de Slag-medewerkers. We geloven dat de visie en aanpak voor het ontwikkelen voor iedereen binnen Laborijn werkt. Of dat nou is om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, mogelijkheden geeft om door te groeien, noodzakelijk is voor de uitvoering van een functie of omdat er een persoonlijke wens is voor scholing of ontwikkeling.

In de verschillende integrale project- en werkgroepen wordt de concrete invulling van deze visie verder vormgegeven en uitgewerkt. Zowel inhoudelijk als ook voor de achterliggende processen voor een goede facilitering van het geheel. Het (huidige) aanbod aan trainingen, cursussen en opleidingen voor iedereen binnen Laborijn is dan ook heel divers.

We bieden vakgerichte trainingen, cursussen en opleidingen, die zowel organisatie breed als individueel worden ingezet en worden verzorgd door zowel externe partijen, als ook door de trainers van Laborijn.

Stage

Laborijn staat als organisatie voor ontwikkeling van mensen en daar hoort het bieden van praktijkstages bij, uiteraard op voorwaarde dat de noodzakelijke begeleiding geboden kan worden. Laborijn biedt stageplekken aan studenten van het MBO en het HBO.

In 2024 heeft Laborijn een leerplek geboden aan 14 stagiaires, waarvan 11 binnen de afdeling Dienstverlening en 3 binnen de afdeling Bedrijfsvoering.

Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid houdt in dat iemand op de lange termijn gezond, fit en productief blijft in zijn of haar werk. Het omvat niet alleen het vermogen om werk te verrichten, maar ook het vermogen om emotioneel en sociaal gezond te blijven, evenals het vermogen om zich aan te passen aan veranderingen in de werkomgeving.

Na een evaluatie van de activiteiten in 2023 heeft de werkgroep Vitaliteit zich gericht op bewustwording en stimuleren m.b.t. gezonde voeding, mentale gezondheid en bewegen.

Activiteiten waren; pensioenbijeenkomst, lunchwandelen, fiets naar je werkdag, outdoor office day, vitaliteitsmarkt, overgangsconsulent, ambtenarenmarathon, video over de activiteiten m.b.t. vitaliteit. Bij de vitaliteitsmarkt was er een suikerchallenge, een smoothiefiets, boccia, mindfull- en relaxmoment en was er informatie over de verlofsoorten en fietsregeling.

Er zijn sjoelbakken, bocciasets en benodigdheden voor yoga/mindfulness aangeschaft om zo te voorzien in middelen die laagdrempelig en op elk moment ingezet kunnen worden. Deze activiteiten dragen bij aan de sociale interactie en richten zich ook op bewegen en mentale fitheid.

Eén medewerker heeft deelgenomen aan de training Beweeg- en Sportaanjager (BSA). Dit is een training waarin deelnemers van bedrijven uit de regio ook informatie delen, wat zorgt voor inspiratie en verbinding.

Regionale samenwerking

Het P&O (Personeel & organisatie) -netwerk Achterhoek is een samenwerking waarbij de 8 Achterhoekse gemeenten, Doesburg, Lochem, Zutphen, VNOG (Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland), ODA (Omgevingsdienst Achterhoek) en Laborijn zijn aangesloten.

Klachten- en geschillencommissie

Laborijn kent een klachten- en geschillencommissie voor de behandeling van klachten in het kader van de Algemene wet bestuursrecht en voor de behandeling van geschillen tussen Laborijn en medewerkers die voortvloeien uit de arbeidsverhouding. Deze commissie is ingesteld op grond van de cao Wsw en de cao Aan de Slag. De leden van de commissie zijn in 2023 herbenoemd voor een periode van 4 jaar. Er zijn in het verslagjaar geen klachten of geschillen aanhangig gemaakt.

Regionale geschillencommissie

Laborijn heeft in 2020 voor de behandeling van geschillen met ambtelijk personeel aansluiting gezocht bij de regionale geschillencommissie voor de behandeling van geschillen op het gebied van:

- toepassing van een functiewaarderingssysteem
- afspraken in het 'Van werk naar werk'-traject
- de individuele toepassing van een sociaal plan of een sociaal statuut

Er zijn in 2024 geen geschillen aanhangig gemaakt.

Lokaal overleg

Deze commissie overlegt met het dagelijks bestuur en de directie over de arbeidsvoorwaarden ambtelijk personeel. De commissie is in 2024 één keer bijeengewees.

Integriteitsbeleid

Laborijn kent een integriteitsbeleid, dat bedoeld is om richting te geven aan het gedrag van medewerkers op basis van de normen en waarden van de organisatie. Het integriteitsbeleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- integriteitscode
- gedragscode
- integriteit bij werving en selectie
- kwetsbare functies, handelingen en processen
- afleggen eed of belofte
- nevenwerkzaamheden
- melding financiële belangen
- maatregelen gericht op informatiebescherming
- geschenken, giften en diensten
- inkoop- en aanbestedingsprocedure
- vertrouwenspersonen
- klachtenregeling ongewenst gedrag
- meldingsprocedure bij het (vermoeden van) een integriteitsschending

In 2024 hebben alle nieuwe ambtelijke medewerkers de eed of belofte afgelegd. Medewerkers die bij Laborijn werkzaam zijn op basis van inhuur hebben de integriteitsverklaring ondertekend. Ook in het inwerkprogramma wordt uitgebreid aandacht besteed aan integriteit en privacy.

Het integriteitsbeleid wordt actueel gehouden door het onderwerp tweemaal per jaar te bespreken in het afdelings-, team- en werkoverleg en op individueel niveau. Laborijn breed wordt jaarlijks in de vorm van een bijzondere activiteit of bijeenkomst aandacht aan het onderwerp. Begin november is in dit kader de week van de integriteit en privacy gehouden. In die week is aandacht besteed aan integriteit, privacy en informatiebeveiliging in de vorm van uitingen op ons intranet en workshops. Ook in 2024 hebben de ambtelijke medewerkers weer deelgenomen aan een e-learning programma op gebied van privacy, informatieveiligheid en datalekken.

De externe vertrouwenspersoon van Laborijn is ook vertrouwenspersoon voor integriteitskwesties. In 2024 zijn geen formele meldingen integriteitsschending binnengekomen.

Samenstelling Ondernemingsraad

De samenstelling van de Ondernemingsraad was op 31 december 2024 als volgt:

- Mathieu Seegers (voorzitter)
- Marcel van Waardenburg (vicevoorzitter)
- Joris-Jan Janssen
- Niels Berendsen
- Hilke Holkenborg
- Anke Stortenbeeker
- Paula Willemsen

Samenstelling Onderdeelcommissie

De samenstelling van de Onderdeelcommissie was op 31 december 2024 als volgt:

- Dick Amting
- Rouke Cnossen

- Sandra Hartemink
- Dorien ter Horst
- Desianne Kuenen - Schoppers
- Isabel Parent-Straub

Archief

Al in 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor de overbrenging van blijvend te bewaren archiefbescheiden van rechtsvoorganger Wedeo over de periode 2001 tot en met 2015 aan de archiefbewaarpplaats c.q. het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL). Als gevolg van de coronacrisis kon dit traject niet in het verslagjaar worden afgerond. De overbrenging heeft begin 2023 plaatsgevonden. Daarbij heeft het dagelijks bestuur beperkingen gesteld aan de openbaarheid van een aantal documenten.

De jaarlijkse vernietiging van archiefbescheiden conform de geldende Selectielijst van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) heeft in 2022 niet plaatsgevonden. Daarom is in 2023 een vernietigingslijst over zowel 2022 als 2023 opgesteld, ter goedkeuring aan het ECAL voorgelegd en ten slotte uitgevoerd. Daarnaast zijn intern werkinstructies uitgeschreven en werkprocessen herzien om de waardering en selectie van archiefbescheiden te stroomlijnen. Bijvoorbeeld met betrekking tot het aantal beschikbare, strekkende meters in de archiefruimte, het leveren van bescheiden door medewerkers aan de afdeling Archief en het toepassen van de geldende VNG Selectielijst door archiefmedewerkers. In 2024 is ingezet op verdere digitalisering van de archiefstukken.

Jubilarissen

In totaal waren er 50 jubilarissen (ambtelijk en Wsw): 15 met een 12½-jarig jubileum, 23 met een 25-jarig jubileum en 12 met een 40-jarig jubileum.

Bedrijfsmaatschappelijk werk

Laborijn heeft een bedrijfsmaatschappelijk werker beschikbaar die ondersteuning kan bieden in de begeleiding van psychosociale problematiek van medewerkers. Hiervoor is Laborijn een samenwerking aangegaan met MEE-Oost. De verwijzing naar bedrijfsmaatschappelijk werk loopt via de leidinggevende, de bedrijfsarts of de vertrouwenspersoon.

In 2024 hebben 4 medewerkers gebruik gemaakt van de dienstverlening. Dit betreft relatief kortdurende trajecten van 1 tot maximaal 5 gesprekken. De ondersteuning vanuit bedrijfsmaatschappelijk werk heeft betrekking op verschillende thema's. Veel van de problematiek vindt zijn oorsprong in de thuissituatie zoals overvraging, geen overzicht, onvoldoende weerbaarheid, problemen in de relationele sfeer en stress.

Ziekteverzuim

Laborijn streeft naar duurzame inzetbaarheid van haar medewerkers. Een actief verzuimbeleid hoort daarbij. Laborijn kiest voor een eigen regiemodel waarbij de leidinggevende de regie voert in de aanpak van verzuim, gebaseerd op het advies van de bedrijfsarts.

Ziekteverzuim binnen de Wsw

Vorig jaar was het ziekteverzuim inclusief de Wsw-medewerkers van de gemeente Oude IJsselstreek. Dit jaar laten we deze groep buiten onderstaande cijfers. In 2024 laat het ziekteverzuim met 12,0% een daling zien ten opzichte van 2023 met 13,1%. Daarbij is de meldingsfrequentie heel iets toegenomen. (2,18 versus 2,12) en ook de verzuimduur (13,0 dagen versus 15,3 dagen) Langere wachttijden bij het UWV voor WIA-beoordelingen en een vergrijzende populatie zijn hier een belangrijke verklaring voor.

Met name in de leeftijdscategorie vanaf 55 jaar is het ziekteverzuim hoger dan binnen andere leeftijdscategorieën. Deze groep beslaat bijna de helft van de totale medewerkerspopulatie. In aanmerking genomen dat het aantal dagen dat men verzuimt, toeneemt met de leeftijd, blijft Laborijn in lijn met de verwachting.

Op dit moment zijn de cijfers vanuit de branche voor geheel 2024 nog niet beschikbaar. Binnen de branche is echter de laatste jaren een stijgende lijn waarneembaar binnen het verzuim. Vooralsnog vertoont Laborijn een positieve afwijking ten opzichte van het algemene cijfer in de benchmark.

Verzuimgegevens over de periode 2019 tot en met 2024

Jaar	Laborijn Wsw	Benchmark *)	Laborijn Wsw	Benchmark *)	Laborijn ambtelijk	Laborijn ambtelijk
	% ziek	% ziek	Meldings-frequentie	Meldings-frequentie	% ziek **)	Meldings-frequentie
2019	12,0	15,4	2,2	1,9	3,8	0,8
2020	13,8	16,3	1,9	1,8	2,6	0,6
2021	12,9	16,4	1,9	1,7	2,1	0,4
2022 **)	12,8	16,6	2,3	2,0	4,1	0,9
2023 **)	13,1	16,3	2,1	2,0	4,5	0,6
2024 **)	12,0		2,2		4,4	0,8

*) gegevens rapportage vergelijkend onderzoek, ziekteverzuim SW-sector

***) SW zonder verzuimcijfers gemeente Oude IJsselstreek

Ziekteverzuim ambtelijk

Het ziekteverzuim ambtelijk is in 2024 gedaald ten opzichte van 2023 (4,4% ten opzichte van 4,5%). Dit percentage is terug te voeren op een aantal zeer langdurige verzuimsituaties waarvan de oorzaak merendeels buiten werk is gelegen. De frequentie, dus het aantal keren dat mensen zich gemiddeld ziekmelden, is in 2024 gestegen naar 0,82 ten opzichte van 2023 met 0,62.

Arbeidsomstandigheden

Plan van aanpak Risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E)

In 2024 is het Plan van aanpak opgesteld op basis van het verslag van de RI&E die in 2023 op de locaties Doetinchem, Aalten en Uft is uitgevoerd. Hierin staat de planning van acties om de veiligheids- en gezondheidsrisico's voor medewerkers in de werksituatie zo optimaal mogelijk te houden c.q. te verbeteren. Hierbij wordt rekening gehouden met de Arbowet- en regelgeving. De preventiemedewerkers hadden een coördinerende en adviserende rol bij de totstandkoming van het Plan van aanpak RI&E.

De OR heeft ingestemd met de bevindingen in het verslag en het Plan van aanpak. Het verslag van de toetsing (verplicht op basis van de Arbowet) wordt begin 2025 verwacht. Laborijn is actief bezig met de uitvoering van de geplande acties. De preventiemedewerkers volgen de uitvoering van de acties en geven periodiek een terugkoppeling aan het MT. Er is enkele malen contact geweest met een veiligheidskundige/arbeidshygiënist van een arbodienst voor advies over concrete vragen in de uitvoering.

Aanvulling op de RI&E; locatie WLC Zelhem

Met de voortzetting van het WLC Zelhem is er een RI&E op deze locatie uitgevoerd als aanvulling op de RI&E die vorig jaar op de locaties van Laborijn is uitgevoerd. Het verslag volgt in 2025.

Preventiemedewerkers

De rol van de preventiemedewerkers is dat zij zich bezighouden met veiligheid en gezondheid in het werk en optimalisatie stimuleren.

Naast de rol bij het Plan van aanpak RI&E en de veiligheidsrondgang was er overleg over met name praktische zaken op gebied van arbeidsomstandigheden.

Bedrijfshulpverlening

In 2024 zijn de BHV-ers weer getraind. De ploegleiders zijn ook dit jaar extra getraind met de focus op het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en competenties om leiding te geven aan een team bedrijfshulpverleners. In 2024 zijn er 6 BHV inzetten geweest.

Ongevallen

In 2024 zijn er in totaal 11 arbeidsongevallen gemeld waarvan 1 bij een detachering. Bij 6 ongevallen heeft dit geleid tot verzuim. Dit betrof in totaal 69 werkdagen. Dit zijn meer verzuimdagen dan de 7 verzuimdagen in 2023 en minder dan de 625 werkdagen in 2022. Er zijn geen meldingen van een bijna ongeval gedaan.

Werkplekonderzoek en veiligheidsrondgang

Er zijn 11 individuele werkplekonderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken en adviezen waren gericht op een gezonde werkhouding en het bevorderen van re-integratie. In het tweede kwartaal is gestart met het houden van veiligheidsrondgangen. Aan de hand van een formulier worden alle locaties gecheckt op een veilige en gezonde werkplek. De desbetreffende verantwoordelijke medewerker en de preventiemedewerker voeren de rondgang uit. Dit gebeurt elk kwartaal. Eventuele verbeteracties worden bij een volgende rondgang besproken en zo gevolgd.

Fit achter je beeldscherm

Naast de informatie die digitaal voor medewerkers beschikbaar is, zijn er 2 informatiebijeenkomsten Fit achter je beeldscherm gehouden. Hierin is praktische informatie en advies gegeven over een gezonde houding en een ergonomische werkplekinrichting bij beeldschermwerk. Het doel is om de vitaliteit te bevorderen en gezondheidsklachten ten gevolge van langdurig en/of veelvuldig beeldschermwerk te voorkomen.

Voorkomen en beheersen van agressie en ander ongewenst gedrag

In 2024 zijn er totaal 35 meldingen van agressie en/of ander ongewenst gedrag gemaakt. We concluderen dat er meer agressie wordt gemeld dan dat het aantal voorvallen is toegenomen. Het merendeel van de meldingen zijn tot stand gekomen door het melden van verbaal agressief gedrag.

In dit jaar is het interventieteam uitgebreid met meerdere medewerkers en zijn we overgestapt naar een nieuw alarmeringssysteem voor de locatie Doetinchem. Hiermee is de alarmering beter geborgd, omdat we werken met een applicatie op de smartphone.

Het doel van 2025 is om de 'Laborijn norm' verder onder de aandacht te brengen door de herhalingstraining voor alle ambtelijke collega's te organiseren, vaker met het interventieteam te trainen door realistische scenario's na te bootsen, het melden nog eenvoudiger te maken en de informatiepagina te updaten met alle relevante informatie.

Vertrouwenspersonen

De vertrouwenspersoon is er om vragen en problemen over ongewenst gedrag te bespreken en om te ondersteunen in het oplossen van het probleem. In 2023 is 1 van de 2 interne vertrouwenspersonen gestopt met deze taak. Met instemming van de OR is besloten het huidige aantal vertrouwenspersonen, 1 interne en 1 externe vertrouwenspersoon, aan te houden.

De regeling Vertrouwenspersonen is geactualiseerd.

Er zijn 10 medewerkers geweest die contact hebben gezocht met een vertrouwenspersoon waarna 1 of meerdere gesprekken zijn gevoerd.

Klachtencommissie ongewenst gedrag

Er is een kennismakingsbijeenkomst geweest met directie, klachtencommissie, vertrouwenspersonen en de coördinator vanuit HRM.

Er zijn in 2024 geen klachten op het gebied van ongewenst gedrag ingediend.

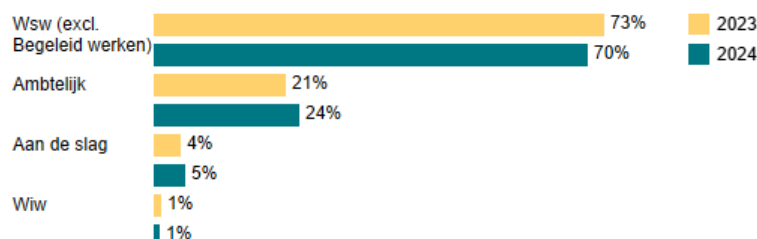

3. Kerngegevens

3.1 Kengetallen algemeen

Hieronder zijn de percentages in dienst in fte per ultimo 2023 en ultimo 2024 opgenomen. Alle cijfers over de groep Wsw zijn dit jaar zonder de medewerkers van de gemeente Oude IJsselstreek. Het totaal aantal fte is 691,5 ultimo 2024 en 716,1 ultimo 2023.

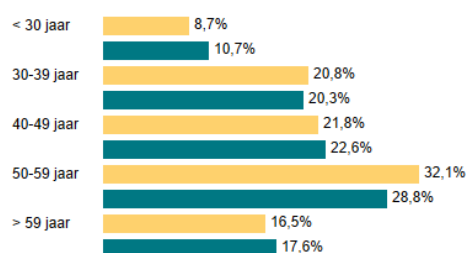
Personeel totaal

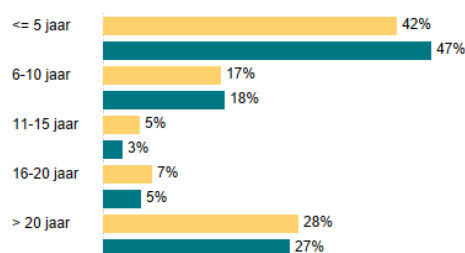
3.2 Kengetallen Ambtelijk (in fte)

Ultimo 2024 had Laborijn 162,9 fte ambtelijk personeel in dienst. In 2023 was dit 153,4 fte. Er zijn geen opmerkelijke verschillen ten opzichte van 2023.

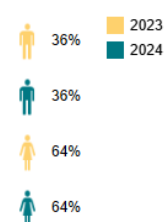
Leeftijdsoopbouw

Verdeling dienstjaren

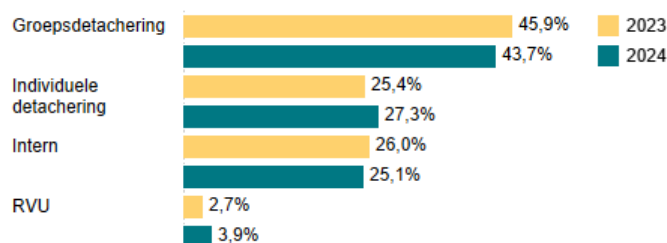
Geslacht

3.3 Kengetallen Wsw (in fte)

Ultimo 2024 had Laborijn 486,4 fte in dienst, tegenover 522,1 fte in 2023.

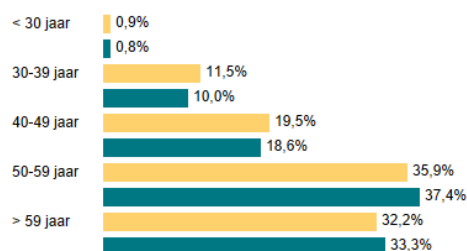
Verdeling Wsw

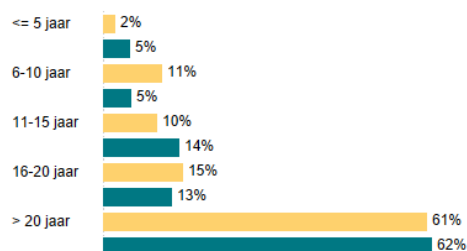
De RVU is de groep die wordt vrijgesteld van werk, maar wel in dienst blijft tot aan het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

We zien een lichte daling in de groepsdetacheringen en een lichte toename in de individuele detachering.

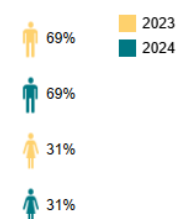
Leeftijdsofbouw

Verdeling dienstjaren

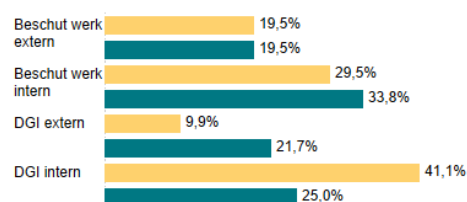
Geslacht

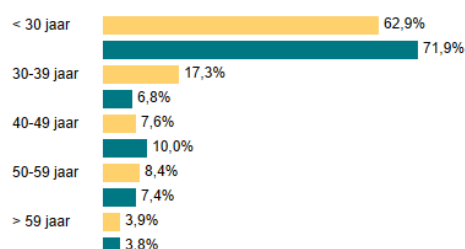
3.4 Kengetallen Aan de Slag (in fte)

Ultimo 2024 had Laborijn 35,3 fte in dienst, tegenover 31,8 fte in 2023.

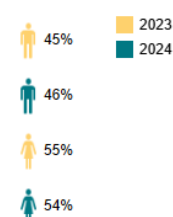
Verdeling Aan de slag

Leeftijdsofbouw

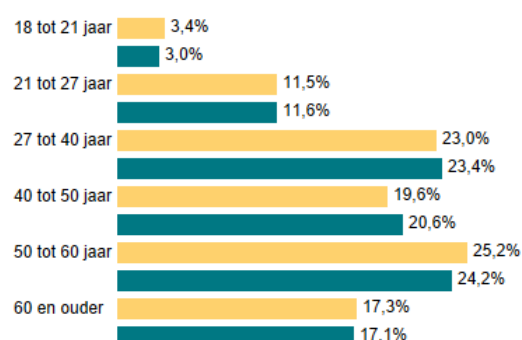

Geslacht

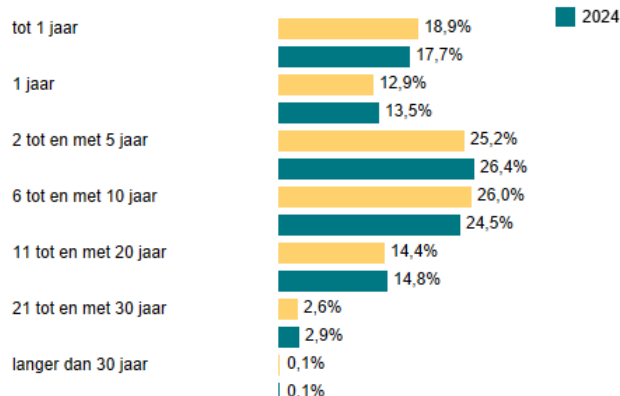

3.5 Kengetallen Participatiewet

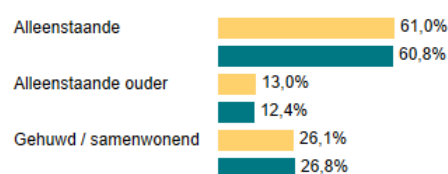
Verdeling bijstandsklanten naar leeftijd

Verdeling bijstandsklanten naar uitkeringsduur

Verdeling bijstandsklanten naar leefvorm

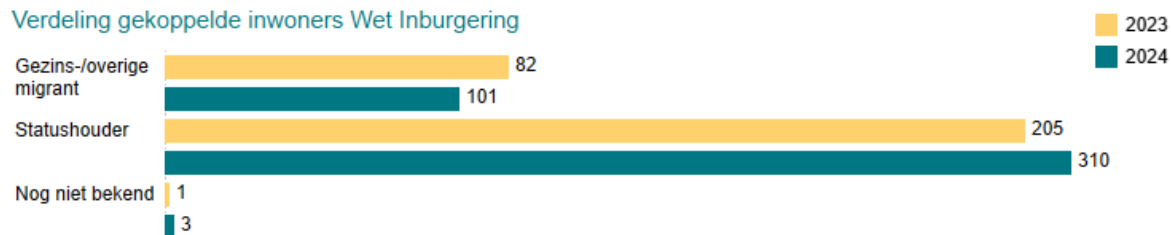
De gegevens over 2023 kunnen afwijken omdat gegevens zijn geactualiseerd. Ultimo 2024 betrof dit 1.745 individuele klanten en in 2023 1.712.

Zoals uit bovenstaande tabellen blijkt, is er in de leeftijden, leefvorm en uitkeringsduur weinig veranderd ten opzichte van vorig jaar.

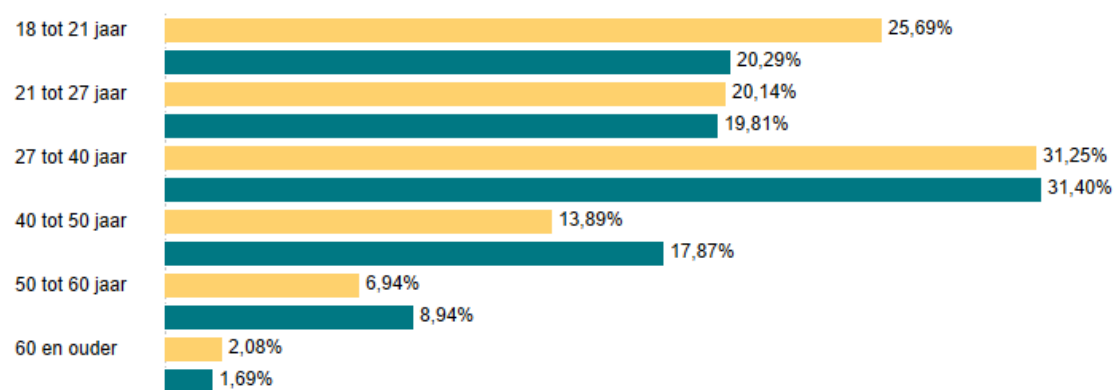

3.6 Kengetallen Inburgering

Verdeling gekoppelde inwoners Wet Inburgering

Verdeling gekoppelde inwoners Wet Inburgering naar leeftijd

4. Jaarrekening

4.1 Balans per 31 december

(Bedragen x € 1.000)

Activa	Ultimo 2024	Ultimo 2023
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	3.114	2.859
- Investerings met een economisch nut	3.114	2.859
<i>Financiële vaste activa</i>	33	37
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	19	19
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd >1 jaar	14	18
Totaal vaste activa	3.147	2.896
Vlottende activa		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	22.833	15.678
- Vorderingen op openbare lichamen	6.025	9.672
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	13.863	2.826
- Overige vorderingen	2.944	3.180
<i>Liquide middelen</i>	594	529
- Kassaldi	1	1
- Banksaldi	593	528
<i>Overlopende activa</i>	344	278
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	344	278
Totaal vlottende activa	23.770	16.485
Totaal generaal	26.917	19.381

(Bedragen x € 1.000)

Passiva	Ultimo 2024	Ultimo 2023
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	12.790	11.380
- Algemene Reserve	2.337	2.337
- Bestemmingsreserve	9.826	7.767
- Gerealiseerd resultaat	627	1.276
<i>Voorzieningen</i>	899	1.116
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	404	300
- Egalisatievoorzieningen	222	422
- Voorziening mobiliteit	121	298
- Voorziening verlofsparen	152	96
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>	5.363	-
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	5.363	-
Totaal vaste passiva	19.052	12.496
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	6.490	6.783
- Overige schulden	6.490	6.783
<i>Overlopende passiva</i>	1.375	102
- Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende jaren	69	102
- Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van overige Ned. Overheidslichamen	1.306	-
Totaal vlottende passiva	7.865	6.885
Totaal generaal	26.917	19.381

Er zijn aan natuurlijke en rechtspersonen geen borgstellingen of garantstellingen verstrekt.

4.2 Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma	Begroting 2024		Rekening 2024	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
Inkomenszekerheid				
Baten	26.911	30.739	30.871	131
Lasten	26.941	30.721	30.832	-112
Saldo baten en lasten	-30	19	38	20
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-75	-75	-
Onttrekking aan reserves	30	44	21	-23
Saldo mutaties reserve	-30	-119	-96	-23
Resultaat	-	-12	-16	-4
Mensontwikkeling				
Baten	7.629	6.148	6.194	46
Lasten	8.053	6.127	6.105	22
Saldo baten en lasten	-424	21	89	68
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-	-5	-5
Onttrekking aan reserves	424	106	-	-106
Saldo mutaties reserve	424	106	-5	-111
Resultaat	-	127	84	-43
Inburgering				
Baten	-	3.856	3.613	-243
Lasten	-	3.873	3.549	324
Saldo baten en lasten	-	-17	64	81
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Saldo mutaties reserve	-	-	-	-
Resultaat	-	-17	64	81

Overzicht van baten en lasten per programma	Begroting 2024		Rekening 2024	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
WSW				
Baten	27.563	30.589	30.410	-179
Lasten	24.130	25.016	24.979	37
Saldo baten en lasten	3.433	5.573	5.431	-142
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-	-724	-724	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-
Saldo mutaties reserve	-	-724	-724	-
Resultaat	3.433	4.848	4.707	-142
Algemene overhead				
Baten	6.837	7.128	7.104	-24
Lasten	10.969	11.204	11.316	-113
Saldo baten en lasten	-4.132	-4.076	-4.213	-136
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoeging aan reserves	-229	-296	-315	-19
Onttrekking aan reserves	929	70	316	246
Saldo mutaties reserve	700	-226	1	226
Resultaat	-3.433	-4.302	-4.212	90
Totaal				
Baten	68.940	78.460	78.192	-268
Lasten	70.094	76.940	76.781	159
Saldo baten en lasten	-1.154	1.519	1.410	-109
<u>Mutaties reserves</u>				
Toevoegingen aan reserves	-229	-1.095	-1.120	-25
Onttrekkingen aan reserves	1.383	220	336	116
Saldo mutaties reserves	1.154	-875	-783	92
Gerealiseerde resultaat	-	644	627	-18

4.2.1 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt voor de jaarrekening zoals opgenomen in hoofdstuk 4 overeenkomstig vast te stellen en het positief resultaat van € 626.798 als volgt te bestemmen:

- € 116.571 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het project oudkomers Aalten
- € 96.540 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het uitvoeren van de opdracht 'verkenning en verbeterplan doelgroep jongeren' aandeel Aalten (totaal 34%)¹
- € 158.741 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het project oudkomers Doetinchem;
- € 110.782 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen t.b.v. het uitvoeren van de opdracht 'verkenning en verbeterplan doelgroep jongeren' aandeel Doetinchem (totaal 43%)
- € 144.164 uit te betalen aan de gemeente Montferland (23%)

---

¹ Het aandeel per gemeente is bepaald op basis van het aantal Wsw-medewerkers in 2024.

4.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van de activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording 2020 (BBV). Het algemeen bestuur heeft het normenkader voor het jaar 2024 op 5 juli 2024 vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering plaatsgevonden op de panden die worden gesloopt in verband met de nieuwbouw. Op de grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt de afschrijving plaats op basis van een vast percentage van de aanschafprijs. De afschrijvingstermijnen kunnen per categorie verschillen afhankelijk van de levensduur. Per december 2023 is de nota waardering en afschrijving opnieuw vastgesteld. Hierin is opgenomen dat op gebouwen een restwaarde van 20% wordt gehanteerd. Laborijn hanteert de onderhoudsbenadering (niet de componentenbenadering) waarbij een onderhoudsplan wordt opgesteld die jaarlijks wordt geactualiseerd met bijbehorende onderhoudsvoorziening. De maximumtermijnen in jaren luiden als volgt:

Gebouwen	40
Voorzieningen aan terreinen	15
Installaties	15
Inventarissen	10
Machines	10
Vervoermiddelen	7
Automatiseringsapparatuur	3
Gronden en terreinen	0

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (nominale waarde) of indien van toepassing lagere marktwaarde.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Er is een voorziening voor dubieuze debiteuren getroffen. Deze voorziening wordt statisch bepaald en is in mindering gebracht op de post 'Handelsdebiteuren'.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvatten bank- en kassaldi.

Algemene Reserve

De algemene reserve dient als buffer om eventuele toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserve

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerd resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves.

Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's

De overige voorzieningen zijn opgevoerd tegen de nominale waarde. In de paragraaf 'Toelichting op de balans' zijn deze posten uitvoerig toegelicht.

Egalisatievoorziening

Deze voorziening heeft betrekking op het planmatig onderhoud en dient ter afdekking van grote fluctuaties in de onderhoudskosten van de bedrijfspanden. De jaarlijkse dotatie ten laste van het overzicht van baten en lasten is gebaseerd op de meerjarenraming van het planmatig onderhoud.

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan 1 jaar

De leningen met een looptijd langer dan een jaar worden hieronder tegen de nominale waarde opgenomen, verminderd met de reeds gedane aflossingen. De bedragen die binnen een jaar vervallen worden onder de kortlopende schulden verantwoord.

Netto vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende passiva

De hier verantwoorde schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. Deze schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen
- de financiële rechtmatigheid het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat
- voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 5 juli 2024 door het algemeen bestuur is vastgesteld
- voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het algemeen bestuur zijn gemeld

- ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording
- de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat een verantwoordingsgrens van 1 % is gehanteerd (€ 779.000) waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen
- een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen

4.4 Toelichting op de balans

4.4.1 Activa

Materiële vaste activa		31-12-2024	31-12-2023
<i>Investerings met een economisch nut</i>			
Boekw aarde op 1 januari		2.395	2.427
- Bij: investeringen		64	136
- Af: desinvesteringen		-	-
- Af: afschrijvingen		-179	-168
- Af: versnelde afschrijving ivm sloop		-218	-
Boekw aarde op 31 december		2.062	2.395
- Gebouw en: Onderhanden activa		1.053	464
Materiele vaste activa		3.114	2.859
	Begroot	Geinvesteerd	
Gebouw en (onderzoeks- en ontwikkelingskosten)	576	589	
Bedrijfsgebouw en	-	-	
Vervoermiddelen	-	-	
Machines, apparaten en installaties	50	42	
Overige materiele vaste activa	35	22	
	661	653	

De geplande aanschaf van meubilair (Overige materiele vaste activa) van € 13.000 is doorgeschoven naar het volgende jaar in verband met het nog niet kunnen leveren. Dit geldt tevens voor de aanschaf van een machine van € 8.000. Voor de nieuw bouw is per saldo € 13.000 meer uitgegeven dan begroot, dit past echter binnen het totale nieuw bouw budget. In verband met de nieuw bouw en de sloop van het oude pand, zijn we in 2024 begonnen met een versnelde afschrijving van o.a. gebouw en en installaties. Zie pag. 67 voor de verloopstaat materiële vaste activa.

Financiële vaste activa		31-12-2024	31-12-2023
<i>Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen</i>			
- Mabeon "De Achterhoek" Holding BV		19	19
Boekw aarde op 31 december		19	19
<i>Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>			
- Verstrekte hypothecaire leningen aan ambtelijk personeel		14	18
- Waarborgsommen		-	-
- Overige leningen		-	-
Boekw aarde op 31 december		14	18

Het verloop van de post hypothecaire leningen aan ambtelijk personeel is als volgt:

Boekw aarde op 1 januari 2024	18
- Af: ontvangen aflossingen	-4
Boekw aarde op 31 december 2024	14

Per balansdatum hebben 2 ex-medewerkers (2023: 2) een hypothecaire geldlening(en) met een gemiddelde waarde van € 6.957 per persoon (2023: € 8.956). Laborijn heeft als zekerheid voor de verstrekte leningen het recht van eerste hypotheek op het onroerend goed waarvoor de leningen zijn verstrekt. De leningen zijn verstrekt binnen de criteria van NHG.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2024	31-12-2023
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>		
- Gemeente Aalten	2.103	2.979
- Gemeente Doetinchem	2.017	4.917
- Gemeente Oude IJsselstreek	386	292
- Gemeente Montferland	611	284
- Gemeente Bronckhorst	243	327
- UWV	389	582
- Overige openbare lichamen	276	291
	<u>6.025</u>	<u>9.672</u>

De vorderingen op de gemeenten Aalten en Doetinchem bestaan met name uit de afrekening Rijksbudgetten, bijdrage

BTW-compensatiefonds, de afrekening bijzondere bijstand, energietoeslag, studietoeslag en leefgeld Oekraïne.

De vordering op de gemeente Oude IJsselstreek betreft grotendeels de afrekeningen van de DVO 4e kwartaal en van het Wspa.

De vordering van de gemeente Bronckhorst bestaat met name uit de afrekening Wspa, afrekening WLC Zelhem en de afrekening Wsw-budget. De vordering op het UWV betreft de nog te ontvangen LIV, transitievergoedingen en de afrekening Wspa.

<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>	13.863	2.826

In het kader van de "w et financiering decentrale overheden (FIDO)" zijn lagere overheidsorganen sinds december 2013 verplicht overtollige liquide middelen bij het Rijk te deponeren (Schatkistbankieren).

<i>Overige vorderingen</i>		
- Handelsvorderingen	978	1.154
- Cliëntvorderingen	1.907	1.959
- Fietsplan	59	63
- Overig	-	5
	<u>2.944</u>	<u>3.180</u>

Handelsvorderingen (bruto)	939
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	<u>-16</u>
	923

Cliëntvorderingen (bruto)	3.910
Af: voorziening voor dubieuze debiteuren	<u>-2.003</u>
	1.907

Cliëntvorderingen bestaan enerzijds uit vorderingen die ontstaan zijn doordat er ten onrechte bijstand is verstrekt die wordt

teruggevorderd en anderzijds uit verstrekte leningen, met name aan zelfstandigen in het kader van de Bbz en de Tozo.

Bij de ontvangen aflossing lening Bbz moet 75% afgedragen worden aan het Rijk. De overige 25% en de terugontvangsten van teveel verstrekte bijstand, moeten worden afgedragen aan de gemeenten. Het totale bedrag van € 1,9 mln is daarom ook terug te vinden onder de vlottende schulden.

Liquide middelen	31-12-2024	31-12-2023
Kassaldi	1	1
Banksaldi	593	528
	<u>594</u>	<u>529</u>

Overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
- Nog te factureren opbrengsten	-	-
- Nog te verrekenen cliënten	151	49
- Vooruitbetaald	184	204
- Overig	9	25
	<u>344</u>	<u>278</u>

Verloopoverzicht materiële vaste activa

2024	Gronden en terreinen	Bedrijfs gebouwen	Vervoer middelen	Machines apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Aanschafwaarde per 1-1-2024	1.130	4.051	202	1.717	1.761	8.861
Investerings in 2024	-	-	-	42	22	64
Desinvesteringen in 2024	-	-	-	-	-	-
Aanschafwaarde per 31-12-2024	1.130	4.051	202	1.759	1.783	8.925
Cumulatieve afschrijving per 1-1-2024	-	3.300	193	1.471	1.503	6.467
Afschrijving 2024	-	107	1	26	45	179
Versnelde afschrijving ijm sloop	-	178	-	35	5	218
Desinvesteringen 2024	-	-	-	-	-	-
Cumulatieve afschrijving per 31-12-2024	-	3.585	194	1.531	1.553	6.863
Boekwaarde per 1-1-2024	1.130	751	9	246	258	2.394
Onderhanden	-	464	-	-	-	464
Boekwaarde incl. onderhanden	1.130	1.215	9	246	258	2.858
Boekwaarde per 31-12- 2024	1.130	466	8	228	230	2.062
Onderhanden	-	1.053	-	-	-	1.053
Boekwaarde incl. onderhanden	1.130	1.519	8	228	230	3.114

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.539	1.539
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	259	274	288	303
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	741	726	1.251	1.236
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	76.940	76.940	76.940	76.940
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	76.940	76.940	76.940	76.940
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.					
	Drempelbedrag kwartaal 1 t/m 4	1.539	1.539	1.539	1.539
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	23.578	24.943	26.505	27.885
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	259	274	288	303

Er is automatische saldogeregulatie voor beide BNG-rekeningen. Aanvulling en afroaming vindt plaats tot € 250.000.

4.4.2 Passiva

Eigen vermogen	31-12-2024	31-12-2023
<i>Algemene reserve</i>		
Saldo op 1 januari	2.337	2.337
- bestemming resultaat vorig boekjaar	-	-
- naar bestemmingsreserve	-	-
- van bestemmingsreserve	-	-
- onttrekking uittreding OIJ	-	-
Saldo op 31 december	2.337	2.337
<i>Bestemmingsreserve</i>		
Saldo op 1 januari	7.767	7.930
- bestemming resultaat vorig boekjaar	1.276	264
- Bij: Toevoeging	1.120	451
- Af: onttrekking	-336	-877
Saldo op 31 december	9.826	7.767

Overeenkomstig het besluit van het Algemeen Bestuur is het resultaat over 2024 toegevoegd aan de reserves.

Verloop reserves	Saldo 31 december 2023	Resultaat- bestemming 2023	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31 december 2024
Algemene reserve	2.337	-	-	-	2.337
Bestemmingsreserves					
- Wsw vakantiegelden- en dagen	1.665	-	35	-174	1.526
- Wsw Rijkssubsidie	335	600	-	-	935
- Re-integratiemiddelen	1.403	500	5	-	1.909
- Organisatieontwikkeling	330	176	-	-	506
- Tozo uitvoering	250	-	-	-70	180
- Friciekosten Uittreding OIJ	2.739	-	-	-71	2.667
- Risico einde DVO Wsw OIJ	687	-	229	-	916
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen Aalten	87	-	-	-10	77
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen D'chem	270	-	75	-11	335
- Doorontwikkeling infrastructuur	-	-	724	-	724
- Risico einde DVO WLC Bronckhorst	-	-	51	-	51
	7.767	1.276	1.120	-336	9.826
Totaal	10.104	1.276	1.120	-336	12.164

Algemene reserve

Er zijn geen mutaties in deze reserve.

Vakantiegelden/vakantiedagen

Deze reserve is gevormd om aan toekomstige verplichtingen uit hoofde van rechten op vakantiegelden en -dagen te kunnen voldoen. Jaarlijks vindt een nieuwe berekening plaats. Daarnaast zijn de wsw-medewerkers van de gemeente Bronckhorst uit dienst gegaan en zijn de vakantiegelden en vakantiedagen uitbetaald aan de gemeente.

Wsw Rijkssubsidie

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 is door het Algemeen Bestuur besloten een gedeelte van het resultaat toe te voegen aan deze reserve.

Re-integratiemiddelen

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 is door het Algemeen Bestuur besloten een gedeelte van het resultaat toe te voegen aan deze reserve. Het overschot op de re-integratiemiddelen is toegevoegd.

Organisatieontwikkeling

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2023 is door het Algemeen Bestuur besloten een gedeelte van het resultaat toe te voegen aan deze reserve. Deze reserve zal de aankomende jaren ingezet worden om de organisatie op een hoger niveau te brengen, onder andere op het vlak van digitalisering.

Tozo uitvoering

De Tozo-regeling is beëindigd in 2021, maar er is de komende jaren nog extra capaciteit nodig voor het innen van de verstrekte leningen.

Eigen vermogen (vervolg)	31-12-2024	31-12-2023

Frictie kosten Uittreding Oude IJsselstreek

Door de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek moeten we de uitvoeringslasten de aankomende jaren flink afbouwen. Om deze periode tot 2026 te kunnen overbruggen is deze bestemmingsreserve gevormd. In 2024 hebben we hiervan een deel ingezet.

Risico einde DVO Wsw OIJ

Vanaf 2022 wordt een risico-opslag DVO Wsw in rekening gebracht bij de Gemeente Oude IJsselstreek. Het afgesproken bedrag is € 229.000 per jaar en wordt toegevoegd aan een bestemmingsreserve.

Vangnetvoorziening Zelfstandigen

Bij de resultaatbestemming 2022 is deze reserve gevormd. Ook in 2024 heeft de gemeente Doetinchem nog een extra bedrag toegevoegd.

Doorontwikkeling infrastructuur werkontwikkelbedrijf

In 2024 heeft het Rijk extra gelden beschikbaar gesteld om sociaal ontwikkelbedrijven tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom het behoud en doorontwikkeling van de infrastructuur. Het Algemeen Bestuur heeft besloten voor dit incidentele budget een bestemmingsreserve te vormen. Voor de besteding hiervan is een bestedingsplan opgesteld.

Risico einde DVO WLC Bronckhorst

Met de gemeente Bronckhorst is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het voortzetten van het werkleercentrum in Zelhem. Naast een bijdrage voor de dienstverlening, ontvangen we een risico-opslag om de risico's af te dekken als de DVO stopt.

Resultaat na bestemming

Saldo op 1 januari	1.276	288
- bestemming resultaat vorig boekjaar	-1.276	-288
- resultaat lopend boekjaar	627	1.276
Saldo op 31 december	627	1.276

Het Algemeen Bestuur dient de bestemming van het resultaat van het lopend boekjaar nog vast te stellen.

Voorzieningen	31-12-2024	31-12-2023

Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's

Voorziening milieukosten

Saldo op 1 januari	300	300
- Bij: toevoeging ten laste van het resultaat	104	-
- Af: onttrekkingen	-	-
Saldo op 31 december	404	300

Het betreft hier een voorziening voor de verwijdering van een grondwaterverontreiniging onder "oud" terrein aan de Terborgseweg en een soortgelijke, maar minder omvangrijke verontreiniging onder het in 2002 aangekochte terrein, eveneens aan de Terborgseweg. Bij de geplande nieuwbouw is deze voorziening nodig voor het toekomstbestendig maken van de locatie. De voorziening is in overeenstemming gebracht met de definitieve verlaging van de verkoopprijs.

Egalisatievoorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Saldo op 1 januari	422	627
- Bij: toevoeging op basis van de begroting	-	-
- Af: onttrekking kosten	-	-
- Af: vrijval op basis van actualisatie	-200	-205
- Bij: toevoeging op basis van actualisatie	-	-
Saldo op 31 december	222	422

Dit betreft een voorziening voor het egaliseren van de kosten voor toekomstig groot onderhoud.

Omdat we gaan verhuizen naar een nieuw te bouwen pand, is deze voorziening naar beneden bijgesteld. Wel blijft de voorziening in stand, om noodzakelijk groot onderhoud te kunnen uitvoeren tot aan de verhuizing.

Voorzieningen (vervolg)	31-12-2024	31-12-2023
<u>Voorziening mobiliteit</u>		
Saldo op 1 januari	298	631
- Bij: toevoeging	100	-
- Bij: toevoeging op basis van actualisatie	-	79
- Af: onttrekking	-270	-351
- Af: onttrekking op basis van actualisatie	-7	-61
	<u>121</u>	<u>298</u>

Met een aantal medewerkers is een regeling getroffen om hun loopbaan elders voort te zetten. Uit de regelingen blijkt dat de werkelijke kosten afhankelijk zijn van de mate waarin de voormalig medewerkers (extern) aan het werk gaan. De totale kosten zijn eind 2024 ingeschat op € 121.000, daarom is per saldo € 93.000 toegevoegd. Jaarlijks wordt deze inschatting herzien.

Voorziening verlofsparen

Saldo op 1 januari	96	46
- Bij: toevoeging	66	50
- Bij: toevoeging op basis van actualisatie	-	-
- Af: onttrekking	-10	-
- Af: onttrekking op basis van actualisatie	-	-
	<u>152</u>	<u>96</u>

Vanaf 2022 is het voor ambtelijke medewerkers mogelijk om verlof te sparen. Het Bbv schrijft voor dat hier een voorziening voor getroffen moet worden. Deze voorziening wordt jaarlijks opnieuw berekend.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	31-12-2024	31-12-2023
<i>Binnenlandse banken en overige financiële instellingen</i>		
Saldo op 1 januari	-	300
- Bij: afgesloten lening	5.363	-
- Af: aflossingen	-	-300
Saldo op 31 december	<u>5.363</u>	<u>-</u>

In 2024 is een lening aangetrokken om een deel van de investering in de nieuw bouw te betalen.

De totale rentelasten in 2024 over deze lening(en) was € 12.879.

Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2024	31-12-2023
<i>Overige schulden</i>		
- Lening	138	-
- Crediteuren	564	761
- Nog te betalen belastingen en sociale lasten	2.221	2.337
- Nog te betalen openbare lichamen	1.134	1.428
- Schulden cliënten (terugbetalingsverplichting Rijk)	543	450
- Schulden cliënten (terugbetalingsverplichting gemeenten)	1.363	1.509
- Nog te betalen kosten	154	129
- Betalingen onderweg	374	169
	<u>6.490</u>	<u>6.783</u>

Overlopende passiva	31-12-2024	31-12-2023
specifieke bestedingsdoel van overige Nederlandse overheidslichamen	-	-
- Nog te betalen rente	13	-
- Vooruit ontvangen voorschot uitkeringen met specifiek doel	1.306	-
- Vooruit ontvangen bedragen	35	-
- Overige nog te betalen kosten	21	102
	<u>1.375</u>	<u>102</u>

Het verloop van de post vooruitontvangen voorschot uitkeringen met een specifiek doel is als volgt:

	Aalten	Doetinchem
Stand 1 januari	-	-
- Bij: specifieke uitkering Wet Inburgering 2021	<u>360</u>	<u>945</u>
Stand 31 december	360	945

4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

4.5.1 Programma Inkomenszekerheid

Programma Inkomenszekerheid	Begroting 2024		Rekening 2024	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
<u>Baten</u>				
Bijdrage gemeenten Buig	24.879	28.091	28.194	103
Bijdrage gemeenten impulsregeling	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten overige regelingen	744	988	976	-12
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	729	1.044	1.044	-
Ontvangsten/aflossingen	559	615	656	41
Totaal	26.911	30.739	30.871	131
<u>Lasten</u>				
Bijstand, loonkostensubsidie	25.219	28.489	28.636	-147
Impulsregeling	-	-	-	-
Overige regelingen	993	1.175	1.136	39
Directe salariskosten	729	1.057	1.061	-4
Totaal	26.941	30.721	30.832	-112
Gerealiseerde totaal saldo	-30	19	38	20
Toevoegingen aan reserves	-	-75	-75	-
Onttrekkingen aan reserves	30	44	21	-23
Gerealiseerde resultaat	-	-12	-16	-4

Bij het Programma Inkomenszekerheid zijn de gerealiseerde lasten € 112.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de uitgaven voor bijstand en loonkostensubsidie hoger zijn dan begroot.

De baten op dit programma zijn € 131.000 hoger dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een hogere bijdrage van de gemeenten en anderzijds door een hogere ontvangst van aflossing en terugvordering.

Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 20.000 positief af ten opzichte van de begroting.

4.5.2 Programma Mensontwikkeling

Programma Mensontwikkeling	Begroting 2024		Rekening 2024	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
<u>Baten</u>				
Arbeidstoeleiding loonkostensubsidie	643	566	602	36
Arbeidstoeleiding omzet	149	150	160	10
Rijksbudget Inburgering	1.780	-	-	-
Bijdrage gemeenten re-integratiemiddelen	3.005	3.446	3.446	-
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	2.052	1.987	1.987	-
Totaal	7.629	6.148	6.194	46
<u>Lasten</u>				
Re-integratie	6.001	4.268	4.202	65
Directe salariskosten	2.052	1.860	1.903	-43
Totaal	8.053	6.127	6.105	22
Gerealiseerde totaal saldo	-424	21	89	68
Toevoegingen aan reserves	-	-	-5	-5
Onttrekkingen aan reserves	424	106	-	-106
Gerealiseerde resultaat	-	127	84	-43

De gerealiseerde lasten van het Programma Mensontwikkeling zijn € 22.000 lager dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door minder uitgaven van re-integratiemiddelen en anderzijds door hogere directe salariskosten. De gerealiseerde baten zijn € 46.000 hoger door meer ontvangen loonkostensubsidie en omzet.

Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 68.000 positief af ten opzichte van de begroting.

4.5.3 Programma Inburgering

Programma Inburgering	Begroting 2024		Rekening 2024	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
<u>Baten</u>				
Bijdrage gemeenten spuk-gelden	-	3.165	2.923	-243
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	-	690	690	-
Totaal	-	3.856	3.613	-243
<u>Lasten</u>				
Inburgering	-	1.480	1.617	-137
Reservering vooruit ontvangen bedragen	-	1.685	1.305	380
Directe salariskosten	-	707	626	81
Totaal	-	3.873	3.549	324
Gerealiseerde totaal saldo	-	-17	64	81
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	-	-17	64	81

De gerealiseerde lasten van het Programma Inburgering zijn € 324.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door lagere directe salariskosten dan verwacht, hogere bestedingen aan de inburgeraars en door een lagere reservering van vooruit ontvangen bedragen. Dit laatste zien we ook terug bij de lagere baten, deze zijn € 243.000 lager omdat de betaalde voorschotten door het Rijk hoger zijn dan het verwachte werkelijke budget. Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 81.000 positief af ten opzichte van de begroting.

4.5.4 Programma Wsw

Programma Wsw	Begroting 2024		Rekening 2024	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
<u>Baten</u>				
Omzet	6.043	5.692	5.691	-1
Verrekening kostendeel OIJ	297	317	320	3
Overige baten	185	256	146	-110
Bijdrage gemeenten Rijksbudget Wsw	18.688	22.062	21.991	-71
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	2.350	2.262	2.262	-
Totaal	27.563	30.589	30.410	-179
<u>Lasten</u>				
Personeelskosten dienstverbanden	19.467	20.613	20.529	85
Begeleid werken	814	933	936	-3
Directe productiekosten	50	30	23	7
Verrekening omzetdeel OIJ	1.450	1.233	1.249	-16
Directe salariskosten	2.350	2.206	2.241	-35
Totaal	24.130	25.016	24.979	37
Gerealiseerde totaal saldo	3.433	5.573	5.431	-142
Toevoegingen aan reserves	-	-724	-724	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Gerealiseerde resultaat	3.433	4.848	4.707	-142

De gerealiseerde lasten van het Programma Wsw zijn € 37.000 lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door iets lagere loonkosten Wsw. De baten van dit programma zijn € 179.000 lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de aanpassing van de wetgeving met betrekking tot het lage-inkomensvoordeel, waardoor minder ontvangen wordt van UWV dan verwacht.

Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 142.000 negatief af ten opzichte van de begroting.

4.5.5 Programma Algemene Overhead

Programma Algemene overhead	Begroting 2024		Rekening 2024	Afwijking v/n
	Voor wijziging	Na wijziging		
<u>Baten</u>				
Inkomsten uit dienstverlening aan derden	1.596	2.439	2.388	-52
Diverse baten overhead	1.173	809	837	28
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	4.067	3.879	3.879	-
Totaal	6.837	7.128	7.104	-24
<u>Lasten</u>				
Diverse lasten overhead	10.969	11.204	11.316	-113
Totaal	10.969	11.204	11.316	-113
Gerealiseerde totaal saldo	-4.132	-4.076	-4.213	-136
Toevoegingen aan reserves	-229	-296	-315	-19
Onttrekkingen aan reserves	929	70	316	246
Gerealiseerde resultaat	-3.433	-4.302	-4.212	90

De lasten op het programma Algemene overhead zijn € 113.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de overgang van de dienstverbanden Wsw-medewerkers naar de gemeente Bronckhorst. De gereserveerde vakantiegelden en -dagen zijn uitbetaald aan de gemeente. Daarnaast zijn de afschrijvingskosten hoger door de verplichte vervroegde afschrijving in verband met de nieuwbouw. De baten zijn € 24.000 lager dan begroot. Het gerealiseerd saldo van baten en lasten wijkt € 136.000 negatief af ten opzichte van de begroting.

Voor een toelichting op de mutatie reserves zie paragraaf 4.4.2.

4.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen	Jaarbedrag
Nutsbedrijven	310
Leasecontract auto's	70
Verzekeringen	69
Huurverplichtingen	181
Arbodienstverlening	298
Schoonmaakbedrijf	260
Vervoersbedrijf	420
Automatisering	385
Extern personeel	858
Totaal	2.851

4.7 Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Lasten begroot	Lasten werkelijk	Afwijking v/n
Inkomenszekerheid	30.721	30.832	-112
Mensontwikkeling	6.127	6.105	22
Inburgering	3.873	3.790	82
Wsw	25.016	24.979	37
Algemene overhead	11.204	11.316	-113

Het programma Inkomenszekerheid toont een kostenoverschrijding op de uitgaven bijstand en loonkostensubsidie. Dit wordt volledig verrekend met de hogere baten uit bijdragen gemeenten. Het programma Algemene overhead heeft een overschrijding, die met name wordt veroorzaakt door de uitbetaling reservering vakantiegelden en -dagen Wsw aan de gemeente Bronckhorst en de hogere afschrijving.

4.8 Incidentele baten en lasten

Hieronder wordt het overzicht van incidentele baten en lasten weergegeven. Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen.

Specificatie Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten
Onttrekking uit voorzieningen	200	
Overige incidentele baten	9	
Uitvoering project Oekraïne		58
Toevoeging aan voorziening		269
Loonkosten vervanging gedetacheerd personeel		179
Uitvoering Tozo		70
Afrekening vakantiedagen en -geld Bronckhorst		172
Overige incidentele lasten		14
Totaal	209	763
Saldo	-553	

Incidentele baten

De incidentele baten betreft de aanpassing van de voorziening grootonderhoud in verband met de aanstaande nieuwbouw.

Incidentele lasten

De incidentele lasten zijn met name de toevoeging aan de verschillende voorzieningen, loonkosten ter vervanging van gedetacheerd personeel en de afrekening met de gemeente Bronckhorst. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor de uitvoering van het project Oekraïne en de invordering van Tozo-gelden.

4.9 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen die van de gemeenten worden ontvangen bedragen in het jaar 2024 € 67.464.000 (zie bijlage 1 voor een specificatie).

De overheadkosten 2024 bedragen € 11.316.000.

De vennootschapsbelasting bedraagt in 2024 € 0

De post onvoorzien is niet begroot.

4.10 Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Mutatie bestemmingsreserve	Structureel	Incidenteel
Risico einde DVO Wsw	-229	-
Risico einde DVO WLC Bronckhorst	-51	-
Re-integratiemiddelen	-5	-
Infrastructuur werkontwikkelbedrijf	-	-724
Vakantiegelden en -dagen	-35	-
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	-	-75
Toevoeging	-320	-799
Uitbetaling vakgeld/dagen Wsw Bronckhorst	-	172
Tozo	70	-
Vakantiegelden en -dagen	2	-
Vangnetvoorziening Zelfstandigen	21	-
Frictiekosten uittreding OIJ	71	-
Onttrekking	164	172
Per saldo toevoeging	-156	-627

4.11 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo 2024
0.4 Overhead	6.547	10.541	-3.995
0.5 Treasury	348	13	335
0.8 Overige baten en lasten	209	762	-553
0.10 Mutaties reserve	336	1.120	-783
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.613	3.549	64
6.3 Inkomensregelingen	30.871	30.832	38
6.4 Begeleide participatie	31.171	26.490	4.681
6.5 Arbeidsparticipatie	5.433	4.594	839
	78.528	77.901	627

4.12 WNT-verantwoording

De verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Laborijn van toepassing zijnde algemene regelgeving van bezoldigingsmaxima.

Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor Laborijn is € 233.000.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 2.100 of minder

Naam	Functie	Van	T/m
mevrouw J. Derksen	lid AB	01-01-24	31-12-24
de heer P. Moors	lid AB	01-01-24	30-06-24
mevrouw R. Wiersma-de Faria	lid AB	01-07-24	31-12-24
de heer J. Wikkerink	lid AB/DB	01-01-24	31-12-24
mevrouw I. Wolsing	lid AB/DB	01-01-24	31-12-24
de heer J. Huizinga	voorzitter AB/DB	01-01-24	31-12-24
de heer T.M.M. Kok	lid AB	01-01-24	31-12-24

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2024 (bedragen x € 1)	de heer JT Spruit
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functie vervulling in 2024	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	131.928
Beloningen betaalbaar op termijn	22.025
Subtotaal	153.953
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000
- / - Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	153.953
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2023 (bedragen x € 1)	de heer JT Spruit	mevrouw LMP Ansems
Functiegegevens	Algemeen directeur	Wnd. Adjunct directeur
Aanvang en einde functie vervulling in 2023	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking?	Ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	122.060	8.989
Beloningen betaalbaar op termijn	20.036	1.496
Subtotaal	142.096	10.485
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	18.940
- / - Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	142.096	10.485
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

4.13 De bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Omwanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2024 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
			L1 Participatiewet (PW)	L1 Participatiewet (PW)	L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/01	Aard controle R Indicator: G2B/02	Aard controle R Indicator: G2B/03	Aard controle R Indicator: G2B/04	Aard controle R Indicator: G2B/05
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 5.093.361	€ 86.676	€ 136.846	€ 2.309
			2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 19.068.280	€ 315.582	€ 429.288	€ 23.801
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
			L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/08	Aard controle R Indicator: G2B/09	Aard controle R Indicator: G2B/10	Aard controle R Indicator: G2B/11	
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 35.394	€ 0	€ 0
			2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 0	€ 185.567	€ 8.237	€ 0
SZW	G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) deel openbaar lichaam 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (in jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en wijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van wijf te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
			L7 Participatiewet (PW)	L7 Participatiewet (PW)	L7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/12	Aard controle R Indicator: G2B/13	Aard controle R Indicator: G2B/14	Aard controle R Indicator: G2B/15	Aard controle D2 Indicator: G2B/16
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 787.580	€ 0	€ 0	€ 0
			2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 2.673.057	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/01	Aard controle R Indicator: G3B/02	Aard controle R Indicator: G3B/03	Aard controle R Indicator: G3B/04	Aard controle R Indicator: G3B/05
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 115.000	€ 5.297	€ 0	€ 0
			2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 23.000	€ 17.236	€ 38.654	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ voor 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ voor 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ voor 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
			Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/07	Aard controle R Indicator: G3B/08	Aard controle R Indicator: G3B/09	Aard controle R Indicator: G3B/10	Aard controle R Indicator: G3B/11
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering juridische grondslag ontwanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
SZW	G4B	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), deel openbaar lichaam 2024 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2, 3, 4 of 5	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/02	Aard controle R Indicator: G4B/03	Aard controle R Indicator: G4B/04	Aard controle R Indicator: G4B/05	Aard controle R Indicator: G4B/06
			1 060197 Gemeente Aalten Tozo1	€ 0	€ 0	€ 0	€ 6.269	
			2 060197 Gemeente Aalten Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.390	
			3 060197 Gemeente Aalten Tozo3	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.680	
			4 060197 Gemeente Aalten Tozo4	€ 0	€ 0	€ 550	€ 0	
			5 060197 Gemeente Aalten Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 060222 Gemeente Doetinchem Tozo1	€ 0	€ 0	€ 4.938	€ 60.478	
			7 060222 Gemeente Doetinchem Tozo2	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18.863	
			8 060222 Gemeente Doetinchem Tozo3	€ 0	€ 0	€ 4.616	€ 29.798	
			9 060222 Gemeente Doetinchem Tozo4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.912	
			10 060222 Gemeente Doetinchem Tozo5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 921	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/08	Aard controle R Indicator: G4B/09	Aard controle R Indicator: G4B/10	Aard controle R Indicator: G4B/11	
			1 060197 Gemeente Aalten Tozo1	€ 300	0	0	0	
			2 060197 Gemeente Aalten Tozo2	€ 117	0	0	0	
			3 060197 Gemeente Aalten Tozo3	€ 167	0	0	0	
			4 060197 Gemeente Aalten Tozo4	€ 0	0	0	0	
			5 060197 Gemeente Aalten Tozo5	€ 0	0	0	0	
			6 060222 Gemeente Doetinchem Tozo1	€ 2.736	0	0	0	
			7 060222 Gemeente Doetinchem Tozo2	€ 937	0	0	0	
			8 060222 Gemeente Doetinchem Tozo3	€ 1.838	0	0	0	
			9 060222 Gemeente Doetinchem Tozo4	€ 281	0	0	0	
			10 060222 Gemeente Doetinchem Tozo5	€ 133	0	0	0	
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/13	Aard controle R Indicator: G4B/14	Aard controle D2 Indicator: G4B/15	Aard controle R Indicator: G4B/16	
			1 060197 Gemeente Aalten Tozo1	0	0	0	0	
			2 060197 Gemeente Aalten Tozo2	0	0	0	0	
			3 060197 Gemeente Aalten Tozo3	0	0	0	0	
			4 060197 Gemeente Aalten Tozo4	0	0	0	0	
			5 060197 Gemeente Aalten Tozo5	0	0	0	0	
			6 060222 Gemeente Doetinchem Tozo1	0	0	0	0	
7 060222 Gemeente Doetinchem Tozo2	0	0	0	0				
8 060222 Gemeente Doetinchem Tozo3	0	0	0	0				
9 060222 Gemeente Doetinchem Tozo4	0	0	0	0				
10 060222 Gemeente Doetinchem Tozo5	0	0	0	0				
SZW	G10B	Wet inburgering 2021, Deel openbaar lichaam 2024 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)			
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam				
			Aard controle n.v.t. Indicator: G10B/01	Aard controle R Indicator: G10B/02	Aard controle R Indicator: G10B/03			
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 361.482				
			2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 958.048				
			20					
SZW	G12B	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire, deel openbaar lichaam 2024 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam				
			Aard controle n.v.t. Indicator: G12B/01	Aard controle R Indicator: G12B/02	Aard controle R Indicator: G12B/03			
			1					
			2					
			20					
SZW	G13B	Onderwijsroute, deel openbaar lichaam 2024 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden). Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G13B/01	Aard controle R Indicator: G13B/02	Aard controle R Indicator: G13B/03	Aard controle R Indicator: G13B/04	Aard controle R Indicator: G13B/05	
			1 060197 Gemeente Aalten	€ 74.529				
			2 060222 Gemeente Doetinchem	€ 223.380				
			100					

4.15 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 5 juli 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1%² van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 779.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 213.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 779.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 1.247.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

---

² Dit is vastgelegd in artikel 10 lid 2 van de financiële verordening.

4.16 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Laborijn

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Laborijn op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
6. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook vallen:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 april 2023;
- het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Laborijn zoals vereist in

- de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO);
- andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

e info@stolwijkkelderman.nl

www.stolwijkkelderman.nl

81

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 778.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie zijn de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het Dagelijks Bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de opbrengsten vooral bestaan uit de bijdragen van deelnemende gemeenten, onderkennen we geen frauderisico in de opbrengstverantwoording.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller, directeur en de voorzitter van het dagelijks bestuur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico

**MO: Beïnvloeden
schattingen en doorbreking
interne beheersing**

De directie/het Dagelijks Bestuur heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op de directie/het Dagelijks Bestuur om het resultaat te beïnvloeden.

Prestatieonderbouwingen

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

---

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten.

In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect.

Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het Dagelijks Bestuur specifieke controlewerkzaamheden verricht.

Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Onterecht uitgaande betalingen

Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren.

Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.

Corruptierisico

Er bestaat een risico van corruptie, inhoudende dat ambtenaren bestuurders en toezichthouders hun publieke positie en bevoegdheden misbruiken voor persoonlijk gewin, bijvoorbeeld door het aannemen van steekpenningen, ongepaste bevoordeling bij aanbestedingen of manipulatie van regelgeving. Dit kan de integriteit van de organisatie en het vertrouwen in het openbaar bestuur aantasten.

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van Laborijn vastgelegd (artikel 24 lid 5) dat bij het dekken van kosten of tegenvallende bedrijfsresultaten door deelnemende gemeenten een extra bijdrage betaald dient te worden. Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.

Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegeven is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder

- de Nederlandse controlestandaarden,
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa.

e info@stolwijkkelderman.nl

www.stolwijkkelderman.nl

85

Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Bado;
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 april 2023;
- het controleprotocol WNT 2024;
- ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 24 april 2025

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. Mevrouw H.G.J. de Feiter-Aalderink RA

e info@stolwijkkelderman.nl

www.stolwijkkelderman.nl
88

kvk 09197964

btw NL0075.20.992.B.01

iban NL10ABNA0446421928

iban NL31RABO0105152153

Lid van: **stolwijk kennisnetwerk**

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar

Keulenstraat 12
7418 ET Deventer

Nieuweweg 273
6603 BN Wijchen

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

5. Overige gegevens

5.1 Jaarverslag Ondernemingsraad en Onderdeelcommissie 2024

Inclusieve OR

In 2023 zijn tijdens de scholing de eerste stappen gezet om te komen tot een inclusieve OR waarin OR en OC samen optrekken. In 2024 zijn de overlegvergaderingen met de bestuurder door OR en OC samen voorbereid en gevoerd. De reguliere vergaderingen hebben nog wel apart plaatsgevonden. Tijdens de tweedaagse scholing van OR en OC in november 2024 zijn de bevindingen geëvalueerd en is door iedereen de wens uitgesproken de reguliere OR en OC-vergaderingen eveneens samen te doen. Met ingang van 2025 vinden alle vergaderingen gezamenlijk plaats. Tijdens de scholing is ook besloten tot de oprichting van een aantal werkgroepen binnen de OR om onderwerpen, interesse en expertise goed te kunnen verdelen over OR en OC leden.

Eind 2025 wordt de nieuwe werkwijze geëvalueerd en wordt de achterban geconsulteerd als OR en OC voornemens zijn formeel samen te gaan. Aanpassing van het reglement, wijziging van de kiesgroepen e.d. zullen in dit proces ook meegenomen worden.

Verkiezingen

Begin mei liep de zittingstermijn van OR en OC af en zouden er verkiezingen plaatsvinden. Aangezien er evenveel kandidaten waren als beschikbare zetels, zijn de verkiezingen uiteindelijk niet doorgegaan. Bij de OC zijn 3 van de 6 mensen vertrokken (Joop Lievers, Ruud Rensen en Orhan Sahin) en vervangen door 3 nieuwe leden. Bij de OR zijn 2 mensen vertrokken (William Bultink en Fenny van Klinken) en is 1 nieuw lid benoemd. Eén zetel bij de OR is niet opgevuld omdat dit een tijdelijke extra zetel betrof.

De OR wil iedereen van harte bedanken voor diens inzet en is blij dat er voldoende nieuwe kandidaten zijn om de vrijgefallen zetels weer op te vullen.

Nieuwe samenstelling OR/OC

Gekozen ambtelijk medewerkers: Niels Berendsen, Hilke Holkenborg, Joris-Jan Janssen, Mathieu Seegers, Anke Stortenbeeker, Marcel van Waardenburg en Paula Willemsen.

Gekozen Wsw-medewerkers: Dick Amting, Rouke Cnossen, Sandra Hartemink, Dorien ter Horst, Desianne Kuenen-Schoppers en Isabel Parent-Straub.

Het Dagelijks Bestuur van OR/OC wordt gevormd door Mathieu Seegers (voorzitter), Marcel van Waardenburg (vice-voorzitter) en Joris-Jan Janssen (DB-lid).

Vanaf 1 maart 2024 wordt de OR ondersteund door een nieuwe ambtelijk secretaris: Mirjam Brouwer.

Organisatie ontwikkeling

In het voorjaar van 2024 heeft de bestuurder de OR geïnformeerd over het voorgenomen besluit een zevental besparingsmaatregelen door te voeren om de groei van de formatie bij Laborijn te beperken. Dit omdat er onvoldoende financiële ruimte is bij gemeenten om de verwachte groei in te bedienen inwoners en de ambities in de kadernota te vertalen naar de begroting. Hoewel deze bezuiniging niet geleid heeft tot gedwongen ontslag van personeel, hebben de besparingsmaatregelen wel impact op het personeel, met name bij de afdeling dienstverlening. De OR heeft de achterban geraadpleegd over het voorgenomen besluit en op basis hiervan een aantal aandachtspunten geformuleerd voor de verdere uitwerking en doorvertaling van de maatregelen.

De effecten van de besparingsmaatregelen zijn een terugkerend onderwerp in de overlegvergaderingen met de bestuurder en de artikel 24-vergadering met de wethouders.

Nieuwbouw

Ook in 2024 is hard gewerkt om de nieuwbouwplannen te realiseren. Duidelijk is dat de nieuwbouw een omvangrijk project is waar een lange voorbereiding aan voorafgaat. De OR wordt goed geïnformeerd en meegenomen in het proces en ziet uit naar het moment dat de sloop van het oude pand in het voorjaar van 2025 kan beginnen!

Contact met derden

Om een adviesaanvraag of een instemmingsverzoek goed te kunnen behandelen, heeft de OR regelmatig contact met mensen in de organisatie die deskundig zijn op het onderwerp dat voorligt. Zo heeft een HRM-adviseur het arbobeleid toegelicht in een OR-vergadering en heeft de adviseur informatisering het informatiebeveiligingsbeleid aan de OR uitgelegd. Ook heeft de OR jaarlijks contact met de vertrouwenspersonen om het jaarverslag en eventuele ontwikkelingen te bespreken.

Buiten Laborijn neemt de OR deel aan bijeenkomsten van de MZSW (medezeggenschap sociale werkvoorziening) om met andere organisaties ervaringen uit te wisselen en nieuwe ideeën op te doen. In november heeft een drietal leden van de OR deelgenomen aan het jaarlijkse festival Sterk aan het werk, een festival voor alle mensen werkzaam in de sociale werkgelegenheid. De OR is voornemens om in 2025 met een grotere groep medewerkers Laborijn te vertegenwoordigen op het festival!

Instemmingen en adviezen

De OR heeft in 2024 de volgende instemmingsverzoeken en adviesaanvragen afgehandeld:

- februari: advies tijdelijke opvang dak- en thuislozen Laborijn-terrein
- april: instemming agressieprotocol
- mei: advies Van kadernota naar begroting
- juni: instemming functie-indeling en inschaling cao Aan de Slag en Beschut werk
- juni: instemming informatiebeveiligingsbeleid
- juni: instemming aangepaste regeling vertrouwenspersonen
- september: advies tijdelijk aanstellen teamleider Inburgering
- oktober: advies medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO)
- oktober: instemming RI&E en plan van aanpak
- november: instemming werktijdenregeling 2025
- november: instemming gunning arbodienstverlening
- december: instemming protocol bezoek aan huis

Bijlage 1 Bijdragen gemeenten

Bijdrage per programma per gemeente	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Verschil
Programma Inkomenszekerheid				
<u>Buig</u>				
Aalten	6.040.415	6.040.582	5.043.747	-167
Doetinchem	22.153.580	22.050.779	19.835.117	102.801
	28.193.995	28.091.361	24.878.864	102.634
<u>Bijzondere bijstand</u>				
Aalten	52.602	49.000	29.000	3.602
Doetinchem	271.290	261.000	170.000	10.290
	323.892	310.000	199.000	13.892
<u>Energietoeslag</u>				
Aalten	38.700	38.700	-	-
Doetinchem	-	-	-	-
	38.700	38.700	-	-
<u>Individuele Inkomensvoet</u>				
Aalten	105.932	110.000	100.000	-4.068
Doetinchem	446.650	433.000	400.000	13.650
	552.582	543.000	500.000	9.582
<u>Vangnetvoorziening Zelfstandigen</u>				
Aalten	-	-	-	-
Doetinchem	75.000	75.000	75.000	-
	75.000	75.000	75.000	-
<u>Studietoeslag</u>				
Aalten	29.424	40.000	15.000	-10.576
Doetinchem	151.320	180.000	108.000	-28.680
	180.744	220.000	123.000	-39.256
<u>Bbz kapitaalverstrekking</u>				
Aalten	-5.297	-2.000	-5.000	-3.297
Doetinchem	-45.168	-49.277	12.000	4.109
	-50.466	-51.277	7.000	811
<u>Tozo</u>				
Aalten	-12.974	-14.000	-30.000	1.026
Doetinchem	-131.389	-133.000	-130.000	1.611
	-144.363	-147.000	-160.000	2.637
<u>Directe salariskosten</u>				
Aalten	267.654	267.654	187.081	-
Doetinchem	776.769	776.769	542.148	-
	1.044.423	1.044.424	729.228	-
Totaal	30.214.508	30.124.208	26.352.093	90.301

Bijdrage per programma per gemeente	Realisatie 2024	Begroting 2024 na wijziging	Begroting 2024 voor wijziging	Vershil
Programma Mensontwikkeling				
<u>Re-integratiemiddelen</u>				
Aalten	476.151	476.151	379.280	-
Doetinchem	2.970.054	2.970.054	2.625.603	-
	3.446.204	3.446.204	3.004.882	-
<u>Inburgeringsmiddelen</u>				
Aalten	-	-	530.000	-
Doetinchem	-	-	1.250.000	-
	-	-	1.780.000	-
<u>Directe salariskosten</u>				
Aalten	509.116	509.116	526.496	-
Doetinchem	1.477.523	1.477.523	1.525.749	-
	1.986.639	1.986.639	2.052.245	-
Totaal	5.432.843	5.432.843	6.837.127	-
Programma Inburgering				
<u>Inburgeringsmiddelen</u>				
Aalten	796.450	887.017	-	-90.567
Doetinchem	2.126.258	2.278.460	-	-152.202
	2.922.708	3.165.477	-	-242.769
<u>Directe salariskosten</u>				
Aalten	186.271	186.271	-	-
Doetinchem	504.028	504.028	-	-
	690.299	690.299	-	-
Totaal	3.613.007	3.855.776	-	-242.769
Programma Wsw				
<u>WSW-budget</u>				
Aalten	6.951.456	6.951.456	5.895.902	-
Doetinchem	8.583.504	8.583.504	7.434.524	-
Montferland	4.657.335	4.657.335	3.847.661	-
Bronckhorst HKZ	1.870.087	1.897.250	1.509.966	-27.163
	22.062.382	22.089.545	18.688.053	-27.163
<u>Directe salariskosten</u>				
Aalten	579.772	579.772	602.791	-
Doetinchem	1.682.577	1.682.577	1.746.848	-
	2.262.349	2.262.349	2.349.639	-
Totaal	24.324.731	24.351.894	21.037.693	-27.163
Programma Overhead				
<u>Programma gerelateerde lasten</u>				
Aalten	1.037.378	1.037.378	1.097.131	-
Doetinchem	2.498.206	2.498.206	2.639.340	-
Montferland	223.418	223.418	209.207	-
Bronckhorst HKZ	119.875	119.875	121.796	-
	3.878.876	3.878.876	4.067.474	-
Totaal bijdrage gemeenten	67.463.965	67.643.596	58.294.386	-179.631
Gespecificeerd per gemeente:				
Aalten	17.053.050	17.157.096	14.371.427	-104.046
Doetinchem	43.540.201	43.588.623	38.234.329	-48.422
Montferland	4.880.753	4.880.753	4.056.868	-
Bronckhorst HKZ	1.989.962	2.017.125	1.631.762	-27.163
Totaal programmalasten	67.463.965	67.643.596	58.294.386	-179.631

Bijdragen gemeenten begroting 2024 voor wijziging (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	5.044	19.835	-	-	24.879
Bijzondere bijstand	29	170	-	-	199
Energietoeslag	-	-	-	-	-
Individuele Inkomstenstoelag	100	400	-	-	500
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	75	-	-	75
Studietoelag	15	108	-	-	123
Bbz kapitaalverstrekkngen	-5	12	-	-	7
Tozo	-30	-130	-	-	-160
Re-integratiemiddelen	379	2.626	-	-	3.005
Inburgeringsmiddelen	530	1.250	-	-	1.780
Wsw budget	5.896	7.435	3.848	1.510	18.688
Indirecte kosten	2.413	6.454	209	122	9.199
	14.371	38.234	4.057	1.632	58.294

Bijdragen gemeenten begroting 2024 na wijziging (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	6.041	22.051	-	-	28.091
Bijzondere bijstand	49	261	-	-	310
Energietoelag	39	-	-	-	39
Individuele Inkomstenstoelag	110	433	-	-	543
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	75	-	-	75
Studietoelag	40	180	-	-	220
Bbz kapitaalverstrekkngen	-2	-49	-	-	-51
Tozo	-14	-133	-	-	-147
Re-integratiemiddelen	476	2.970	-	-	3.446
Inburgering	887	2.278	-	-	3.165
Wsw budget	6.951	8.584	4.657	1.897	22.090
Indirecte kosten	2.580	6.939	223	120	9.863
	17.157	43.589	4.881	2.017	67.644

Bijdragen gemeenten realisatie 2024 (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	6.040	22.154	-	-	28.194
Bijzondere bijstand	53	271	-	-	324
Energietoelag	39	-	-	-	39
Individuele Inkomstenstoelag	106	447	-	-	553
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	75	-	-	75
Studietoelag	29	151	-	-	181
Bbz kapitaalverstrekkngen	-5	-45	-	-	-50
Tozo	-13	-131	-	-	-144
Re-integratiemiddelen	476	2.970	-	-	3.446
Inburgering	796	2.126	-	-	2.923
Wsw budget	6.951	8.584	4.657	1.870	22.062
Indirecte kosten	2.580	6.939	223	120	9.863
	17.053	43.540	4.881	1.990	67.464

Vershil realisatie ten opzichte begroting na wijziging (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	-	103	-	-	103
Bijzondere bijstand	4	10	-	-	14
Energietoelag	-	-	-	-	-
Individuele Inkomstenstoelag	-4	14	-	-	10
Vangnetvoorziening zelfstandigen	-	-	-	-	-
Studietoelag	-11	-29	-	-	-39
Bbz kapitaalverstrekkngen	-3	4	-	-	1
Tozo	1	2	-	-	3
Re-integratiemiddelen	-	-	-	-	-
Inburgering	-91	-152	-	-	-243
Wsw budget	-	-	-	-27	-27
Indirecte kosten	-	-	-	-	-
	-104	-48	-	-27	-179

Bijlage 2 Overzicht aandeel in vermogen per gemeente

Aandeel in algemene reserve Laborijn per gemeente (bedragen x € 1.000)	Totaal	aandeel per gemeente		
		M'land	D'chem	Aalten
Algemene reserve volgens balans 31 december 2024 (na resultaatverdeling)	2.337	756	1.214	368

Verloop reserves	Saldo 31 december 2024	Taak	Welke gemeente heeft aandeel in deze reserve
Bestemmingsreserves			
- Wsw vakantiegelden- en dagen	1.526	Wsw	Aalten, Montferland, Doetinchem
- Wsw Rijkssubsidie	935	Wsw	Aalten, Montferland, Doetinchem
- Re-integratiemiddelen	1.909	Re-integratie	Aalten en Doetinchem
- Organisatieontwikkeling	506	Bedrijfsvoering	Aalten, Montferland, Doetinchem
- Tozo uitvoering	180	Tozo	Aalten en Doetinchem
- Friciekosten Uittreding OIJ	2.667	Algemeen	Aalten, Montferland, Doetinchem
- Risico einde DVO Wsw OIJ	916	Wsw	Aalten, Montferland, Doetinchem
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen Aalten	77	Vangnet	Aalten
- Vangnetvoorziening Zelfstandigen D'chem	335	Vangnet	Doetinchem
- Doorontwikkeling infrastructuur	724	Algemeen	Aalten, Montferland, Doetinchem
- Risico einde DVO WLC Bronckhorst	51	Wsw	Aalten, Montferland, Doetinchem
Totaal	9.826		

Aan het Algemeen Bestuur van
Gemeenschappelijke regeling Laborijn
Postbus 236
7000 AE DOETINCHEM

Datum : 24 april 2025
Ons kenmerk : 1000812/HdF/NK
Behandeld door : H.G.J. de Feiter-Aalderink RA
Onderwerp : Accountantsverslag en jaarrekening 2024 met controleverklaring

Geacht Algemeen Bestuur,

Hierbij ontvangt u de definitieve documenten naar aanleiding van onze accountantscontrole:

- Het definitieve accountantsverslag
- De gewaarmerkte jaarrekening met daarin onze controleverklaring, getekend op 24 april 2024.

Van beide documenten ontvangt u 2 exemplaren, een getekende versie en een w.g.-versie (Was Getekend). Bij deze geven wij u toestemming om de documenten vanaf heden openbaar te maken. Wij verzoeken u alleen de w.g.-versie te verspreiden voor openbaarmaking en in te dienen bij het CBS / Iv3.

De getekende versies met persoonlijke handtekening zijn alleen bestemd voor uw eigen archief om handtekeningfraude te voorkomen.

Wij wijzen u erop dat als vóór of op de datum van de vergadering van het Algemeen Bestuur op 11 juli 2025 aanpassingen van de jaarrekening noodzakelijk blijken te zijn, onze toestemming voor de openbaarmaking en de verstrekking van onze controleverklaring komt te vervallen.

De toestemming voor openbaarmaking en verstrekking vervalt ook, als zich na de vergadering van het Algemeen Bestuur omstandigheden voordoen die afbreuk doen aan het beeld dat de jaarstukken oproepen en die vereisen dat wij de situatie heroverwegen.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

Mevrouw H.G.J. de Feiter-Aalderink

Bijlage(n)

- 1 getekend exemplaar van het accountantsverslag 2024 ;
- 1 exemplaar van het accountantsverslag 2024 met de tekst "w.g." (was getekend);
- 1 gewaarmerkt exemplaar van de jaarrekening 2024 met daarin de controleverklaring;
- 1 exemplaar van de jaarrekening 2024 met daarin de controleverklaring met de tekst "w.g." (was getekend).

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

4.16 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Laborijn

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Laborijn op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2024;
2. de balans per 31 december 2024;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
6. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook vallen:

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 april 2023;
- het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Laborijn zoals vereist in

- de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO);
- andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

e info@stolwijkkelderman.nl

www.stolwijkkelderman.nl

81

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 778.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2024 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie zijn de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan het Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het Dagelijks Bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het Algemeen Bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's.

Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Aangezien de opbrengsten vooral bestaan uit de bijdragen van deelnemende gemeenten, onderkennen we geen frauderisico in de opbrengstverantwoording.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller, directeur en de voorzitter van het dagelijks bestuur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico

**MO: Beïnvloeden
schattingen en doorbreking
interne beheersing**

De directie/het Dagelijks Bestuur heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op de directie/het Dagelijks Bestuur om het resultaat te beïnvloeden.

Prestatieonderbouwingen

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

---

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten.

In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect.

Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het Dagelijks Bestuur specifieke controlewerkzaamheden verricht.

Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Onterecht uitgaande betalingen

Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren.

Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.

Corruptierisico

Er bestaat een risico van corruptie, inhoudende dat ambtenaren bestuurders en toezichthouders hun publieke positie en bevoegdheden misbruiken voor persoonlijk gewin, bijvoorbeeld door het aannemen van steekpenningen, ongepaste bevoordeling bij aanbestedingen of manipulatie van regelgeving. Dit kan de integriteit van de organisatie en het vertrouwen in het openbaar bestuur aantasten.

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van Laborijn vastgelegd (artikel 24 lid 5) dat bij het dekken van kosten of tegenvallende bedrijfsresultaten door deelnemende gemeenten een extra bijdrage betaald dient te worden. Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.

Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegeven is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder

- de Nederlandse controlestandaarden,
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)
- de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa.

e info@stolwijkkelderman.nl

www.stolwijkkelderman.nl

85

Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met

- de Nederlandse controlestandaarden;
- het Bado;
- de controleverordening, vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 7 april 2023;
- het controleprotocol WNT 2024;
- ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 24 april 2025

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. Mevrouw H.G.J. de Feiter-Aalderink RA

e info@stolwijkkelderman.nl

www.stolwijkkelderman.nl
88

kvk 09197964

btw NL0075.20.992.B.01

iban NL10ABNA0446421928

iban NL31RABO0105152153

Lid van: **stolwijk kennisnetwerk**

Terborgseweg 25b
7001 GM Doetinchem

Mercurion 3
6903 PX Zevenaar

Keulenstraat 12
7418 ET Deventer

Nieuweweg 273
6603 BN Wijchen

Postbus 595
7000 AN Doetinchem

GR Laborijn

Accountantsverslag 2024

definitief | 24 april 2025

Inleiding

Doetinchem, 24 april 2025
1000812/HdF/NK

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Laborijn

Wij hebben de jaarrekening 2024 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van onze bevindingen vanuit de controle onder uw aandacht. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening zelf en aan de interne beheersing.

Dit accountantsverslag dient in samenhang te worden gelezen met de jaarrekening over 2024. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij de jaarrekening te verstrekken. Daarnaast hebben wij beoordeeld of het jaarverslag in overeenstemming is met de jaarrekening. Ons oordeel over de jaarrekening komt tot uitdrukking in de controleverklaring.

Het verslag is uitsluitend bestemd voor het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur en mag niet voor andere doeleinden worden gebruikt. Waar relevant gaan onze bevindingen vergezeld van aanbevelingen. De in het verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening.

Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de directeur en de controller. Wij hebben deze rapportage besproken tijdens de bijeenkomst met de auditcommissie op 4 april 2025.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. Mevrouw H.G.J. de Feiter-Aalderink RA

definitief

Inhoudsopgave

Samenvatting

Aandachtspunten Algemeen Bestuur

Jaarrekening

Interne beheersing

Onze verantwoordelijkheid

Afsluiting

Bijlagen

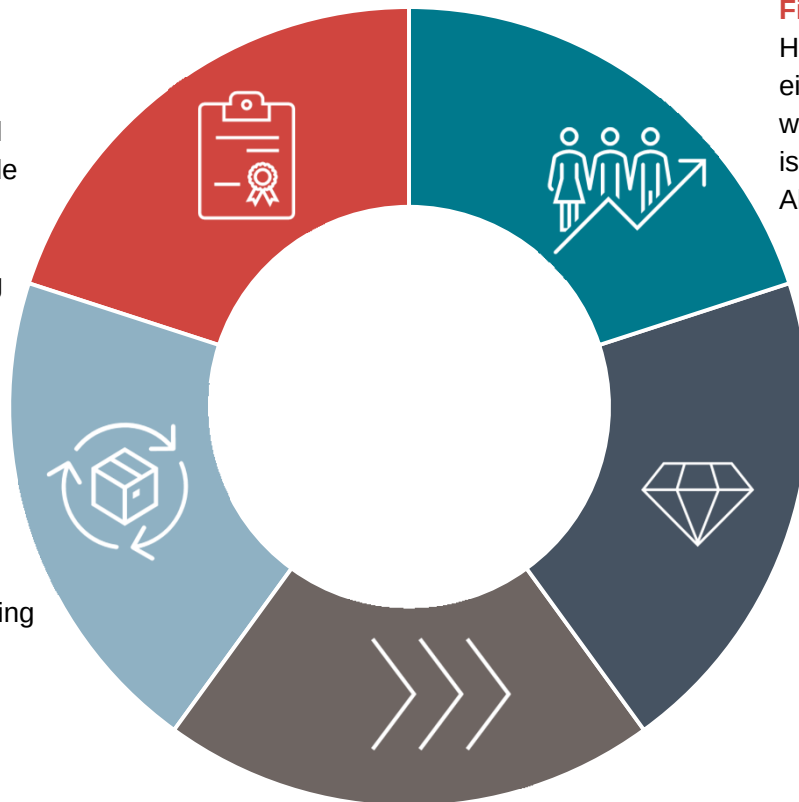
Samenvatting

Controleverklaring

Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken als u de jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2024 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen op 31 december 2024, in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording. In de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het Dagelijks Bestuur heeft in de rechtmatigheidsverantwoording aangegeven rechtmatig gehandeld te hebben. Wij zijn van mening dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

Financiële positie

Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt per eind 2024 € 2,3 miljoen. Het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 2,4 miljoen. De ratio is 0,97. Dit is binnen de kaders zoals deze door het Algemeen Bestuur zijn opgesteld.

Interne beheersing

De interne beheersing voldoet aan de daaraan te stellen eisen en past bij de omvang van uw organisatie. Wij hebben enkele verbeterpunten geadviseerd. De belangrijkste is de autorisatieroute van inkoopfacturen te automatiseren.

Controleproces

De controle is goed verlopen. Er zijn voldoende stukken beschikbaar gesteld om de controlewerkzaamheden uit te voeren. Wij hebben (beperkt) ondersteund bij:

- het herstellen van fouten; en
- het aanpassen van teksten.

Aandachtspunten Algemeen Bestuur

Bij de start van onze werkzaamheden hebben wij gevraagd, of er zaken zijn waarvan het Algemeen Bestuur graag wil dat wij hiervoor tijdens de controle specifieke aandacht hebben. Op deze wijze heeft het Algemeen Bestuur invloed op ons controleprogramma. Naar onze mening kan dit de controlerende taak van het Algemeen Bestuur verbeteren.

Het Algemeen Bestuur heeft op 5 juli 2024 besloten geen aanvullende aandachtspunten voor de controle 2024 mee te geven.

Jaarrekening

Accountantscontrole

Financiële positie

Overige bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Accountantscontrole

Goedkeuringstoleranties

Bij onze controle maken wij gebruik van een door u vastgestelde goedkeuringstolerantie, de materialiteit. De materialiteit wordt gebruikt als grens om te bepalen hoe groot fouten in de jaarrekening maximaal mogen zijn. Omdat niet alle kleine fouten gevonden worden in de controle, wordt de controle uitgevoerd met een uitvoeringsmaterialiteit. Het verschil tussen de materialiteit en de uitvoeringsmaterialiteit vormt de ruimte die vrij gelaten wordt voor eventuele kleine fouten die niet ontdekt zijn tijdens de controle.

Bij de controle van uw jaarstukken hebben wij de volgende bedragen gehanteerd:

Omschrijving	2024	
	Fouten 1%	Onzekerheden 3%
Materialiteit	€ 779.000	€ 2.337.000
Uitvoeringsmaterialiteit	€ 584.000	
Ruimte voor afwijkingen	€ 195.000	
Afwijkingen: Niet-gecorrigeerde controleverschillen	€ 0	€ 0

Gecorrigeerde controleverschillen

Vanuit de controlewerkzaamheden zijn een beperkt aantal afwijkingen naar voren gekomen. Deze zijn besproken met het management en gecorrigeerd in de jaarrekening zoals deze voor u ligt. Er resteren geen niet-gecorrigeerde controleverschillen. In overleg met u worden alle individuele afwijkingen groter dan € 50.000 vermeld. Deze zijn niet geconstateerd.

Accountantscontrole

Fraude en financiële risico's in relatie tot de financiële positie

In onze controleverklaring beschrijven wij op welke wijze wij bij de controle hebben ingespeeld op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Daarnaast beschrijven wij onze controleaanpak inzake de veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie van uw organisatie. In [bijlage 1](#) staan de teksten die wij in de controleverklaring zullen opnemen.

Naleven verslaggevingsregels

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het BBV zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 2 onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening. De kwaliteit van de toelichtingen zijn van een voldoende niveau.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting en de belangrijkste ontwikkelingen per programma zijn in het jaarverslag voldoende toegelicht. In de paragrafen is een nadere toelichting gegeven op de ontwikkelingen.

Bij de 2^e begrotingswijziging 2024 is aan het Algemeen Bestuur de naamswijziging van het programma bestaanszekerheid in inkomenszekerheid voorgelegd.

Jaarverslag

Het jaarverslag met daarin de paragrafen voldoet aan de eisen van het BBV. Wij hebben geen tegenstrijdigheden met de jaarrekening 2024 geconstateerd.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Uw organisatie valt onder de reikwijdte van de Wet Normering Topinkomens. In de jaarrekening is de voorgeschreven informatie opgenomen.

Verloop van de controle

Het opstellen van de jaarrekening over het boekjaar 2024 is zodanig gepland, dat de gecontroleerde jaarrekening tijdig ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur kan worden voorgelegd.

Het definitief van de jaarstukken was tijdig gereed. Het jaarrekeningdossier bevatte voldoende onderbouwingen om de controle te kunnen uitvoeren.

Het controleproces evalueren wij met de ambtelijke organisatie. De afwikkeling van de controle was conform planning.

Wij kijken terug op een goede samenwerking gedurende dit proces.

Financiële positie

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat over 2024 en de financiële positie van uw organisatie per 31 december 2024.

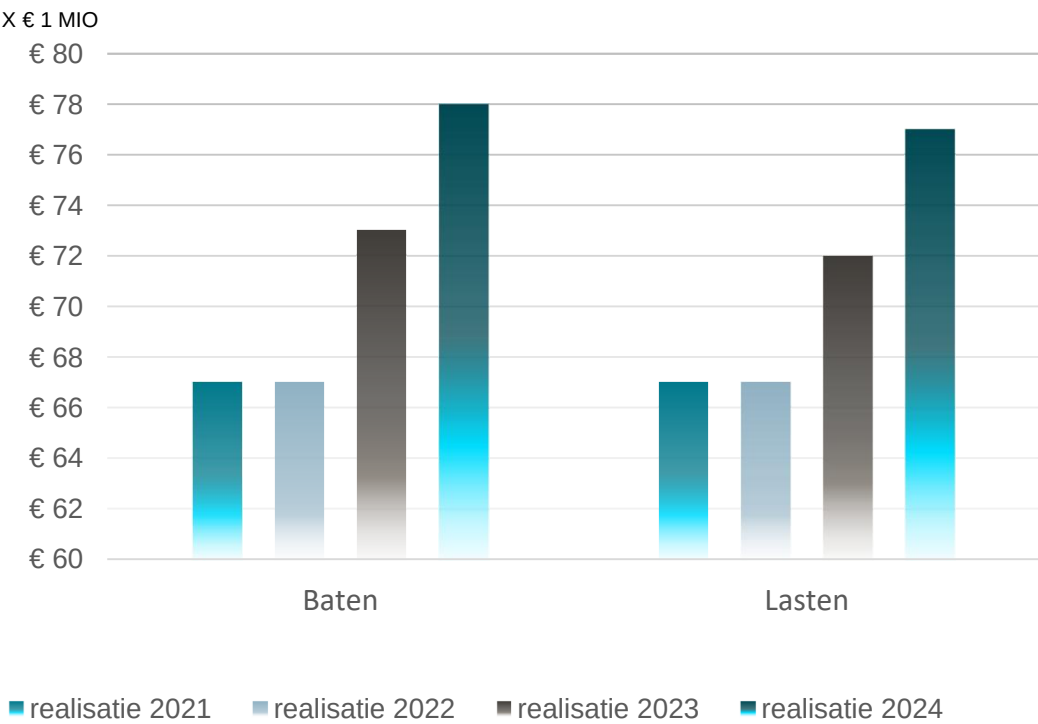
Ontwikkeling lasten en baten in de afgelopen jaren

In de grafiek hiernaast wordt het verloop van de baten en lasten in de afgelopen jaren getoond. In 2024 is een toename in de lasten zichtbaar van € 6,5 miljoen, met name veroorzaakt door een stijging in de loonkosten en de toevoeging van het proces inburgering (€ 3,5 miljoen).

Per programma is hieronder weergegeven welke mutatie is ontstaan ten opzichte van 2023:

Programma	2024	2023	Mutatie
Inkomenszekerheid	€ 30.832	€ 30.849	€ -17
Mensontwikkeling	€ 6.105	€ 6.015	€ 90
Inburgering	€ 3.549	€ -	€ 3.549
WSW	€ 24.979	€ 24.956	€ 23
Algemene overhead	€ 11.316	€ 10.499	€ 817
Totaal	€ 76.781	€ 72.319	€ 4.462

ONTWIKKELING BATEN EN LASTEN

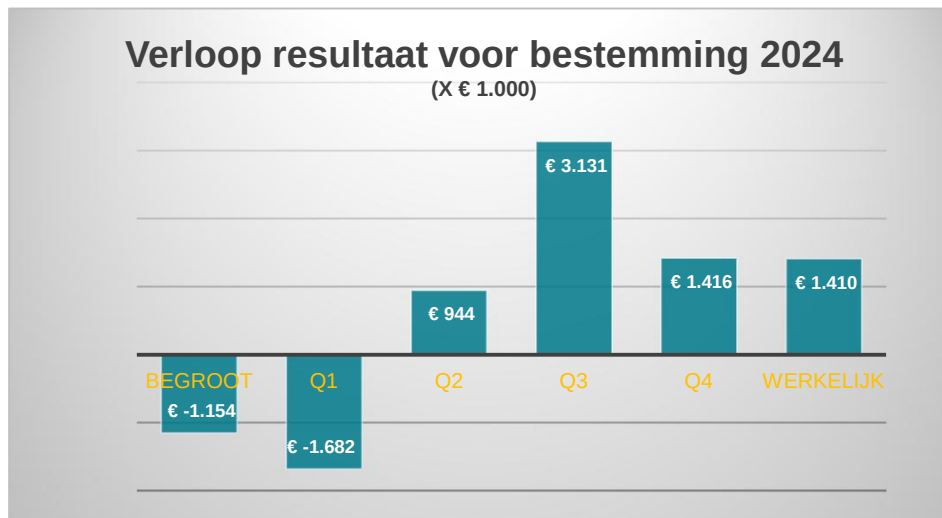
Financiële positie

Van begroting naar realisatie

In 2024 is de primitieve begroting twee keer aangepast met een begrotingswijziging. Deze wijzigingen zijn in april 2024 en in november 2024 door het Algemeen Bestuur bekrachtigd. De lasten zijn in totaal met € 6,8 miljoen verhoogd als gevolg van de stijging in de loonkosten van € 2,7 miljoen (WSW en ambtenaren) en de lasten van inburgering met € 3,5 miljoen. Met de begrotingswijzigingen is de begroting op het juiste niveau gebracht.

Verloop van het resultaat voor bestemming in 2024

In de grafiek hieronder is een overzicht getoond van de ontwikkeling van het resultaat voor bestemming gedurende 2024. In het derde kwartaal is rekening gehouden met een verhoging van het Rijksbudget WSW van € 2 miljoen. In het vierde kwartaal is van de ontvangen inburgeringsgelden € 1,5 miljoen overgeheveld voor besteding in 2025 (vooruit ontvangen bedragen).

Saldo van baten en lasten

Het jaarrekeningresultaat 2024 bedraagt € 0,6 miljoen positief na verwerking van de reeds vastgestelde mutaties in de bestemmingsreserves. Dit is in lijn met de bijgestelde begroting 2024. De realisatie heeft een afwijking van slechts 3%.

De BUIG-resultaten verschillen per gemeente. Doetinchem behaalde een positief resultaat (€ 1,66 miljoen positief), terwijl Aalten negatief uitkomt (€ 404.000 negatief). De stijging in bijstandsuitkeringen zet door, met een groei van 6,1% in Aalten en een stabiel beeld in Doetinchem. Parttime werk blijft een succesvolle stap naar reguliere arbeid, met 40% directe uitstroom naar werk. Laborijn is nu erkend jobcoachorganisatie voor het UWV, wat mogelijkheden biedt voor bredere inzetbaarheid.

Binnen het programma Inburgering zijn de eerste inwoners geslaagd voor het traject onder de nieuwe wet.

Bij het WSW-programma is de opbrengst detachering stabiel door opnieuw een detacheringspercentage van 74% te realiseren. In het kader van bezuinigingen is besloten om per januari 2025 het Werkleercentrum in Uft te sluiten, waarbij personeel zorgvuldig is overgeplaatst. Dit heeft niet geleid tot een noodzakelijke ophoging van de voorziening mobiliteit.

Incidentele baten en lasten

In de jaarrekening is een toelichting op de incidentele baten en lasten opgenomen. Eind 2024 is een deel van de bestemmingsreserve WSW overgedragen aan de gemeente Bronckhorst voor de vakantiedagen en vakantiegeld van de WSW'ers van Bronckhorst. Deze zijn per 1 januari 2025 in dienst van de gemeente Bronckhorst.

Financiële positie

Eigen vermogen

• Resultaatbestemming

In de jaarrekening wordt voorgesteld het resultaat over 2024 toe te voegen aan de bestemmingsreserve re-integratiemiddelen (€ 0,5 miljoen) voor de gemeente Aalten en Doetinchem. Het deel voor de gemeente Montferland wordt uitgekeerd.

• Eigen vermogen 2024

In 2024 heeft geen mutatie in de algemene reserve plaats gevonden (€ 2,3 miljoen). De algemene reserve is sinds 2021 gestabiliseerd op € 2,3 miljoen.

Zoals besloten door het Algemeen Bestuur zijn er twee nieuwe bestemmingsreserves gevormd in 2024:

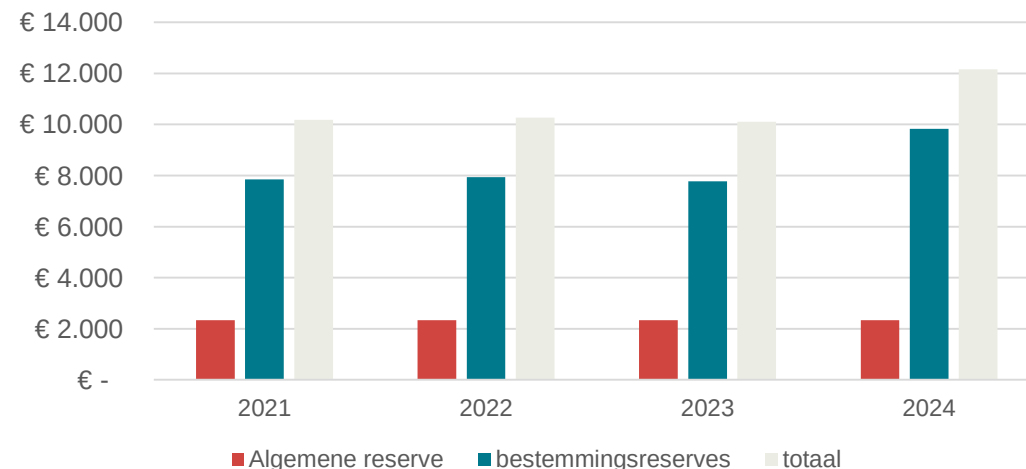
- doorontwikkeling infrastructuur (€ 0,7 miljoen) en
- het risico einde DVO WLC Bronckhorst (€ 0,05 miljoen).

Per saldo is het totale eigen vermogen gestegen met € 2 miljoen in 2024.

• Bestemmingsreserve Frictiekosten

De bestemmingsreserve frictiekosten is in 2021 ingesteld om schommelingen in uitvoeringskosten voor de deelnemende gemeenten op te vangen. Het doel is om de overheadkosten geleidelijk af te bouwen als gevolg van de kleinere organisatie. Volgens de begroting wordt de reserve in 2028 afgebouwd naar € 0.

Verloop eigen vermogen afgelopen jaren (x € 1.000)

• Weerstandsvermogen

Het benodigde weerstandsvermogen stijgt naar € 2,4 miljoen op basis van de risico's. Tegenover het beschikbare weerstandsvermogen (€ 2,337 miljoen) komt de ratio voor het weerstandsvermogen uit op 0,97. De ratio blijft binnen de grenzen die zijn vastgelegd in de nota weerstandsvermogen (minimaal 0,8 tot 1,2). De belangrijkste risico's betreffen stijgende personele kosten, risico's rondom de nieuwbouw en continuïteit ICT-systemen.

Overige bevindingen

Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de hoogte van de baten en lasten en balansposten.

De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen. Deze lichten wij hier kort toe.

- **Voorziening milieukosten**

Deze voorziening is bestemd voor het opruimen van een bodemvervuiling. In 2024 is het onderzoek afgerond voor het opruimen van de bodemvervuiling. Op basis van de inrichting van dit deel van het terrein door de gemeente Doetinchem zullen de kosten € 345.000 bedragen. Dit bedrag is in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de grond. De gemeente Doetinchem is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de sanering. Daarnaast dient er op het terrein van Laborijn nog een klein deel te worden gesaneerd met € 59.000 geschatte kosten.

De voorziening is daarmee gebaseerd op een schatting die onderbouwd is door het management met offertes. Wij vinden de schatting passend.

- **Voorziening verlofsparen**

Per 31 december 2024 is een voorziening van € 152.000 getroffen voor de medewerkers die uren hebben gespaard. De voorziening is daarmee gebaseerd op een schatting die onderbouwd is door het management en die wij passend vinden.

- **Voorziening groot onderhoud**

In 2024 is de voorziening groot onderhoud nog verder naar beneden bijgesteld in het kader van de op handen zijnde nieuwbouw. De voorziening is bijgesteld naar € 222.000 en er is € 200.000 vrijgevallen. Er is uitgegaan van het meest noodzakelijke onderhoud. De voorziening is daarmee gebaseerd op een schatting die onderbouwd is door het management en die wij passend vinden.

- **Voorziening mobiliteit**

De voorziening mobiliteit van € 121.000 is gevormd voor kosten van medewerkers die niet meer bij Laborijn werkzaam zijn of een werk-naar-werk-traject volgen. Eind 2024 was deze voor de toekomstige kosten van een beperkt aantal medewerkers. De verplichtingen lopen door tot uiterlijk 2026. De voorziening is gevormd inclusief de lasten die behoren bij het gebruik maken van de RVU.

De voorziening is gebaseerd op een inschatting van onder meer de arbeidsmarkt, die onderbouwd is door het management en die wij passend vinden.

- **Voorziening oninbaarheid clientdebiteuren**

Uw organisatie heeft per 31 december 2024 netto € 2 miljoen aan vorderingen op cliënten. De nominale waarde van deze vorderingen bedraagt € 3,9 miljoen.

Wij hebben de volwaardigheid van deze vorderingen beoordeeld. Wij vinden de berekende voorziening voor oninbaarheid ten bedrage van € 2 miljoen voldoende.

In 2022 zijn de gehanteerde percentages getoetst ten opzichte van de geïnde bedragen in de afgelopen 5 jaar. Wij vinden dat aan de berekening van de voorziening oninbaarheid een deugdelijke berekening ten grondslag ligt.

Overige bevindingen

Nieuwbouw

Naar aanleiding van de ontwikkelingen met betrekking tot de nieuwbouw heeft een beoordeling plaatsgevonden naar de juiste waardering van de materiële vaste activa. In 2024 zijn de activa versneld afgeschreven die na de nieuwbouw niet langer in gebruik zullen zijn. Dit heeft geleid tot € 218.000 extra afschrijving.

De nota waarderen en afschrijven is geactualiseerd in 2024. De aanvullingen zijn opgenomen op basis van de nieuwbouw. Er is geen sprake van een stelsel- of schattingswijziging.

Premie reparatie WW en Noodfonds WSW

In overeenstemming met ons advies uit 2023 zijn deze schulden vrijgevallen in 2024.

Wet Open Overheid

In de Wet Open Overheid wordt gesteld dat jaarlijks in de begroting aandacht moet worden gegeven aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet.

De uitvoering van het beleid inzake de wet open overheid is organisch. Een formeel beleidskader is op dit moment niet noodzakelijk. Het Algemeen Bestuur heeft de huidige wetgeving gesteld als kader en daar wordt binnen de uitvoering aan voldaan. Dit betreft onder meer de publicatie van de documenten inzake de AB-vergaderingen.

In het jaarverslag is de verplichte paragraaf Openbaarheid van Bestuur opgenomen met daarin een toelichting op de uitvoering.

Rechtmatigheidsverantwoording

Kaderstelling

In de financiële verordening (gebaseerd op artikel 212 gemeentewet) en de controleverordening (gebaseerd op artikel 213 van de gemeentewet) zijn de kaderstellende afspraken inzake de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen.

Op 6 juli 2024 is een herziene versie van de financiële verordening door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De controleverordening is niet herzien in 2024 en op 7 april 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Beide verordeningen gelden heel 2024.

Het normenkader is door het Algemeen Bestuur op 5 juli 2024 vastgesteld.

Wij hebben het Dagelijks Bestuur geadviseerd het normenkader 2025 aan te vullen met de begroting, de begrotingswijzigingen en de SiSa regelingen.

Onze bevindingen over de rechtmatigheidsverantwoording

In artikel 10 lid 2 van de financiële verordening heeft het Algemeen Bestuur de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording op 1% van de lasten en de dotaties de aan reserves bepaald. Op basis van de voorliggende jaarrekening is dit een bedrag van € 779.000.

In de rechtmatigheidsverantwoording heeft het Dagelijks Bestuur aangegeven rechtmatig gehandeld te hebben. De totale onrechtmatigheden zijn lager dan de verantwoordingsgrens van € 779.000. Dit beeld is vergelijkbaar met voorgaand jaar.

Op basis van onze toetsing aan de wettelijke voorschriften voor de rechtmatigheidsverantwoording en de kaderstelling door het Algemeen Bestuur hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft. De jaarrekening en het jaarverslag bevat alle voorgeschreven informatie.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de tekst voldoet aan het voorgeschreven model.

Er zijn drie criteria vastgesteld om financiële rechtmatigheid concreet te maken, te weten:

- [1] het voorwaarden criterium
- [2] het begrotingscriterium en
- [3] misbruik en oneigenlijk gebruik.

Bij het opstellen van de jaarrekening legt het Dagelijks Bestuur in de rechtmatigheidsverantwoording verantwoording af over deze drie criteria.

[1] Voorwaarden criterium

Het voorwaarden criterium schrijft voor dat financiële handelingen alleen mogen plaatsvinden onder de voorwaarden zoals opgenomen in de wet of in een verordening.

Het voorwaarde criterium komt met name voor in de processen:

- Participatiewet e.a.
- Europese aanbestedingen
- Treasury

Er zijn geen fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens.

Rechtmatigheidsverantwoording

- **Europese aanbestedingen**

In overeenstemming met de uitgevoerde interne controle komen wij ook tot de conclusie dat er geen inkopen boven de drempelwaarde voor Europese aanbestedingen uitkomen (€ 221.000) zonder de Europese aanbestedingsprocedure gevolgd te hebben.

- **Oordeel voorwaardencriterium**

Wij hebben vastgesteld dat de uitkomsten van de interne controle op het voorwaardencriterium juist en volledig zijn en dat het voorwaardencriterium niet leidt tot fouten voor vermelding in de rechtmatigheidsverantwoording.

Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

[2] Begrotingscriterium

Het budgetrecht bepaalt dat het Algemeen Bestuur toestemming geeft om het te realiseren beleid per programma binnen de vastgestelde begroting uit te voeren. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is, zowel overschrijdingen als onderschrijdingen.

In de rechtmatigheidsverantwoording worden alleen de afwijkingen toegelicht die niet passen in de afspraken tussen het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur en boven de verantwoordingsgrens uit komen. Het Algemeen Bestuur wordt expliciet gevraagd in te stemmen met deze afwijkingen bij de vaststelling van de jaarrekening.

- **Meer lasten dan begroot**

Er is bij twee programma's een overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting. Hiervoor is een voldoende toelichting opgenomen in de jaarrekening. Deze overschrijdingen zijn lager dan de verantwoordingsgrens van € 779.000.

- **Minder lasten dan begroot**

Bij drie programma's zijn de gerealiseerde lasten minder dan begroot. In overeenstemming met de financiële verordening wordt het als tijdig aangemerkt om afwijkingen van deze aard bij de jaarstukken te vermelden. De afwijkingen tellen daarom niet mee als begrotingsonrechtmatigheid.

- **Meer of minder baten dan begroot**

Op alle programma's is sprake van meer of minder baten dan begroot. In overeenstemming met de financiële verordening wordt het als tijdig aangemerkt om afwijkingen van deze aard bij de jaarstukken te vermelden. De afwijkingen tellen daarom niet mee als begrotingsonrechtmatigheid.

- **Investeringskredieten**

Bij de ontwikkeling van de nieuwbouw is sprake van een beperkte overschrijding van het krediet 2024 van € 13.000. Deze overschrijding dient te worden beoordeeld in relatie tot het totale nieuwbouwbudget, verdeeld over meerdere jaren.

- **Oordeel begrotingsrechtmatigheid**

Wij hebben vastgesteld dat het begrotingscriterium niet hoeft te worden toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Rechtmatigheidsverantwoording

[3] Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het is aan de organisatie om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. Op basis van de eisen in de wet- en regelgeving heeft een vertaling plaatsgevonden naar de opzet van de interne organisatie.

Er is een beleid opgesteld voor het voorkomen van Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O beleid).

Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Toelichting in paragraaf bedrijfsvoering

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording is het een vereiste dat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf Bedrijfsvoering een toelichting geeft op alle afwijkingen die zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast dient te worden beschreven welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

• Rapportagegrens

In artikel 10 lid 3 van de financiële verordening is opgenomen dat in de paragraaf Bedrijfsvoering fouten of onduidelijkheden groter dan € 50.000 dienen te worden toegelicht.

• Uitvoering verbijzonderde interne controle

De verbijzonderde interne controle is door de organisatie zelf uitgevoerd. De toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering omvat een toelichting op de uitvoering en het verloop van de verbijzonderde interne controle.

• Ten onrechte genoten uitkeringen

Misbruik omvat bewust het verstrekken van onjuiste, onvolledige of vertraagde gegevens met als doel onterecht een uitkering te verkrijgen. Dit misbruik wordt middels het proces vastgesteld en een terugvordering wordt opgelegd. Echter de constatering van misbruik van overheidsmiddelen blijft staan. De omvang van dit misbruik samen met andere financiële rechtmatigheidsfouten, blijven onder de verantwoordingsgrens en hoeven daarmee niet te worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Het totale bedrag voor de terugvordering naar aanleiding van de inlichtingen in 2024 bedraagt € 154.000. Een toelichting hierover is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

• Intern inkoopbeleid

Wanneer de normen uit de gids Proportionaliteit herhaaldelijk niet worden nageleefd of wanneer de documentatie en/of motivering ervan ontoereikend is, wordt van het Dagelijks Bestuur verwacht hierover te rapporteren via de paragraaf Bedrijfsvoering. Uw organisatie heeft eigen inkoopbeleid vastgesteld waarin de gids Proportionaliteit is uitgewerkt. In de paragraaf bedrijfsvoering is een toelichting gegeven op het volgen van het inkoopbeleid onder de Europese aanbestedingsdrempel. Uit de gevoerde interne controle blijken geen afwijkingen. Deze beleidsregels tellen niet mee in de rechtmatigheidsverantwoording.

• Wet Fido en bijbehorende regelingen

Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Deze zijn niet geconstateerd in uw organisatie.

Interne beheersing

IT omgeving

Op basis van boek 2, artikel 393, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek moet de accountant in zijn verslag aandacht besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel over de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor onze controle maken we in een beperkte mate gebruik van de automatiseringsomgeving.

Risico's interne beheersing

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter gerapporteerd aan de directeur en het Dagelijks Bestuur. De managementletter is besproken met de auditcommissie en het Algemeen Bestuur op 13 december 2024.

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke bevindingen en risico's wij zien. Wij hebben hiervoor (mogelijke) interne beheersingsmaatregelen voorgesteld om de risico's af te dekken. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen materiële afwijkingen bevat als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen, hebben wij aanvullende werkzaamheden moeten verrichten.

Interne beheersing

Aandachtspunten jaarrekening

Vanuit de interimcontrole hebben wij van de enkele aandachtspunten voor de jaarrekening 2024 meegegeven. De belangrijkste waren:

- Voorziening milieukosten als gevolg van de nieuwbouw;
- Waardering materiële vaste activa als gevolg van de nieuwbouw;
- Afronding 2^e half jaar van de onderbouwing geleverde prestaties bij inkopen;
- Aansluiting tussen de data in KIC en de financiële administratie.

Deze punten zijn opgepakt en afgewikkeld in de voorliggende jaarrekening.

Risico's interne beheersing

De belangrijkste risico's uit de managementletter zijn onderstaand weergegeven:

Invoer autorisatie factuur

De autorisatieroute van inkoopfacturen wordt handmatig ingevoerd. Hierdoor ontstaat het risico dat een factuur op onjuiste wijze wordt geautoriseerd.

Invoer autorisatie route

Doordat de routes van autorisatie van facturen in Excel wordt bijgehouden, is er geen inzicht in eventuele wijzigingen in de routes gedurende het jaar. Hierdoor ontstaat het risico dat er onrechtmatige of ondoordachte aanpassingen in de workflowroute worden aangebracht.

Informatieverstrekking aan het CBS

De informatie voor het CBS (IV3) laten aansluiten op de begroting en de vastgestelde jaarrekening. Wij hebben de aansluiting van de jaarrekening met de opgave IV3 nog niet (geheel) kunnen vaststellen omdat deze nog niet is gemaakt.

Aanvullende bevindingen interne beheersing

Daarnaast zijn er nog een aantal beperkte punten tijdens de jaarrekeningcontrole naar voren gekomen die wij graag met u willen delen.

Tijdigheid Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP)

In de inburgeringswet is aangegeven dat een persoonlijk inburgeringsplan opgesteld dient te worden binnen 10 weken na inschrijving in het BRP. In het voorgaande jaar constateerden wij dat de PIP in veel gevallen niet tijdig was opgesteld. Dit jaar is daarin duidelijk een verbeterlag gemaakt. Tegelijkertijd blijkt uit onze steekproef dat de PIP nog niet in alle gevallen tijdig wordt opgesteld.

Wij hebben het Dagelijks Bestuur geadviseerd de tijdigheid van het PIP te bewaken.

Schriftelijke overeenkomst verlofsparen

Op basis van de CAO is aan de werknemers de mogelijkheid geboden verlof uren te sparen voor een toekomstige opnamen. Hoewel de Cao Gemeenten geen expliciete verplichting bevat om afspraken over verlofsparen schriftelijk vast te leggen, is het in de praktijk verstandig om dit wel te doen ter voorkoming van misverstanden en voor een duidelijke administratie. Verlofsparen kent onder bepaalde voorwaarden een succesvolle fiscale behandeling. Onvolledige of niet-aantoonbare afspraken kunnen tot vragen leiden van de Belastingdienst, met mogelijke correcties van naheffingen tot gevolg.

Onze verantwoordelijkheid

Onze opdracht

De jaarrekening 2024 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet) én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 779.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.337.000 (3% van de lasten). Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. Dit betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn, dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden en dat sommige soorten dienstverlening niet toegestaan zijn.

Naast de controle van de jaarrekening hebben wij géén overige diensten en/of adviesopdrachten uitgevoerd. De voor uw organisatie in 2024 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid.

Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het Dagelijks Bestuur van de organisatie. Ingeval van fraude door het Dagelijks Bestuur melden we dit aan het Algemeen Bestuur.

Wij merken op dat onze werkzaamheden niet specifiek gericht zijn op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het Dagelijks Bestuur.

De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn werkzaamheden. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Afsluiting

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door het Algemeen Bestuur, op de website van uw gemeenschappelijke regeling, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

De wetgeving rondom de WNT (Wet Normering Topinkomens) geeft aan dat de WNT-verantwoording door de organisatie op internet gepubliceerd moet worden voor een periode van tenminste zeven jaar. De gegevens moeten vrij toegankelijk en eenvoudig te vinden zijn.

Afsluiting

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking en open communicatie tijdens onze controlewerkzaamheden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten

w.g. Mevrouw H.G.J. de Feiter-Aalderink RA

Bijlage controleverklaring

In de volgende bijlagen geven wij de tekst weer welke wij zullen opnemen in de controleverklaring inzake

- fraude
- veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Dit is niet de volledige tekst van de controleverklaring.

Bijlage controleverklaring fraude

Bijlage controleverklaring veronderstellingen financiële risico's

Bijlage controleverklaring fraude

Fraude

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. In onze controleaanpak hebben wij generieke en specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op deze risico's.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de entiteit en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Wij zijn tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor signalen van fraude. De uitkomsten van de controlewerkzaamheden hebben wij geëvalueerd. Daarbij hebben we overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van de directie als ook aan anderen binnen de organisatie. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. Uit het geheel van onze werkzaamheden volgden geen signalen, specifieke aanwijzingen of vermoedens van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn hieronder weergegeven.

Bijlage controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico

MO: Beïnvloeden schattingen en doorbreking interne beheersing

De directie/het Dagelijks Bestuur heeft een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.

Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het de directie. Wij hebben in dat kader bijzondere aandacht gehad voor tendenties in schattingen als gevolg van mogelijke druk op de directie/het Dagelijks Bestuur om het resultaat te beïnvloeden.

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren, waaronder de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten.

In respons op de bevindingen vanuit deze werkzaamheden hebben wij journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria, journaalposten gegenereerd tijdens het proces van opmaken van de jaarrekening met mogelijk resultaat sturend effect.

Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.

Daarnaast hebben wij op journaalposten die zijn gegenereerd door, of in opdracht van, de directie/het Dagelijks Bestuur specifieke controlewerkzaamheden verricht.

Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van schattingen. Wij hebben getoetst of de gehanteerde uitgangspunten en veronderstellingen adequaat zijn. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het management bij deze schattingen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de directie of vooringenomenheid van de directie bij schattingsposten.

Bijlage controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico

Prestatieonderbouwingen

Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat

Onterecht uitgaande betalingen

Een combinatie van te ruime bevoegdheden ten aanzien van het doorvoeren van wijzigingen in stambestanden crediteuren, de verwerking van inkoopfacturen biedt in opzet aan medewerkers de gelegenheid om onrechtmatige betalingen te laten verrichten met als doel het oneigenlijk toe-eigenen van activa.

Controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.

Wij hebben, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing die het risico op het verrichten van onrechtmatige betalingen moeten mitigeren.

Tevens hebben wij werkzaamheden verricht op de rechtenindeling in het bankpakket en de interne procedures met betrekking tot de controle van personeelsmutaties. Tot slot hebben wij middels data-analyse alle bankmutaties geanalyseerd.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het verrichten van onrechtmatige betalingen.

Bijlage controleverklaring fraude

Geïdentificeerd frauderisico

Corruptierisico

Er bestaat een risico van corruptie, inhoudende dat ambtenaren bestuurders en toezichthouders hun publieke positie en bevoegdheden misbruiken voor persoonlijk gewin, bijvoorbeeld door het aannemen van steekpenningen, ongepaste bevoordeling bij aanbestedingen of manipulatie van regelgeving. Dit kan de integriteit van de organisatie en het vertrouwen in het openbaar bestuur aantasten.

Controlewerkzaamheden en observaties

We hebben vastgesteld dat er maatregelen zijn genomen rondom het bewaken van de integriteit en het voorkomen van integriteitsschendingen. We hebben navraag gedaan of er meldingen zijn geweest.

Indicatie uitkomst werkzaamheden

We hebben geen specifieke aanwijzingen voor corruptie of vermoedens van corruptie.

Bijlage controleverklaring veronderstellingen financiële risico's

Het Algemeen Bestuur heeft in de regeling van Laborijn vastgelegd (artikel 24 lid 5) dat bij het dekken van kosten of tegenvallende bedrijfsresultaten door deelnemende gemeenten een extra bijdrage betaald dient te worden. Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur heeft inzicht gegeven in de financiële positie en de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag. Wij hebben het proces van risicoanalyse en de veronderstellingen die het Dagelijks Bestuur heeft gehanteerd beoordeeld en geëvalueerd.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen.

Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse.

Uit onze werkzaamheden blijkt het gegeven inzicht zoals, dat gegeven is door het Dagelijks Bestuur, aanvaardbaar is.

Bijlage SiSa tabel fouten en onzekerheden

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2024 d.d. 20 februari 2025.

Wij zijn verplicht een tabel op te nemen in dit accountantsverslag met fouten en onzekerheden met betrekking tot de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2025 bij het CBS aan te leveren, inclusief de hieronder vermelde oordelen in onze controleverklaring:

Strekking controleverklaring	
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend

Bijlage SiSa tabel fouten en onzekerheden

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout of onzekerheid
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2024	geen	n.v.t.	n.v.t.
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_openbaar lichaam 2024	geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_openbaar lichaam 2024	geen	n.v.t.	n.v.t.
G10B	Wet inburgering 2021_deel openbaar lichaam 2024	geen	n.v.t.	n.v.t.
G12B	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam 2024	geen	n.v.t.	n.v.t.
G13B	Onderwijsroute_deel openbaar lichaam 2024	geen	n.v.t.	n.v.t.

Samen bouwen aan duurzaam succes

Als ondernemer, manager of bestuurder dealt u dagelijks met veranderingen. Dan is het prettig om voor cijfers, financiële processen en fiscale vraagstukken zekerheid in te bouwen. Wij zijn graag die specialist dichtbij, die altijd een extra stap voor u zet en die naast de data altijd de mens ziet.

▼ Zullen we samen bouwen aan uw duurzame succes?

Aanbieding normenkader 2025

Aan: Algemeen Bestuur
Van: Dagelijks Bestuur
Betreft: Normenkader 2025
Datum: 11 juli 2025

Hierbij treft u het normenkader aan voor het jaar 2025. Het normenkader bevat de relevante wet- en regelgeving die van toepassing is op de financiële beheershandelingen van Laborijn en dient als basis voor het beoordelen van de rechtmatigheid van deze handelingen, zowel door de organisatie zelf als door de accountant. Het normenkader moet jaarlijks opnieuw worden opgesteld en worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

De volgende regelingen zijn op advies van de accountant toegevoegd ten opzichte van 2024. Deze regelingen maakten al onderdeel uit van de accountantscontrole, maar stonden nog niet specifiek benoemd in het normenkader:

- De begroting van Laborijn inclusief toekomstige begrotingswijzigingen
- De voor Laborijn geldende SiSa regelingen

De volgende regelingen hebben we zelf toegevoegd:

- De Budgetbeheerregeling Laborijn. De budgetbeheerregeling is opgesteld in december 2023, maar stond nog niet in het normenkader. Deze is voor de volledigheid toegevoegd.
- Wet DBA. De belastingdienst gaat vanaf 1 januari 2025 volledig handhaven op schijnzelfstandigheid.

De regeling energietoeslag 2023 is eruit gehaald i.v.m. het aflopen van de regeling.

Gevraagd besluit

1. Het normenkader 2025 vast te stellen.

J.T. Spruit
Algemeen directeur

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 11 juli 2025

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

**Normenkader
Gemeenschappelijke Regeling
Uitvoeringsorganisatie
Laborijn**

Uitvoeringsorganisatie Laborijn
Terborgseweg 106
7005 BC DOETINCHEM

Normenkader 2025 Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn

Programma	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Algemene overhead	Algemeen financieel middelenbeheer	- Grondwet - Burgerlijk Wetboek - Gemeentewet - Besluit Begroting en Verantwoording - Wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene Wet Bestuursrecht - Wet houdbare overheidsfinanciën - Invorderingswet - Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) - Besluit financiële verhouding 2001 - Wet open overheid - Bekendmakingswet - De voor Laborijn geldende SiSa regelingen	- Gemeenschappelijke Regeling Laborijn - Financiële verordening (art. 212) Laborijn - Controleverordening (art. 213) Laborijn - Mandaat- en ondermandaat-besluit Laborijn, inclusief het register met ondermandaten - De bijdrageverordening - De begroting van Laborijn inclusief toekomstige begrotingswijzigingen
	Treasurybeheer	- Wet financiering decentrale Overheden - Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden - Wijzigingswet - Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden - Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	- Het treasurystatuut
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	- Ambtenarenwet - Burgerlijk Wetboek - Alle overige fiscale wetgeving - Arbowetgeving - Sociale verzekeringswetten - Cao SGO - Cao WSW - Cao Aan de slag - Cao WIW - Pensioenregelgeving - Algemene verordening gegevensbescherming - Uitvoeringswet algemene verordening gegevensbescherming - Wet normering bezoldiging top functionarissen publieke en semipublieke sector - Wet Werk en Zekerheid - Wet Arbeidsmarkt in Balans - Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren - Wet op de loonbelasting 1964 - Besluit loonbelasting 1965 -Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties	- De regelingen van Laborijn - Protocollen m.b.t. de privacy en veiligheid
	Inkopen, verkopen, contractbeheer en	- EU aanbestedingsregels - Aanbestedingswet - Aanbestedingsbesluit	- De algemene voorwaarden Laborijn - Het dienstverleningshandvest

Programma	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
	dienstverlening aan derden	- Wet Markt en Overheid - Wet op de vennootschapsbelasting - Wet op de omzetbelasting (BTW compensatiefonds) - Archiefwet - Wet op de motorrijtuigenbelasting	- Laborijn - De afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten met derden - Archiefverordening en archiefbesluit - Budgetbeheerregeling Laborijn
Mensontwikkeling	Re-integratie/participatie	- Participatiewet - Wet stimulering arbeids- Participatie - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - Re-integratieverordeningen Participatiewet¹ - Verordeningen tegenprestatie - Verordeningen loonkosten-kostensubsidie	- Uitvoeringsregels m.b.t. de re-integratievoorzieningen (loon-kostensubsidie, job coaching, beschutwerk, scholing, premies) - Uitvoeringsregels m.b.t. de tegenprestatie
Wsw	Wsw	- Wet Sociale Werkvoorziening	- Beleidsregels detacheringen en loonkostensubsidie - Reglementen en protocollen
Inkomenszekerheid	Sociale inkomensvoorzieningen	- Participatiewet - Regeling Participatiewet, loaw en loaz - Afstemmingsverordening PW, loaw, loaz en verrekening bestuurlijke boete bij recidive - Besluit Participatiewet - Besluit aanwijzing registraties gezamenlijke huishouding - Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid - Besluit gelijkstelling vreemdelingen, Participatiewet, loaw/z - Algemeen inkomensbesluit sociale zekerheidswetten - Wet SUWI - Besluit SUWI - Regeling SUWI	- Uitvoeringsregels m.b.t. doelgroepen, vermogensvaststelling en debiteurenbeheer.
		- loaw / loaz - Bbz 2004 - Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Bbz 2004 - Regeling financiering en verantwoording loaw, loaz en Bbz 2004 - Regeling vermogenswaardering loaz - Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig ondernemers (Tozo) - Boetebesluit - Besluit buitengerechtelijke kosten - Besluit Tarieven Ambtshande-	- Uitvoeringsregels

¹ De verordende bevoegdheden m.b.t. de Participatiewet zijn niet overgedragen aan Laborijn. Voor het opstellen van beleids- en uitvoeringsregels is Laborijn gebonden aan de kaders zoals deze door de gemeenteraden zijn vastgelegd in hun verordeningen als bedoeld in artikel 8a van de Participatiewet.

Programma	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
		lingen Gerechtsdeurwaarders - Sociale en Fiscale wetgeving - Wet financiering sociale verzekeringen - Wet Walvis - Wet Taaleis - Verordeningen m.b.t. handhaving, verrekening bestuurlijke boetes en afstemming - Verordeningen o.g.v. de Wet Taaleis - Verordeningen cliëntenparticipatie	- Uitvoeringsregels
Inkomenszekerheid Mensontwikkeling	Bijzondere bijstand ²	- Participatiewet - Verordening individuele Inkomensvoetstuk - Verordening sociaal domein gemeente Aalten 2023 - Verordening individuele Studietoelage	- Uitvoeringsregels met betrekking tot doelgroepen en draagkracht
	BBZ gevestigde ondernemers	- Bbz 2004 - Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Bbz 2004 - Regeling financiering en verantwoording loaw, loaz en Bbz 2004	- Uitvoeringsregels
	Kinderopvang ³	- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	- Uitvoeringsregels
Inburgering	Inburgering	- Wet inburgering 2021	- Uitvoeringsregels

² Aan Laborijn is overgedragen de taak tot het verlenen van aanvullende inkomensondersteuning vanuit de bijzondere bijstand indien de kosten direct verband houden met het levensonderhoud, zoals de woonkostentoeslagen en boven wettelijke aanvullingen op de bijstandsnorm. Het verlenen van bijzondere bijstand voor bijvoorbeeld de aanschaf van witgoed of ter dekking van de voor eigen rekening gebleven zorgkosten zijn niet aan Laborijn overgedragen.

³ Met betrekking tot de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is aan Laborijn overgedragen de taak tot de vaststelling en uitbetaling van de gemeentelijke bijdragen t.b.v. de gemeentelijke doelgroepen met uitzondering van de groep medisch geïndiceerde.

AANWIJZINGSBESLUIT ELEKTRONISCHE KANALEN PUBLIEKE DIENSTVERLENING LABORIJN

Het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter van Laborijn, ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft, gelet op artikel 2:13, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, besluiten vast te stellen het:

Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Laborijn

Artikel 1 Definities

Dit besluit verstaat onder:

- a. bericht: een bericht als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
- b. kanaal: een aangewezen wijze van elektronisch verzenden van berichten als bedoeld in artikel 2:13, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Aanwijzing kanalen domein

1. Voor berichten die de verzender uit eigen beweging indient worden in dit besluit specifieke kanalen aangewezen, zoals vermeld in bijlage 1 bij dit besluit.
2. Voor berichten die op verzoek van het bestuursorgaan worden ingediend, wordt de in de uitnodiging aangewezen elektronische wijze van verzenden als kanaal gebruikt.
3. In afwijking van het eerste lid, wordt voor het indienen van berichten waarvoor geen expliciet kanaal is aangewezen, het algemeen contactformulier van Laborijn aangewezen, mits deze aanwijzing niet strijdig is met enig wettelijk voorschrift.

Artikel 3 Wijziging in kanalen

De directeur van Laborijn heeft mandaat om de specifieke aangewezen kanalen, zoals vermeld in de bijlage, bedoeld in artikel 2, eerste lid, te actualiseren.

Artikel 4 inwerkingtreding besluit

Dit besluit treedt in werking op de datum waarop de Wet modernisering elektronisch verkeer in werking treedt, doch niet eerder dan 1 januari 2026.

Artikel 5 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Laborijn.

Aldus besloten op 16 mei 2025
De Voorzitter

Drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Dagelijks Bestuur van Laborijn op 16 mei 2025
De secretaris, De voorzitter,

J.T. Spruit

drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het algemeen bestuur van Laborijn op 11 juli 2025
De secretaris, De voorzitter,

J.T. Spruit

drs. E.J. Huizinga MBA

Bezwaar maken

Tegen dit besluit kan een belanghebbende binnen zes weken na de dag van de bekendmaking van dit besluit bezwaar maken. Het bezwaarschrift kan per post worden ingediend.

De belanghebbende kan het bezwaarschrift per post versturen naar het Dagelijks Bestuur van Laborijn, Antwoordnummer 31, 7000 VB Doetinchem.

De belanghebbende kan het bezwaarschrift ook door een gemachtigde laten indienen. Stuur dan een machtiging mee bij het bezwaarschrift.

In het bezwaarschrift moeten in elk geval de volgende gegevens staan:

- De naam en het adres van de belanghebbende;
- De datum van het bezwaarschrift;
- Een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- De gronden van het bezwaar (de redenen waarom de belanghebbende het niet eens is met het besluit); en
- De handtekening van de belanghebbende.

Toelichting Algemeen

Op 1 januari 2026 treedt de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (hierna: WMEBV) in werking. Een uitzondering hierop vormt de zorgplicht voor het bieden van passende ondersteuning omdat die al op 1 januari 2024 in werking is getreden. Met deze wet wordt onder andere afdeling 2.3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gewijzigd. Deze wet geeft eenieder het recht om zogenoemde officiële berichten – dat wil zeggen berichten die deel uitmaken van een procedure over een besluit, klachten, of andere krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven berichten - elektronisch naar een bestuursorgaan te sturen. Hierna zal steeds over inwoners en bedrijven worden gesproken, maar ook anderen (zoals verenigingen en stichtingen) komt dit recht toe. De bestuursorganen van Laborijn waarvoor dit in elk geval geldt, zijn het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de Voorzitter. Deze bestuursorganen dienen daarom ieder voor zover het hun eigen bevoegdheid betreft, de elektronische kanalen aan te wijzen die burgers, bedrijven en anderen voor deze officiële berichten moeten gebruiken.

Toelichting artikelsgewijs

Alleen die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1 Definities

Bij de definitie van de begrippen ‘bericht’ en ‘kanaal’ is aangesloten bij de betekenis die deze begrippen in de Algemene wet bestuursrecht hebben. Ter nadere toelichting dient het volgende.

Het recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te sturen ziet op de volgende typen officiële berichten:

1. Een bericht dat deel uitmaakt van een procedure over een besluit. Hiertoe behoren in elk geval maar niet uitsluitend:
  - Aanvraag voor een besluit van een bestuursorgaan (artikel 4:1 Awb);
  - Een aanvulling (artikel 4:5 Awb);
  - Een ingebrekestelling (artikel 4:17 Awb);
  - Een zienswijze en bedenkingen (artikel 3:15, 4:7, 4:8 Awb);
  - Een bezwaarschrift (artikel 6:4 Awb);
  - Verzoek om informatie bij of vraag aan een bestuursorgaan over een lopende procedure over een besluit.
2. Een klacht. Hiertoe behoren in elk geval klachten van eenieder jegens een bestuursorgaan in de zin van hoofdstuk 9 Awb, waaronder ook verzoekschriften aan de gemeentelijke ombudsman vallen. Daarnaast behoren klachtprocedures jegens bestuursorganen in de bijzondere wet tot deze categorie.
3. Een ander krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven bericht. Hiertoe behoren in ieder geval wettelijk verplichte meldingen, zoals in de Participatiewet.

De wet schrijft voor dat voor elk type bericht een voldoende betrouwbare en vertrouwelijke wijze van verzenden wordt aangewezen (artikel 2:13, tweede lid Awb). Welke wijze dat in een concreet geval is, is afhankelijk van de aard en de inhoud van het type bericht en het doel waarvoor het bericht wordt gebruikt. Kanalen als een specifiek webformulier, een generiek e-formulier, ingevuld (geprint of gedownload) formulier dat geüpload kan worden, e-mail, en mijnomgevingen kunnen als ‘voldoende betrouwbaar en vertrouwelijk’ worden gezien. Daarbij

is het voor sommige type berichten gezien hun aard en inhoud nodig om authenticatie op bepaalde betrouwbaarheidsniveaus mogelijk te maken. In dit besluit wordt voor de te bepalen betrouwbaarheidsniveaus aangesloten bij de Wet digitale overheid (Wdo) en de regels die op basis daarvan zijn gesteld.

Artikel 2 Aanwijzing kanalen

Voor de aanwijzing van kanalen is onderscheid gemaakt naar de verschillende regelingen, producten en diensten die inwoners en bedrijven bij Laborijn kunnen aanvragen. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten bij de naamgeving die Laborijn ook op haar website hanteert.

Bij het voorschrijven van een elektronische wijze van verzenden is onderscheid gemaakt in twee typen berichten:

1. berichten die inwoners en bedrijven uit eigen beweging verzenden;
2. berichten die inwoners en bedrijven op verzoek van Laborijn sturen.

Ad.1

Tot het eerste type bericht behoren onder andere aanvragen om een uitkering en meldingen. Voor deze berichten wordt in de bijlage bij dit besluit een specifiek kanaal aangewezen, die met uitsluiting van andere kanalen moet worden gebruikt.

Ad.2

Tot het tweede type bericht behoren onder andere verzoeken om aanvullingen op grond van 4:5 Awb, verzoeken om inlichtingen op grond van 17 en 63 Participatiewet en een reactie op de uitnodiging voor een hoorzitting. Bij deze berichten is het contact tussen Laborijn en de betreffende inwoner/bedrijf al tot stand gebracht. Daarom kan voor de kanaalaanwijzing ermee worden volstaan dat in de betreffende uitnodiging van Laborijn is aangegeven hoe de verdere elektronische communicatie kan plaatsvinden.

In het derde lid is een vangnetbepaling opgenomen. Berichten waarvoor geen kanaal is aangewezen kunnen via het algemeen contactformulier worden ingediend.

Artikel 3 Wijziging in kanalen

Aan deze bepaling ligt de veronderstelling ten grondslag dat de specifieke aanwezen kanalen de komende tijd nog met enige regelmaat zullen wijzigen. Met mandaat aan de directeur kan dat snel en effectief worden doorgevoerd.

Artikel 4 Inwerkingtreding besluit

De invoering van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is diverse malen uitgesteld. De invoering van de wet is nu voorzien op 1 januari 2026. Dat is ook de datum waarop dit besluit op zijn vroegst in werking

Artikel 5 Citeertitel

Deze bepaling spreekt voor zich.

Aan: de Voorzitter, het Dagelijks- en Algemeen Bestuur van Laborijn
Van: Directie Laborijn
Betreft: Voorstel tot vaststelling van het Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Laborijn
Datum: 16 mei/ 11 juli 2025

Aanleiding

Per 1 januari 2026 treedt de Wet elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in werking. Deze wet wijzigt onder andere afdeling 2.3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In artikel 2:13, eerste lid, van de Awb wordt aan eenieder het recht toegekend om zogenaamde officiële berichten elektronisch naar een bestuursorgaan te sturen. Daarnaast blijft de mogelijkheid bestaan om voor de papieren weg te blijven kiezen. In het tweede lid van artikel 2:13 Awb is bepaald dat uw bestuur voor elk type bericht de elektronische wijze van verzenden aanwijst.

Om wat voor soort berichten gaat het?

Het recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te sturen ziet op de volgende typen officiële berichten:

1. Een bericht dat deel uitmaakt van een procedure over een besluit. Hiertoe behoren in elk geval maar niet uitsluitend:
  - Aanvraag voor een besluit van een bestuursorgaan (artikel 4:1 Awb);
  - Een aanvulling (artikel 4:5 Awb);
  - Een ingebrekestelling (artikel 4:17 Awb);
  - Een zienswijze en bedenkingen (artikel 3:15, 4:7, 4:8 Awb);
  - Een bezwaarschrift (artikel 6:4 Awb);
  - Verzoek om informatie bij of vraag aan een bestuursorgaan over een lopende procedure over een besluit.
2. Een klacht. Hiertoe behoren in elk geval klachten van eenieder jegens een bestuursorgaan in de zin van hoofdstuk 9 Awb, waaronder ook verzoekschriften aan de gemeentelijke ombudsman vallen. Daarnaast behoren klachtprocedures jegens bestuursorganen in de bijzondere wet tot deze categorie.
3. Een ander krachtens wettelijk voorschrift voorgeschreven bericht. Hiertoe behoren in ieder geval wettelijk verplichte meldingen, zoals in de Participatiewet.

Welke bestuursorganen zijn betrokken?

Naast het dagelijks bestuur en de voorzitter moet ook het algemeen bestuur voor het indienen van officiële berichten voldoende betrouwbare kanalen aanwijzen, ieder voor zover het zijn of haar bevoegdheid betreft. Dit geschiedt door de vaststelling van bijgaand Aanwijzingsbesluit met bijlage. In de bijlage staan de specifieke kanalen benoemd. De meeste van die kanalen bestonden al, maar worden nu formeel aangewezen. De verwachting is dat een deel van deze kanalen in de toekomst zullen worden vervangen voor andere kanalen. Omwille van de snelheid en effectiviteit is in het Aanwijzingsbesluit voorzien in een mandaat aan de directeur van Laborijn om de bijlage bij het besluit te actualiseren.

Advies:

- In gezamenlijkheid met uw voorzitter, het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur besluiten, ieder voor zover bevoegd, tot de vaststelling van voornoemd en bijgevoegd Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Laborijn;
- Instemmen met het mandaat aan de directeur van Laborijn voor het actualiseren van de bijlage bij het aanwijzingsbesluit;
- Voornoemd en bijgevoegd Besluit op de gebruikelijke wijze bekendmaken en publiceren.

Aldus besloten door de voorzitter van Laborijn op 16 mei 2025

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het dagelijks bestuur van Laborijn op 16 mei 2025

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het algemeen bestuur van Laborijn op 11 juli 2025

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Bijlage 1

Naam officieel bericht	Specifiek kanaal
Bezwaar	contact@laborijn.nl
Dwangsom	contact@laborijn.nl
Aansprakelijkstelling Laborijn	contact@laborijn.nl
Contact Woo-coordinator	woo_coordinator@laborijn.nl
Woo-verzoek	woo_verzoek@laborijn.nl
Inzageverzoek persoonsgegevens AVG	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scInzagePersoonsgegevens.aspx/fIntro
Correctieverzoek persoonsgegevens AVG	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scInzagePersoonsgegevens.aspx/fIntro
Verwijderingsverzoek persoonsgegevens AVG	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scInzagePersoonsgegevens.aspx/fIntro
Klachten indienen vanuit inwoner	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/sdKlachtLaborijn.aspx/fIntro
Klachtencommissie ongewenst gedrag vanuit medewerker	i.o.m. vertrouwenspersoon
Aanvraag externe jobcoaching	Persoonlijke Mailbox key-users
Aanvraag jobcoaching	Accountmanagers@laborijn.nl ; loonkostensubsidie@laborijn.nl
Atage vso/pro	Persoonlijke Mailbox key-users
Reiskostenvergoeding PW en inburgering (formulier)	Persoonlijke Mailbox key-users
Aanvraag bijstand (pdf via e-mail)	contact@laborijn.nl
Aanvraag bijstand (werk.nl)	https://www.werk.nl/werkzoekenden/
Screening bijstand (Wegwijzer)	Via CompetenSYS

Melding voor aanvraag bijstand zelfstandigen levensonderhoud	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scVragenformulierbijstandendenondernemen.aspx/flntro
Vangnetregeling zelfstandigen 2022	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scVragenformulierbijstandendenondernemen.aspx/flntro
Bijzondere bijstandsuitkering levensonderhoud instelling	contact@laborijn.nl
Bijzondere bijstandsuitkering levensonderhoud 18-21 jaar	contact@laborijn.nl
Bijzondere bijstand niet levensonderhoud (aalten)	contact@laborijn.nl
Individuele inkomenstoeslag (webformulier DigiD)	https://www.laborijn.nl/individuele-inkomenstoeslag-aanvragen
Individuele inkomenstoeslag (digitaal formulier mailen)	contact@laborijn.nl
Aanvraag leefgeld Oekraïne	leefgeldoekraine@laborijn.nl
Studietoelage (formulier)	contact@laborijn.nl
Studietoelage	https://www.laborijn.nl/studietoelage-aanvragen
loaw-uitkering	https://www.werk.nl/werkzoekenden/uitkering-aanvragen/bijstandsuitkering/
loaz-uitkering	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scVragenformulierbijstandendenondernemen.aspx/flntro
Kinderopvangtoelage	Ronald.lukassen@laborijn.nl
Bedrijfskrediet startende / gevestigde ondernemer	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scVragenformulierbijstandendenondernemen.aspx/flntro
Inleveren jaarcijfers zelfstandigen	zelfstandigen@laborijn.nl
Levensonderhoud zelfstandigen	zelfstandigen@laborijn.nl
Individuele plaatsing en steun (IPS)	Persoonlijke Mailbox key-users

Melding wijziging bijstandsuitkering Mijn inkomen	https://mijn.laborijn.nl/
Melding wijziging bijstandsuitkering Webformulier	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scWijzParticipatieuitkering.aspx/flntro
Melding wijziging bijstandsuitkering PDF formulier	uitkeren@laborijn.nl
Melding vakantie bijstand Mijn Inkomen	https://mijn.laborijn.nl/
Melding vakantie bijstand Webformulier	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scVakantieAanvraag.aspx/flntro
Melding vakantie bijstand PDF formulier	uitkeren@laborijn.nl
Melding bewindvoering / beslaglegging	uitkeren@laborijn.nl
Verzoek betalingsregeling of verzoek uitstel	debiteuren@laborijn.nl
Aanvraag schuldverkenning	debiteuren@laborijn.nl
Terugvordering bijzondere bijstand (BB)	debiteuren@laborijn.nl
Melding vermoeden fraude	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scMeldformulierFraude.aspx/fMogelijkFraude
Vrijwillige intrekking uitkering/aanvraag Mail	contact@laborijn.nl
Vrijwillige intrekking uitkering/aanvraag Papieren formulier gemaild	contact@laborijn.nl
Overnachtingsformulier e-mail	N.v.t. Loonkostensubsidie@laborijn.nl
Aanvraag loonkostensubsidie	Loonkostensubsidie@laborijn.nl
Plaatsingssubsidie / kortlopende lks	Loonkostensubsidie@laborijn.nl
Forfaitaire lks	loonkostensubsidie@laborijn.nl
Aanvraag lkv oudere medewerker	loonkostensubsidie@laborijn.nl
Inleveren Loonstrookjes tbv LKS	Financieel@laborijn.nl

Facturen re-integratie en inburgering	contact@laborijn.nl
Facturen kinderopvang	N.v.t.
Ontheffing (sollicitatieverplichting)	Persoonlijke Mailbox key-users
Meeneembare werknemersvoorzieningen	Persoonlijke Mailbox key-users
Onderzoek werkplekvoorzieningen	Persoonlijke Mailbox key-users
Intake-advies taalaanbieder	inburgering@laborijn.nl
Voortgangsrapportage taalaanbieder	inburgering@laborijn.nl
Verzuimmelding RMC	Accountmangers@laborijn.nl
Detacheringovereenkomst – proefdetacheringsovereenkomst	Persoonlijke Mailbox key-users
Ov-kaart	Persoonlijke Mailbox key-users
Fietsregeling	Persoonlijke Mailbox key-users
Werkplekonderzoek	loonkostensubsidie@laborijn.nl/loonwaardemeting@laborijn.nl
Loonwaardemeting	In CompetenSYS
Loonwaardemeting (competensys)	loonkostensubsidie@laborijn.nl/loonwaardemeting@laborijn.nl
Subsidies BW	Persoonlijke Mailbox key-users
Vakantiemelding	Persoonlijke Mailbox key-users
Wijziging arbeidsovereenkomst	Persoonlijke Mailbox key-users
Agenderingsverzoek DB extern	directiesecretariaat@laborijn.nl
Agenderingsverzoek AB extern	directiesecretariaat@laborijn.nl

Contactformulier website	https://formulieren.laborijn.nl/formulier/nl-NL/Laborijn/scContactformulierL.aspx/flIntro
E-mailadres Laborijn	contact@laborijn.nl
E-mailadres leefgeld oekraïne	leefgeldoekraine@laborijn.nl
Contactformulier accountmanagers	Accountmangers@laborijn.nl

Afsluiten dienstverleningsovereenkomsten

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Betreft: Afsluiten dienstverleningsovereenkomsten

Datum: 11 juli 2025

Inleiding

In de afgelopen maanden zijn een 3 tal verzoeken ontvangen voor het inzetten van dienstverlening van Laborijn. Dit betreft het verzoek van de gemeente Aalten om ondersteuning te bieden bij arbeidsinschakeling en participatie van ontheemden uit Oekraïne. En een verzoek van de gemeente Oude IJsselstreek voor de uitvoering van de Wet inburgering en de volledige ontzorging voor beschut werk. De wens is om hier dienstverleningsovereenkomsten voor af te sluiten omdat de werkzaamheden in het verlengde liggen van de werkzaamheden die Laborijn uitvoert.

Al eerder geaccordeerde DVO's via e-mailconsultatie door het Algemeen Bestuur

De dienstverleningsovereenkomst voor het bieden van ondersteuning bij arbeidsinschakeling en participatie en voor de uitvoering van de Wet inburgering zijn al per e-mailconsultatie voorgelegd aan het AB. Hierop is per e-mail akkoord al gegeven. Deze staan nu op de agenda voor formele goedkeuring.

Uitbreiding taken beschut werk voor Oude IJsselstreek

Voor de gemeente Oude IJsselstreek voert Laborijn al enkele jaren de begeleiding uit voor de beschut werk inwoners. Het verzoek nu is om de huidige werkzaamheden uit te breiden naar volledige ontzorging van de beschut werk inwoners van Oude IJsselstreek.

Vergelijkbaar met de dienstverlening die Laborijn voor de Wsw medewerkers van Oude IJsselstreek uitvoert. Hiertoe is een nieuwe DVO opgesteld. Het betreffen op dit moment 17 inwoners. De omvang van de DVO zal liggen rond de € 130.000 liggen op jaarbasis en loopt t/m eind 2028. De verwachting is dat de DVO op 8 juli in het college van Oude IJsselstreek behandeld wordt. Ambtelijke afstemming heeft inmiddels plaatsgevonden. Op dit moment vindt er nog een juridische toets plaats door Oude IJsselstreek waardoor de looptijd nog kan wijzigen i.v.m. aanbestedingsgrens.

Besluit

De directeur het mandaat te geven om de volgende dienstverleningsovereenkomsten af te sluiten:

1. Het bieden van ondersteuning bij arbeidsinschakeling en participatie van ontheemden uit Oekraïne voor de gemeente Aalten
2. Uitvoering Wet Inburgering voor gemeente Oude IJsselstreek
3. Uitvoering beschut werk voor de gemeente Oude IJsselstreek

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 11 juli 2025

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Dienstverleningsovereenkomst tussen de Gemeente Aalten met Uitvoeringsorganisatie Laborijn over de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en participatie van ontheemden uit Oekraïne.

1. Het openbaar Lichaam de gemeente Aalten, gevestigd in Aalten aan de Hofstraat 8, (7121 DN) en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer: 09215631, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar burgemeester mr. A.B. Stapelkamp en handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van (datum), hierna te noemen de gemeente;

en,

2. Het openbaar lichaam LABORIJN, gevestigd in Doetinchem aan de Terborgseweg 106 (7005 BC) en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 09202658, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur de heer J.T. Spruit en handelend ter uitvoering van het besluit van het dagelijks bestuur van (datum), hierna te noemen Laborijn;

gezamenlijk verder te noemen: 'Partijen',

Gelet op:

- Artikel 2 van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn, zoals deze luidt op de datum van ondertekening van deze overeenkomst, waarin tot uitdrukking is gebracht dat Laborijn tot doel heeft zorg te dragen voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de taken van het college van de gemeente op het brede terrein van het sociaal domein;
- Artikel 4, eerste lid, van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn, zoals deze luidt op de datum van ondertekening van deze overeenkomst, waarin tot uitdrukking is gebracht dat Laborijn onder meer tot doel heeft zorg te dragen voor de uitvoering van de taken van het college van de gemeente, op grond van de Participatiewet;
- Artikel 4, tweede lid, van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn, zoals deze luidt op de datum van ondertekening van deze overeenkomst, waarin tot uitdrukking is gebracht dat ter uitvoering van de taken, zoals hiervoor bedoeld, het college van de gemeente haar bevoegdheden, als genoemd in de Participatiewet, heeft overgedragen aan het bestuur van Laborijn;
- Artikel 3, eerste lid, van het Besluit mandaat directeur Laborijn, zoals deze luidt op de datum van ondertekening van deze overeenkomst, waarin tot uitdrukking is gebracht dat het bestuur van Laborijn aan de directeur van Laborijn in mandaat onder meer de bevoegdheid heeft verleend tot het uitvoeren van taken als bedoeld in de Participatiewet.

Overwegende dat:

- Laborijn namens de gemeente Aalten zorgdraagt voor de verstrekking van leefgeld aan vluchtelingen uit Oekraïne;

- De gemeente Aalten het wenselijk acht dat Oekraïense ontheemden ook passend worden ondersteund bij het vinden en behouden van werk en participatie in de samenleving;
- Het Besluit structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen is aangepast, waardoor Oekraïense ontheemden worden beschouwd als rechtmatig in Nederland verblijvende vreemdelingen die zich bij het UWV kunnen registreren als werkzoekende en op grond van deze registratie als nuggers aanspraak kunnen maken op ondersteuning door de gemeente bij zijn of haar re-integratie en participatie;
- Vanwege onder meer de taal de dienstverlening aan de groep Oekraïense ontheemden andere en intensievere begeleiding en expertise vergt;
- In de begroting van Laborijn geen rekening is gehouden met een aanzienlijke uitbreiding van de doelgroep van dienstverlening gericht op arbeidsinschakeling en participatie;
- De gemeente en Laborijn afspreken dat Laborijn zorgdraagt voor passende ondersteuning aan Oekraïense ontheemden bij het vinden en behouden van werk en participatie onder de hierna vermelde voorwaarden.

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1: Takenpakket

Het college van de gemeente Aalten verleent aan Laborijn de opdracht tot het uitvoeren van alle taken van het college gericht op de ondersteuning van Oekraïense ontheemden bij arbeidsinschakeling en participatie in de samenleving, zoals beschreven in de notitie 'Casemanagement Oekraïense inwoners gemeente Aalten'.

Artikel 2: Uitgangspunten Dienstverlening

1. Laborijn:
  - a. staat in voor de integriteit van zijn handelen;
  - b. staat in voor uitvoering van het takenpakket overeenkomstig de daarvoor geldende wet- en regelgeving;
  - c. dient ten opzichte van de gemeente (des)kundig te handelen;
  - d. vermijdt dat in de dienstverlening andere belangen dan die van de dienstverlening zelf een rol spelen.
2. Partijen gedragen zich over en weer als een goed opdrachtnemer respectievelijk opdrachtgever en verplichten zich ertoe elkaar hierop aan te spreken indien nodig.
3. De gemeente en Laborijn staan over en weer in voor het tijdig en volledig nakomen van gemaakte afspraken over de inhoud, werkwijze en het proces van dienstverlening, inclusief het betalen van facturen.
4. De gemeente staat in voor een verantwoord opdrachtenbeleid.
5. De gemeente en Laborijn zijn gevraagd en ongevraagd zorgvuldig in het verstrekken van informatie die nodig is om de dienstverlening goed en doelmatig te kunnen uitvoeren.

Artikel 3: Uitvoeringsvoorwaarden

Laborijn voert voor de gemeente het takenpakket, zoals beschreven in artikel 1 van deze overeenkomst, zoveel mogelijk uit in overeenstemming en in samenhang met de bestaande werkprocessen binnen Laborijn.

Artikel 4: Overleg en verantwoording

Informatie over de voortgang van de werkzaamheden en de ontwikkelingen daarin worden door Laborijn verstrekt binnen de reguliere overleg- en verantwoordingstructuren tussen de gemeente en Laborijn.

Artikel 5: Financiering en betaling

1. Voor de uitvoering van de werkzaamheden is Aalten aan Laborijn een vergoeding verschuldigd van € 218.592 per jaar.
2. Betaling door Aalten aan Laborijn vindt plaats per kwartaal na ontvangst van de factuur.
3. De vergoeding, bedoeld in het eerste lid, zal jaarlijks per 1 januari worden aangepast op basis van de inflatiecorrectie die Laborijn jaarlijks toepast in haar begroting.

Artikel 6: Duur, wijziging, beëindiging

1. De overeenkomst treedt in werking met ingang van 1 mei 2025. De overeenkomst eindigt van rechtswege wanneer de maximale duur van de EU-richtlijn voor de tijdelijke bescherming ontheemden uit Oekraïne is verstreken. Deze overeenkomst kan slechts schriftelijk tussentijds worden gewijzigd door middel van een aan deze overeenkomst te hechten door Partijen rechtsgeldig ondertekend addendum.
2. Als wijzigingen in wet- en regelgeving optreden die van invloed zijn op de inhoud van deze overeenkomst treden Partijen in overleg om vervangende afspraken te maken. Partijen doen bij het maken van de nieuwe afspraken zoveel mogelijk recht aan de intenties die partijen hadden bij het aangaan van deze overeenkomst.

Artikel 7: Archief

1. Laborijn draagt er zorg voor dat de archiefbescheiden gedurende de duur van deze overeenkomst worden bewaard overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving.
2. In geval van beëindiging van de taken, bedoeld in artikel 1, zal Laborijn de archiefbescheiden, voor zover deze (nog) niet voor vernietiging in aanmerking komen overdragen aan Aalten.
3. De archiefbescheiden over zaken die op de datum van beëindiging van de taken nog niet zijn afgedaan, worden door Aalten voor de duur van de afhandeling van die zaken aan Laborijn beschikbaar gesteld.

Artikel 8: Evaluatie en onvoorziene omstandigheden

1. Ieder jaar in het vierde kwartaal, voor het eerst in het vierde kwartaal 2025, evalueren Partijen alle voor de uitvoering van deze overeenkomst relevante aspecten.
2. De gemeente en Laborijn treden in overleg als er sprake is van onvoorziene of gewijzigde omstandigheden, die van dien aard zijn dat deze overeenkomst behoort te worden gewijzigd en/of onverbindende of onuitvoerbare bepalingen het noodzakelijk maken dat deze overeenkomst wordt gewijzigd.

3. De gemeente en Laborijn zullen als redelijk handelende partijen alles in het werk stellen om, in het geval het bepaalde in het tweede lid, zich voordoet, met elkaar tot een gewijzigde of nieuwe dienstverleningsovereenkomst te komen.

Aldus door partijen overeengekomen, **XXX 2025**

Voor Laborijn,

Voor de gemeente,

J.T. Spruit

A.B. Stapelkamp

Bijlage: Notitie Casemanagement Oekraïense inwoners gemeente Aalten.

Dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Oude IJsselstreek en Laborijn over de uitvoering van de Wet inburgering

1. Het openbaar lichaam de gemeente **Oude IJsselstreek**, gevestigd in Gendringen aan de Staringstraat 25, (7080 BN) en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer: 09220971, rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder J.W. Haverdil, (hierna ook te noemen '**Oude IJsselstreek**');

en,

2. het openbaar lichaam **LABORIJN**, gevestigd in Doetinchem aan de Terborgseweg 106 (7005 BC) en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 09202658, vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer drs. E.J. Huizinga MBA, (hierna te noemen '**Laborijn**');

1 en 2 gezamenlijk verder te noemen: 'partijen',

Gelet op:

- artikel 2 van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn, zoals deze luidt op de datum van ondertekening van deze overeenkomst, waarin tot uitdrukking is gebracht dat Laborijn tot doel heeft zorg te dragen voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de taken van de colleges op het brede terrein van het sociaal domein;
- artikel 4, tiende lid, van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn, zoals deze luidt op datum van ondertekening van deze overeenkomst, waarin onder andere is geregeld dat Uitvoeringsorganisatie Laborijn ook diensten kan verlenen aan andere organen dan de colleges van de deelnemende gemeenten, mits het Algemeen Bestuur van Laborijn daarmee instemt.

Overwegende dat:

- Per 1 januari 2022 de Wet inburgering 2021 is ingevoerd;
- Laborijn voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021 over een brede infrastructuur en passende programma's beschikt;
- Partijen voor de uitvoering van de Wet sociale Werkvoorziening en op onderdelen van de Participatiewet al intensief samenwerken;
- Oude IJsselstreek aan Laborijn het verzoek heeft gedaan om voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021 gebruik te mogen maken van de bij Laborijn aanwezige infrastructuur en programma's;
- Partijen in verband met bovenstaande in deze overeenkomst de afspraken wensen vast te leggen over de wijze waarop de uitvoering van de Wet inburgering door Laborijn wordt uitgevoerd;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1: Begrippen

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. Brede intake: Het uitgebreide onderzoek naar de inburgeraars mogelijkheden om aan de inburgeringsplicht te voldoen, bedoeld in artikel 14 van de Wet inburgering 2021;
- b. Inburgeraar: personen die op grond van de Wet inburgering 2021 inburgeringsplichtig zijn;
- c. Aankoopcentrale: een aanbestedende dienst die gecentraliseerde aankoopactiviteiten (het verwerken en gunnen van diensten die bestemd zijn voor aanbestedende diensten) en eventueel aanvullende aankoopactiviteiten verricht (voorbereiding en beheer van aanbestedingsprocedures namens – en voor rekening van – de betrokken dienst).
- d. Leerroutes: de routes, bedoeld in artikel 7, 8 of 9 van de Wet inburgering;
- e. Overeenkomst: deze Dienstverleningsovereenkomst;
- f. Plan inburgering en participatie (PIP): Het plan waarin de uitkomsten van de brede intake is vertaald naar persoonlijke doelen van de inburgeraar;
- g. Regeling: de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn;
- h. Takenpakket: de taken die een Opdrachtgever afneemt.

Artikel 2: Gefaseerde uitvoering

1. Partijen komen overeen om de uitvoering van de opdracht zoals beschreven in deze overeenkomst, in twee fasen uit te voeren.
2. In de eerste fase (van 1 april 2025 tot 1 april 2026) kunnen de consultants inburgering van Oude IJsselstreek ten behoeve van de inburgeraars uit Oude IJsselstreek gebruik maken van de infrastructuur van Laborijn voor de uitvoering van de Wet inburgering. Tot deze infrastructuur behoren:
  - a. De cultuurvertalers van Laborijn (deze kunnen ook worden ingezet op de locatie in Oude IJsselstreek);
  - b. De interne leerlijnen van Laborijn;
  - c. De cultuurjobcoach;
  - d. Het aanbod van trainingen;
  - e. De drie varianten op de Module Arbeidsmarkt en Participatie;
  - f. Het interne taalaanbod;
  - g. De ondernemersschool;
  - h. Het diagnose centrum 'Labowijzer';
  - i. Het werkleercentrum.
3. Om uitvoering van de opdracht optimaal te faciliteren stelt Laborijn drie werkplekken binnen de vakgroep Inburgering om niet beschikbaar ten behoeve van de consultants inburgering van Oude IJsselstreek.
4. In de eerste fase, bedoeld in lid 2, wordt praktisch samengewerkt binnen het concept van Laborijn. Oude IJsselstreek blijft echter verantwoordelijk voor de uitvoering van de inburgering conform de wettelijke vereisten en criteria. In

deze fase zijn de medewerkers van Oude IJsselstreek aangesteld bij hun eigen organisatie. Zij voeren de taken op grond van de Wet inburgering 2021 uit op basis van hun verantwoordelijkheden en bevoegdheden, zoals die door de bestuursorganen van Oude IJsselstreek zijn vastgesteld. De taken betreffen in ieder geval:

- a. Het uitvoeren van een brede intake met de inburgeraars uit Oude IJsselstreek;
  - b. Het op grond van de Participatiewet (artikel 56a) financieel ontzorgen van de bijstandsgerechtigde inburgeraar;
  - c. Het opstellen een persoonlijk plan inburgering en participatie (PIP);
  - d. Het doen van een inburgeringsaanbod aan inburgeraars dat aansluit bij de leerroute en andere elementen die in het PIP zijn vastgelegd;
  - e. Het houden van voortgangsgesprekken met de inburgeraars en het monitoren van de voortgang van het traject, de ontwikkeling van de inburgeraar, verzuim, handhaving en het indien noodzakelijk wijzigen van het PIP;
  - f. Het bewaken van de kwaliteit van het inburgeringsaanbod;
  - g. Het voeren van de eindgesprekken naar aanleiding van de gevolgde leerroutes;
  - h. Het verstrekken van gegevens aan de ketenpartners, waaronder de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (SRG en SWI);
  - i. Het voeren van de (financiële) administratie en de verantwoording van de bestedingen;
  - j. Het afhandelen van bezwaar en beroep.
5. In de tweede fase (van 1 april 2026 tot 1 januari 2027) laat Oude IJsselstreek de taken, genoemd in het vorige lid, met uitzondering van taak b (het financieel ontzorgen, bedoeld in artikel 56a Participatiewet), en taak h (het verstrekken van gegevens aan ketenpartners) uitvoeren door Laborijn. De taken worden dan namens het college van Oude IJsselstreek door Laborijn uitgevoerd met inzet van de medewerkers van Oude IJsselstreek op basis van detachering. Laborijn is hiervoor geen vergoeding verschuldigd. Indien deze inzet niet mogelijk blijkt dan draagt Oude IJsselstreek bij aan de kosten van de personele inzet.
6. In aanvulling op het bepaalde in het vorige lid zal Laborijn vanaf 1 april 2026 eveneens zorgdragen voor:
- a. Het verstrekken van juridisch en inhoudelijk advies ten behoeve van de besluitvorming in Oude IJsselstreek naar aanleiding van eventuele ingediende bezwaar- en beroepsschriften op grond van de Wet inburgering 2021;
  - b. Het fungeren als aankoopcentrale voor Oude IJsselstreek ten behoeve van de inburgeringsvoorzieningen die Laborijn niet zelf uitvoert. Laborijn respecteert reeds lopende contracten die door Oude IJsselstreek zijn afgesloten;
  - c. Het aanleveren van de informatie aan Oude IJsselstreek zodat Oude IJsselstreek zorg kan dragen voor de financiële verantwoording aan het Rijk;

- d. Het opstellen en vaststellen van richtlijnen en formuleren ten behoeve van de uitvoering.

Artikel 3: Uitgangspunten Dienstverlening

1. Laborijn:
  - a. Staat in voor de integriteit van zijn handelen;
  - b. Staat in voor uitvoering van het takenpakket overeenkomstig de daarvoor geldende wet- en regelgeving;
  - c. Dient ten opzichte van Oude IJsselstreek (des)kundig te handelen;
  - d. Vermijdt dat in de dienstverlening andere belangen dan die van de dienstverlening zelf een rol spelen, en
  - e. Verplicht zich ertoe Oude IJsselstreek op haar handelwijze aan te spreken indien deze zich niet als goed opdrachtgever gedraagt.
2. Partijen gedragen zich over en weer als een goed opdrachtnemer respectievelijk opdrachtgever waarbij de belangen van de inburgeraars voorop staan.
3. Partijen staan over en weer in voor het tijdig en volledig nakomen van gemaakte afspraken over de inhoud, werkwijze en het proces van dienstverlening, inclusief het betalen van facturen.
4. Partijen verstrekken gevraagd en ongevraagd informatie die nodig is om de dienstverlening goed en doelmatig te kunnen uitvoeren en betrachten hierbij uiteraard de zorgvuldigheid. Zij komen een verwerkersovereenkomst overeen waarmee geborgd wordt dat van toepassing zijnde wet- en regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens wordt nageleefd bij de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 4: Gegevensverwerking en privacy

1. Oude IJsselstreek is verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). Laborijn voert de opdracht uit als Verwerker in de zin van artikel 4 onder 8 van de AVG.
2. Partijen zullen direct na ondertekening van deze overeenkomst, de (VNG) Verwerkersovereenkomst van Oude IJsselstreek ondertekenen.
3. Laborijn zal, behoudens op haar rustende wettelijke (archief)verplichtingen, alle persoonsgegevens na beëindiging van de overeenkomst, per ommekeer kosteloos retourneren aan Oude IJsselstreek en, indien Oude IJsselstreek daartoe opdracht heeft gegeven, wissen en uit haar systemen (incl. back-ups) verwijderen dan wel vernietigen op de wijze als door Oude IJsselstreek bepaald. De vernietiging moet, binnen nader overeen te komen termijn, uitgevoerd worden en hiervan wordt een verslag gemaakt.
4. Laborijn zal alle subverwerkers die betrokken zijn bij de verwerking van de persoonsgegevens op de hoogte stellen van de beëindiging van de overeenkomst en zal waarborgen dat alle subverwerkers de persoonsgegevens retourneren, verwijderen dan wel (laten) vernietigen, zoals in het vorige lid bepaald.

Artikel 5: Uitvoeringsvoorwaarden

1. Laborijn voert vanaf 1 april 2026 het takenpakket, bedoeld in artikel 2, vierde, vijfde en zesde lid, zoveel mogelijk uit in samenwerking met de (lokale) samenwerkingspartners van Oude IJsselstreek.
2. Oude IJsselstreek draagt er zorg voor dat aan de directeur van Laborijn de noodzakelijke volmacht, machtiging en mandaat wordt verleend met het recht van ondermandaat.
3. Oude IJsselstreek is verantwoordelijk voor en draagt er zorg voor, wat betreft autorisaties, dat Laborijn geautomatiseerd gegevens kan uitwisselen binnen de inburgeringsketen.
4. Laborijn en Oude IJsselstreek maken nog nadere werkafspraken over onder andere de aanmeldprocedure en de urenverantwoording, welke onderdeel zullen uitmaken van deze overeenkomst.

Artikel 6: Overleg en verantwoording

1. In fase 1 levert Laborijn informatie over de geleverde producten en de aan/afwezigheid van de inburgeraars uit Oude IJsselstreek bij de activiteiten.
2. Vanaf 1 april 2026 (fase 2) wordt de informatie over de voortgang in de uitvoering van de Wet inburgering opgenomen in de reguliere (kwartaal)rapportages van Laborijn aan Oude IJsselstreek en binnen de bestaande overlegvormen besproken.
3. De (kwartaal)rapportage bevat in ieder geval informatie over:
  - a. De resultaten van de brede intake;
  - b. De ontwikkelingen met betrekking tot de participatie van inburgeraars;
  - c. De ontwikkelingen met betrekking tot de budgetten;
  - d. De aantallen inburgeraars die zijn bediend onderverdeeld naar asielstatushouders en gezinsmigranten.
4. Laborijn levert tijdig de informatie aan Oude IJsselstreek die noodzakelijk is voor de verantwoording aan het rijk.

Artikel 7: Prijs en betaling

1. Voor het gebruik van de infrastructuur van Laborijn (fase 1) is Oude IJsselstreek een vaste vergoeding verschuldigd van € 184.938 voor de periode 1 april 2025 tot 1 april 2026.
2. De prijs (op grond van het huidige aantal (114) inburgeraars) voor de uitvoering van het takenpakket omschreven in artikel 2, vijfde en zesde lid (2^e fase), bedraagt € 330.338. Zie bijlage 1 voor een specificatie en toelichting. Voor de definitieve prijs wordt het aantal inburgeraars genomen gebaseerd op het aantal per 31 december 2025 inclusief de jaarlijkse CPI-verhoging. De CPI-verhoging is reeds berekend in het hiergenoemde tarief.
3. Oude IJsselstreek vergoedt in de 2^e fase aan Laborijn de uitgaven die Laborijn doet t.b.v. van inburgeraars die ten laste gebracht kunnen worden van de specifieke uitkering inburgeringsvoorziening en de specifieke uitkering

voor de onderwijsroute. Indien Laborijn van mening is dat aanvullende kosten gemaakt moeten worden uit het re-integratiebudget van Oude IJsselstreek dan zal Laborijn dit vooraf voorleggen aan Oude IJsselstreek. Oude IJsselstreek kan dan beslissen of deze kosten vergoed worden aan de inwoner. Indien Laborijn de kosten vergoed, na goedkeuring van Oude IJsselstreek, zal Laborijn de kosten doorberekenen aan Oude IJsselstreek. Deze kosten worden ieder kwartaal gefactureerd door Laborijn met bijbehorende specificatie.

4. Indien gewenst door Oude IJsselstreek biedt Laborijn de mogelijkheid om vanaf 1 april 2026 de gegevens van alle inburgeraars voor de periode tot 1 april 2026 in de systemen van Laborijn te registreren. Oude IJsselstreek levert hiervoor de benodigde gegevens aan bij Laborijn. De kosten hiervoor worden in rekening gebracht op basis van uren x tarief. Tarief wordt gebaseerd op de personele kosten.
5. Indien de aangeleverde administratie van onvoldoende kwaliteit is om de taken naar behoren uit te voeren zal Laborijn vragen om de administratie op orde te brengen danwel aanbieden het zelf te corrigeren. De kosten hiervoor worden in rekening gebracht op basis van uren x tarief. Tarief wordt gebaseerd op de personele kosten.
6. Betaling door Oude IJsselstreek aan Laborijn vindt ieder kwartaal plaats. Er wordt geen eindafrekening opgesteld.

Artikel 8: Duur, wijziging, beëindiging

1. De overeenkomst treedt in werking op 1 april 2025 en loopt tot en met 31 december 2026 en eindigt dan van rechtswege. Uiterlijk zes maanden voor het aflopen van de overeenkomst vindt er afstemming plaats over de wijze waarop wordt omgegaan met lopende trajecten.
2. Indien wijzigingen in wet- en regelgeving, optreden die van invloed zijn op de inhoud van deze overeenkomst treden Partijen in overleg om vervangende afspraken te maken. Partijen doen bij het maken van de nieuwe afspraken zoveel mogelijk recht aan de intenties die partijen hadden bij het aangaan van deze overeenkomst.

Artikel 9: Archief

1. Laborijn is belast met de zorg voor de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van partijen.
2. Ten aanzien van de archiefbescheiden zijn de voorschriften, zoals die door Laborijn zijn of nog worden vastgesteld en voldoen aan de archiefwet, van toepassing.
3. De loopbaanbegeleiders inburgering van Oude IJsselstreek hebben te allen tijde toegang tot het archief en de archiefbescheiden.
4. Aan het einde van de looptijd van deze overeenkomst, zal Laborijn binnen vier weken na de beëindiging de archiefbescheiden overdragen aan Oude IJsselstreek. Hierbij wordt een verklaring van overdracht opgesteld waarna Oude IJsselstreek de bescheiden volgens de wettelijke voorschriften waardeert en selecteert.
5. De archiefbescheiden over zaken die op de datum van beëindiging van de overeenkomst nog niet zijn afgedaan, worden door Oude IJsselstreek voor de

duur van de afhandeling van die zaken aan Laborijn beschikbaar gesteld. Hiervoor wordt een bruikleenovereenkomst opgesteld.

Artikel 10: Uitbesteding

1. Laborijn heeft het recht de uit deze overeenkomst voortvloeiende werkzaamheden door deelnemingen of derden te laten uitvoeren, waarbij deze deelnemingen en/of derden aan vigerende wet- en regelgeving moeten voldoen. Laborijn is en blijft (ook) bij deze constructie volledig aansprakelijk voor de gestanddoening van de verplichtingen voortvloeiend uit deze overeenkomst.
2. De aansprakelijkheidsregeling als opgenomen in artikel 10 is op uitbestede werkzaamheden onverkort van toepassing.

Artikel 11: Aansprakelijkheid en verzekering

1. Oude IJsselstreek blijft aansprakelijk voor de vermogensrechtelijke gevolgen van specifieke regelgeving die door een bestuursorgaan van Oude IJsselstreek zijn vastgesteld.
2. Laborijn is jegens Oude IJsselstreek slechts aansprakelijk voor de tekortkomingen in de uitvoering van dienstverlening die aan Laborijn kunnen worden toegerekend.
3. Indien sprake is van toerekenbare tekortkomingen van de zijde van Laborijn in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden, zal Laborijn de geleden schade aan Oude IJsselstreek vergoeden.
4. De aansprakelijkheid van de zijde van Laborijn wordt beperkt tot een bedrag van € 2.500,00 inclusief omzetbelasting per gebeurtenis. De jaarlijkse aansprakelijkheid voor de schade veroorzaakt door de tekortkomingen is maximaal het bedrag dat door verzekering van Laborijn wordt gedekt.
5. Laborijn is verplicht de verzekering, bedoeld in het vorige lid, in stand te houden.
6. Aansprakelijkstelling van Laborijn dient plaats te vinden binnen twee maanden nadat de gevolgen van de gebeurtenis waarvoor aansprakelijkheid wordt aangenomen kenbaar zijn geworden aan de gemeenten.

Artikel 12: Geschillenregeling

1. Partijen zullen proberen eventuele geschillen over de interpretatie of uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst minnelijk met elkaar op te lossen.
2. Partijen leggen eventuele geschillen voor aan de bevoegde rechter van de rechtbank Gelderland. De verplichting uit het eerste lid staat er niet aan in de weg dat één van partijen in een voorkomend geval een geschil direct aan de rechter voorlegt.

Artikel 13: Toepasbaar recht en conflictbepaling

1. Op de dienstverleningsovereenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

2. Eventuele nietigheid of vernietigbaarheid van een der bepalingen van de dienstverleningsovereenkomst tast de rechtsgeldigheid van de overige bepalingen van deze overeenkomst niet aan.
3. De dienstverleningsovereenkomst doorkruist niet de publiekrechtelijke verhoudingen tussen partijen dan wel hun overige rechten en verplichtingen op basis van publiekrecht.

Artikel 14: Geheimhouding

Partijen zijn verplicht geheimhouding te betrachten met betrekking tot alle gegevens, waarvan de partijen of de personen waarvan deze partij zich bij de uitvoering van de werkzaamheden bedient, kennisneemt en waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze gegevens een vertrouwelijk karakter hebben.

Artikel 15: Onvoorziene omstandigheden

Oude IJsselstreek en Laborijn treden in overleg indien er sprake is van onvoorziene of gewijzigde omstandigheden, die van dien aard zijn dat de overeenkomst behoort te worden gewijzigd en/of onverbindende of ten uitvoerbare bepalingen het noodzakelijk maken dat de overeenkomst dient te worden gewijzigd.

Artikel 16: Slotbepaling

De aan deze overeenkomst gehechte bijlagen maken onderdeel uit van deze overeenkomst.

Aldus door partijen overeengekomen,

Voor Laborijn,

Voor Oude IJsselstreek,

drs. E.J. Huizinga MBA

J.W. Haverdil

Bijlagen:

1. Specificatie prijs fase 2 met toelichting
2. Nadere werkafspraken
3. Verwerkersovereenkomst
4. Inkoopvoorwaarden Laborijn

Bijlage 1 Specificatie prijs fase 2 met toelichting

	1 april 2026 t/m 31 december 2026
Prijs fase 2 (uitvoering Wi in mandaat)	
1. Gebruik infrastructuur	€ 146.250
2. Taken genoemd onder artikel 2 lid 4 a t/m j m.u.v. b en h.	€ 105.750
3. Sturing/bedrijfsvoering	€ 171.000
4. Afslag taken genoemd onder artikel 2 lid 4 b en h	€ -30.000
Bedrijfskosten fee	€ 43.088
Subtotaal	€ 436.088
5. Afslag i.v.m. detachering medewerkers om niet	€ -105.750
Prijs	€ 330.338

Toelichting:

1. Dit betreft de prijs voor het gebruik van de infrastructuur van Laborijn. Dit bedrag komt overeen met het bedrag in fase 1 maar dan voor 9 maanden en aangepast op basis van stijgende klantaantallen en indexatie.
2. De taken genoemd onder artikel 2 lid 4 a t/m j m.u.v. b en h, betreft het werk dat de consultants/begeleiders uitvoeren. Dit omgerekend naar de fte norm (1fte per 60 asielstatushouders en 1 fte per 150 gezinsmigranten) die Laborijn hanteert voor de uitvoering bedragen deze kosten € 105.750.
3. De onder 3 genoemde kosten sturing/bedrijfsvoering betreffen de kosten voor management/resultaatsturing, visie en beleid, kwaliteitsbewaking, interne audit, data-analyse, archivering, externe communicatie, cliënt- en financiële administratie, klantcontact, (taal)trainers, facilitaire kosten, ICT kosten, huisvestingskosten, algemene kosten waaronder de kosten van accountantscontrole, ontwikkeling personeel en account-contractmanagement.
4. Laborijn voert de taken onder artikel 2 lid 4 b en h niet uit. De geschatte kosten hiervoor zijn € 30.000.
5. In deze berekening is de aanname gedaan dat Oude IJsselstreek in fase 2 de eigen medewerkers in dienst houdt en de loonkosten draagt. Indien gekozen wordt voor detachering naar Laborijn dan geschiedt dit om niet. Daarmee vervallen deze kosten van € 105.750,-.

**Dienstverleningsovereenkomst tussen de Gemeente Oude IJsselstreek en
Uitvoeringsorganisatie Laborijn over de uitvoering van de taak Beschut werk door
Laborijn voor de periode van 1 september 2025 tot en met 31 december 2028**

1. het openbaar lichaam gemeente **OUDE IJSSELSTREEK**, gevestigd in Gendringen aan de Staringstraat 25, (7080 BN) en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 09220971, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw L. Tackenkamp, (hierna ook te noemen 'opdrachtgever');

en

2. het openbaar lichaam **LABORIJN**, gevestigd in Doetinchem aan de Terborgseweg 106 (7005 BC) en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 09202658, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar directeur, de heer J.T. Spruit (hierna te noemen 'opdrachtnemer');

gezamenlijk verder te noemen: 'Partijen',

Overwegende dat:

- Partijen op 26 mei 2023 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) hebben getekend, waarin de afspraken zijn vastgelegd over de wijze waarop Laborijn voor Oude IJsselstreek de uit de Participatiewet voortvloeiende taak Beschut werk, bedoeld in artikel 10b van de Participatiewet, uitvoert;
- Partijen in de maand december 2024 de hiervoor genoemde overeenkomst gewijzigd hebben voortgezet;
- Partijen in de maand maart 2025 opnieuw met elkaar om de tafel hebben gezeten in verband met de wens van Oude IJsselstreek om, voor wat betreft de taak Beschut werk, volledig te worden ontzorgd;
- Partijen de afspraken over de voortzetting van de dienstverlening 'Beschut werk' vanaf 1 juli 2025, wensen vast te leggen in deze nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de nadrukkelijke aantekening dat alle eerdere afspraken en dienstverleningsovereenkomsten over dit onderwerp per 1 juli 2025 komen te vervallen;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1: Begrippen

1. Begrippen uit de Participatiewet, de AVG en de UAVG die in deze dienstverleningsovereenkomst worden gebruikt hebben dezelfde betekenis.
2. Inwoner: een inwoner uit de gemeente Oude IJsselstreek die in het kader van deze overeenkomst bij Laborijn of een derde partij werkzaamheden verricht of gaat verrichten.
3. Jobcoach: de functionaris die namens opdrachtnemer aanspreekpunt is voor het ontwikkeltraject van de medewerker.
4. Taken: alle taken, bedoeld in artikel 4 Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn, waarvan de uitvoering wordt opgedragen aan opdrachtnemer.

Artikel 2: Takenpakket beschut werk

Opdrachtgever verleent aan opdrachtnemer de opdracht om vanaf 1 september 2025 zorg te dragen voor de volledige uitvoering van de uit artikel 10b van de Participatiewet voortvloeiende taken op het gebied van beschut werk ten behoeve van inwoners uit de gemeente Oude IJsselstreek, met uitzondering van het formele werkgeverschap. Taken die in ieder geval tot de verantwoordelijkheid van opdrachtgever als formele werkgever worden gerekend zijn:

- Het boeken en overmaken van de salarissen aan de medewerkers Beschut werk;
- De afdracht van loonheffingen, sociale verzekeringen en pensioenpremies;
- Het beslissen op voorstellen tot het treffen van disciplinaire maatregelen, wijzigingen van de arbeidsovereenkomst en ontslag;
- Het registreren van de Beschut werk activiteiten ten behoeve van de SRG-verantwoording aan het CBS.

Artikel 3 Uitgangspunten Dienstverlening en Privacyaspecten

1. Opdrachtnemer:
  - a. staat in voor de integriteit van zijn handelen;
  - b. staat in voor uitvoering van het takenpakket overeenkomstig de daarvoor geldende wet- en regelgeving;
  - c. dient ten opzichte van de gemeente opdrachtgever (des)kundig te handelen;
  - d. vermijdt dat in de dienstverlening andere belangen dan die van de dienstverlening zelf een rol spelen, en
  - e. verplicht zich ertoe opdrachtgever op haar handelwijze aan te spreken indien deze zich niet als goed opdrachtgever gedraagt.
2. Partijen gedragen zich over en weer als een goed opdrachtnemer respectievelijk opdrachtgever waarbij de belangen van de inwoner voorop staan.
3. Partijen staan over en weer in voor het tijdig en volledig nakomen van gemaakte afspraken over de inhoud, werkwijze en het proces van dienstverlening, inclusief het betalen van facturen.
4. Partijen verstrekken gevraagd en ongevraagd informatie die nodig is om de dienstverlening goed en doelmatig te kunnen uitvoeren en betrachten hierbij uiteraard de zorgvuldigheid. Zij komen een verwerkersovereenkomst overeen waarmee geborgd wordt dat van toepassing zijnde wet- en regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens wordt nageleefd bij de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 4 Gegevensverwerking en privacy

1. Oude IJsselstreek is verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). Laborijn voert de opdracht uit als Verwerker in de zin van artikel 4 onder 8 van de AVG.
2. Partijen zullen direct na ondertekening van deze overeenkomst, de (VNG) Verwerkersovereenkomst van Oude IJsselstreek ondertekenen.
3. Laborijn zal, behoudens op haar rustende wettelijke (archief)verplichtingen, alle persoonsgegevens na beëindiging van de overeenkomst, per ommegaande kosteloos retourneren aan Oude IJsselstreek en, indien Oude IJsselstreek daartoe opdracht heeft gegeven, wissen en uit haar systemen (incl. back-ups) verwijderen dan wel vernietigen op de wijze als door Oude IJsselstreek bepaald. De vernietiging moet, binnen nader overeen te komen termijn, uitgevoerd worden en hiervan wordt een verslag gemaakt.
4. Laborijn zal alle subverwerkers die betrokken zijn bij de verwerking van de persoonsgegevens op de hoogte stellen van de beëindiging van de overeenkomst en zal

waarborgen dat alle subverwerkers de persoonsgegevens retourneren, verwijderen dan wel (laten) vernietigen, zoals in het vorige lid bepaald.

Artikel 5   Uitvoeringsvoorwaarden

1. Laborijn voert het takenpakket uit overeenkomstig de wijze waarop zij die taken voor de gemeenten Aalten en Doetinchem uitvoert, met uitzondering van de verantwoordelijkheden van de formele werkgever, bedoeld in artikel 2, tweede volzin.
2. Oude IJsselstreek geeft Laborijn het nodige mandaat/volmacht/machtiging voor de uitvoering van het gevraagde takenpakket.
3. Laborijn zal ieder kwartaal een rapportage opmaken waarin in ieder geval het aantal dienstverbanden in personen en fte, verhouding intern/extern vermeld staat.
4. Als contactpersonen treden op Team P&O bij Oude IJsselstreek en team HRM bij Laborijn.
5. Indien Oude IJsselstreek een inwoner bij Laborijn aanmeldt voor een beschut werk dienstverband zal Laborijn de inwoner in eerste instantie een proefplaatsing aanbieden van maximaal 3 maanden. De inwoner kan na de proefplaatsing een beschut werk dienstverband aangeboden krijgen. Indien na de proefplaatsing blijkt dat een beschut werk dienstverband niet haalbaar is treedt Laborijn in overleg met Stoer versterkt! over passende vervolgstappen.

Artikel 6   Tarief

1. Voor de uitvoering van het takenpakket, bedoeld in artikel 2, is opdrachtgever bij aanvang van deze overeenkomst een bedrag van € 7.693 per medewerker, per jaar verschuldigd exclusief Btw, ongeacht de omvang van het dienstverband.
2. De omzet die een Beschut werk medewerker genereert komt ten bate van Laborijn.
3. Bij de berekening van het tarief is rekening gehouden met een mild begeleidingsregime die overeenkomt met de Wsw. Vanaf 2026 gaat Laborijn de begeleidingsnorm aanpassen voor de beschut werk medewerkers naar 1 fte op 36 medewerker in plaats van 1 fte op 50 medewerkers. Hierdoor zal het tarief genoemd onder lid 1 per medewerker per 1 januari 2026 per jaar € 8.389 zijn ongeacht de omvang van het dienstverband.
4. Het tarief, bedoeld in het eerste en derde lid, wordt jaarlijks geïndexeerd indien en voor zover de loonkosten stijgen.

Artikel 7   Facturatie

1. De facturatie van de kosten vindt plaats per kwartaal.
2. Als de begeleiding van een medewerker Beschut werk gedurende de maand stopt of start, wordt enkel dat deel van de maand waarin de dienstverlening plaatsvond, in rekening gebracht.
3. De facturatie van de (begeleidings)kosten vindt plaats onder vermelding van het personeelsnummers van de medewerkers.
4. Er vindt geen nacalculatie plaats, tenzij onvolkomenheden in de facturatie plaatsgevonden hebben.

Artikel 8 Duur, wijziging, beëindiging en verlenging

1. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor de periode van drie jaar en 3 maanden, ingaande op 1 september 2025 en eindigend op 31 december 2028 en eindigt van rechtswege. Deze overeenkomst kan slechts schriftelijk tussentijds worden gewijzigd door middel van een aan deze overeenkomst te hechten door partijen rechtsgeldig ondertekend addendum.
2. Tussentijdse beëindiging van deze overeenkomst is uitgesloten.
3. Indien wijzigingen in wet- en regelgeving, optreden die van invloed zijn op de inhoud van deze overeenkomst treden Partijen in overleg om vervangende afspraken te maken. Partijen doen bij het maken van de nieuwe afspraken zoveel mogelijk recht aan de intenties die partijen hadden bij het aangaan van deze overeenkomst.

Artikel 9 Archief

1. Laborijn is belast met de zorg voor de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van partijen.
2. Ten aanzien van de archiefbescheiden zijn de voorschriften, zoals die door Laborijn zijn of nog worden vastgesteld en voldoen aan de archiefwet, van toepassing.
3. De loopbaanbegeleiders van Oude IJsselstreek hebben te allen tijde toegang tot het archief en de archiefbescheiden.
4. Aan het einde van de looptijd van deze overeenkomst, zal Laborijn binnen vier weken na de beëindiging de archiefbescheiden overdragen aan Oude IJsselstreek. Hierbij wordt een verklaring van overdracht opgesteld waarna Oude IJsselstreek de bescheiden volgens de wettelijke voorschriften waardeert en selecteert.
5. De archiefbescheiden over zaken die op de datum van beëindiging van de overeenkomst nog niet zijn afgedaan, worden door Oude IJsselstreek voor de duur van de afhandeling van die zaken aan Laborijn beschikbaar gesteld. Hiervoor wordt een bruikleenovereenkomst opgesteld.

Artikel 10 Uitbesteding

1. Opdrachtnemer heeft het recht de uit de dienstverlening voortvloeiende werkzaamheden door deelnemingen of derden te laten uitvoeren waarbij deze deelnemingen en/of derden aan vigerende wet- en regelgeving moeten voldoen. Laborijn is en blijft (ook) bij deze constructie volledig aansprakelijk voor de gestanddoening van de verplichtingen voortvloeiend uit deze overeenkomst.
2. De aansprakelijkheidsregeling, bedoeld in artikel 10, is op de uitbestede werkzaamheden onverkort van toepassing.

Artikel 11 Aansprakelijkheid en verzekering

1. Opdrachtgever blijft aansprakelijk voor de vermogensrechtelijke gevolgen van specifieke regelgeving die door een bestuursorgaan van opdrachtgever is vastgesteld.
2. Opdrachtnemer is tegenover opdrachtgever slechts aansprakelijk voor de tekortkomingen in de uitvoering van de taken die aan opdrachtnemer kunnen worden toegerekend.

3. Indien sprake is van toerekenbare tekortkomingen van de zijde van opdrachtnemer in het kader van de uitvoering van de taken, zal opdrachtnemer de geleden schade aan de opdrachtgever vergoeden.
4. De aansprakelijkheid van de zijde van opdrachtnemer wordt beperkt tot een bedrag van € 2.500,00 inclusief omzetbelasting per gebeurtenis. De jaarlijkse aansprakelijkheid voor de schade veroorzaakt door de tekortkomingen is maximaal het bedrag dat door verzekering van opdrachtnemer wordt gedekt.
5. Opdrachtnemer is verplicht om de verzekering, bedoeld in het vorige artikel, in stand te houden.
6. Aansprakelijkstelling van opdrachtnemer dient plaats te vinden binnen twee maanden nadat de gevolgen van de gebeurtenis waarvoor aansprakelijkheid wordt aangenomen kenbaar zijn geworden aan opdrachtgever.

Artikel 12   Geheimhouding

Partijen zijn verplicht geheimhouding te betrachten met betrekking tot alle gegevens, waarvan de partijen of de personen waarvan deze partij zich bij de uitvoering van de werkzaamheden bedient, kennisneemt en waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze gegevens een vertrouwelijk karakter hebben.

Artikel 13   Geschillenregeling

1. Partijen zullen proberen eventuele geschillen over de interpretatie of uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst minnelijk met elkaar op te lossen.
2. De verplichting, bedoeld in het vorige lid, staat er niet aan in de weg dat één van partijen in een voorkomend geval een geschil direct aan de bevoegde rechter van de rechtbank Gelderland voorlegt.

Artikel 14   Toepasbaar recht en conflictbepaling

1. Op de dienstverleningsovereenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Eventuele nietigheid of vernietigbaarheid van een der bepalingen van de dienstverleningsovereenkomst tast de rechtsgeldigheid van de overige bepalingen van deze overeenkomst niet aan.
3. De dienstverleningsovereenkomst doorkruist niet de publiekrechtelijke verhoudingen tussen partijen dan wel hun overige rechten en verplichtingen op basis van publiekrecht.

Artikel 15   Onvoorziene omstandigheden

1. Partijen treden in overleg als er sprake is van onvoorziene of gewijzigde omstandigheden, die van dien aard zijn dat de Overeenkomst behoort te worden gewijzigd en/of onverbindende of onuitvoerbaar bepalingen het noodzakelijk maken dat de Overeenkomst dient te worden gewijzigd.
2. Opdrachtgever en opdrachtnemer zullen als redelijk handelende partijen alles in het werk stellen om met elkaar tot een gewijzigde of nieuwe overeenkomst te komen.

Artikel 16   Slotbepaling

1. Deze overeenkomst vervangt alle eerdere tussen partijen overeengekomen afspraken en dienstverleningsovereenkomsten met betrekking tot de uitvoering van beschut werk.

2. Alle bij deze overeenkomst gevoegde bijlagen maken integraal onderdeel uit van deze overeenkomst.

Bijlagen:

1. Verwerkersovereenkomst
2. Werkproces met aanmeldformulieren

Aldus door partijen overeengekomen,

Voor Laborijn,

Voor Oude IJsselstreek

J.T. Spruit

L. Tackenkamp

Verlengen opdracht accountantscontrole

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Directie

Betreft: Verlengen opdracht accountantscontrole

Datum: 11 juli 2025

Inleiding

Op 2 september 2022 is, na het doorlopen van een Europese aanbesteding, een overeenkomst voor accountantsdiensten afgesloten met Stolwijk Kelderman voor een periode van 3 jaar. Dit betreft de boekjaren 2022 tot en met 2024. In de aanbesteding is opgenomen dat er 2x met 2 jaar verlengd mag worden zonder een nieuwe aanbesteding te doorlopen. Nu het boekjaar 2024 is afgelopen dient een keus gemaakt te worden om al dan niet de opdracht met Stolwijk Kelderman te verlengen met 2 jaar.

Gezien onze positieve ervaringen met Stolwijk Kelderman is het voorstel om de overeenkomst met 2 jaar te verlengen. Daarnaast is de verwachting ook dat bij het aangaan van een nieuwe Europese aanbesteding weinig nieuwe accountantsorganisaties zich zullen melden om de accountantscontrole voor Laborijn uit te voeren.

Advies auditcommissie

De auditcommissie adviseert de opdracht van de accountant te verlengen met 1 jaar gezien de prettige samenwerking met Stolwijk Kelderman

Besluit

De opdracht voor Stolwijk Kelderman met 2 jaar te verlengen (accountantscontrole van boekjaar 2025 en 2026).

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 11 juli 2025

De secretaris
J.T. Spruit

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Bezoekadres
Terborgseweg 106/110
7005 BC Doetinchem

Postadres
Postbus 236
7000 AE Doetinchem

(0314) 65 46 54
contact@laborijn.nl
www.laborijn.nl

Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten
T.a.v. mevrouw D. Aalderink RA
Terborgseweg 25-B
7001 GM Doetinchem

Onderwerp : verlenging overeenkomst

Doetinchem, 28 januari 2025

Beste mevrouw Aalderink,

Op 2 september 2022 is met Stolwijk Kelderman Accountants en Fiscalisten een overeenkomst gesloten ten behoeve van Accountantsdiensten voor de boekjaren 2022 tot en met 2024.

In deze overeenkomst is de mogelijkheid opgenomen om 2 x 24 maanden te verlengen.

Wij zijn verheugd u te kunnen melden dat deze overeenkomst met 1 x 24 maanden (2 jaar), conform artikel 1.9 van de getekende overeenkomst, wordt verlengd tot en met de jaarrekening van 2026.

Wij rekenen op een prettige voortzetting van de samenwerking.

Met vriendelijke groet,

J.T. Spruit
Algemeen Directeur